

Makroekonomická predikce České republiky

leden 2012

Makroekonomická predikce České republiky
leden 2012

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111
E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804-7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah:

Shrnutí predikce	3	
Rizika predikce.....	4	
A	Východiska predikce	5
A.1	Vnější prostředí	5
A.2	Fiskální politika	12
A.3	Měnová politika a úrokové sazby	14
A.4	Směnné kurzy	18
A.5	Strukturální politiky	20
A.6	Demografie	22
B	Ekonomický cyklus.....	25
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	25
B.2	Individuální konjunkturální indikátory.....	27
B.3	Kompozitní předstihový indikátor	29
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	30
C.1	Ekonomický výkon	30
C.2	Ceny.....	31
C.3	Trh práce.....	32
C.4	Vztahy k zahraničí	34
C.5	Mezinárodní srovnání	35
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	36
Tabulky a grafy:	37	
C.1	Ekonomický výkon	37
C.2	Ceny.....	44
C.3	Trh práce.....	48
C.4	Vztahy k zahraničí	55
C.5	Mezinárodní srovnání	61

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2013) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2015). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Poznámka:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB	Česká národní banka
EA12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
EK	Evropská komise
ESA 95	evropská metodologie národního účetnictví
EU27	země EU v rozsahu 27 zemí
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
HMU	Hospodářská a měnová unie
MMF	Mezinárodní měnový fond
NFC	nepalivové komodity
NZI	neziskové instituce
obd.	období
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.	předběžně
s.c.	stálé ceny
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	predikce budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolační metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Všechny datové zdroje v této publikaci jsou vztaženy k **13. 1. 2012**.

Shrnutí predikce

Výkonnost české ekonomiky se v loňském roce podle našich odhadů zvýšila o 1,8 %, růst však v průběhu prvních tří čtvrtletí postupně zpomaloval. Ve 3. čtvrtletí dokonce došlo k mírnému mezičtvrtletnímu poklesu o 0,1 %. Pro rok 2012 počítáme se stagnací ekonomiky, resp. s mírným růstem HDP o 0,2 %. Změna oproti minulé predikci je dána zejména další eskalací problémů v eurozóně a zhoršenými ekonomickými výhlídkami našich hlavních obchodních partnerů, jistý vliv by však měla mít i pokračující fiskální konsolidace. V roce 2013 by se měl ekonomický výkon zvýšit o 1,6 %.

Pro rok 2012 počítáme s průměrným růstem spotřebitelských cen o 3,2 %, v roce 2013 by měla průměrná míra inflace dosáhnout 1,5 %. Vývoj spotřebitelských cen bude významným způsobem ovlivněn změnami DPH.

Situace na trhu práce by měla odrážet pomalý růst ekonomiky a zvýšenou nejistotu. Zaměstnanost by se letos měla snížit o 0,3 %, pro rok 2013 pak počítáme s její stagnací.

Míra nezaměstnanosti (VŠPS) by z loňských odhadovaných 6,7 % měla letos vzrůst na 7,0 %,

k dalšímu mírnému nárůstu nezaměstnanosti by mělo dojít i v roce 2013. Objem mezd a platů by se v tomto roce mohl zvýšit o 2,0 %, v roce 2013 pak o 2,6 %.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by měl zůstat na nízké a udržitelné úrovni.

Podle předběžných odhadů došlo v roce 2011 k citelnému snížení deficitu sektoru vládních institucí na 3,7 % HDP.

Vlivem zhoršeného výhledu ekonomického vývoje by se v roce 2012 mohl deficit sektoru vládních institucí prohloubit na 3,8 % HDP. Bez dodatečných fiskálních opatření by tedy saldo vládního sektoru bylo ve srovnání s vládou stanoveným cílem ve výši -3,5 % HDP o 0,3 p.b. horší. Vzhledem k závazku vlády dodržet stanovené cíle pro podíly deficitů na HDP tak bude zapotřebí přijmout některá úsporná opatření.

Vzhledem k vysokým nejistotám ohledně dalšího vývoje v eurozóně je nová Makroekonomická predikce MF ČR zatížena významnými riziky směrem dolů. Další vývoj české ekonomiky bude do značné míry záviset na tom, zda a jak rychle se podaří současnou situaci v problémových zemích eurozóny vyřešit.

Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2009	2010	2011	2012	2013	2011	2012
		Aktuální predikce					Minulá predikce	
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	-4,7	2,7	1,8	0,2	1,6	2,1	1,0
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	-0,4	0,6	-0,4	-0,7	0,7	-0,6	-0,5
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	3,8	0,6	-2,3	-2,5	0,1	-1,2	-0,5
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v %, s.c.	-11,5	0,1	-0,3	0,1	2,1	2,1	1,4
Příspěvek ZO k růstu HDP	p.b., s.c.	0,8	0,9	2,7	1,0	0,8	1,7	1,0
Deflátor HDP	růst v %	1,9	-1,7	-0,2	1,9	0,8	0,0	1,7
Průměrná míra inflace	%	1,0	1,5	1,9	3,2	1,5	1,9	3,2
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,4	-1,0	0,4	-0,3	0,0	0,4	-0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	6,7	7,3	6,7	7,0	7,2	6,9	6,9
Objem mezd a platů (dom. koncept)	růst v %, b.c.	-2,1	-0,4	1,7	2,0	2,6	2,3	2,7
Poměr BÚ k HDP	%	-2,4	-3,1	-1,9	-1,6	-1,7	-3,1	-3,3
<u>Předpoklady:</u>								
Směnný kurz CZK/EUR		26,4	25,3	24,6	25,6	25,3	24,3	23,9
Dlouhodobé úrokové sazby	% p.a.	4,7	3,7	3,7	3,4	3,6	3,7	3,7
Ropa Brent	USD/barel	62	80	111	112	112	110	107
HDP eurozóny (EA12)	růst v %, s.c.	-4,2	1,9	1,7	0,0	0,8	1,7	1,0

Pozn.: Změna odhadu roku 2011 je ovlivněna nejen ekonomickým vývojem, ale i proběhnuvší revizí čtvrtletních národních účtů.

Rizika predikce

Budoucí vývoj české ekonomiky bude v horizontu predikce téměř výhradně záviset na vývoji v eurozóně a na schopnosti domácí ekonomiky těmto událostem čelit. Od vydání Makroekonomické predikce v říjnu 2011 nedošlo k žádnému zásadnímu posunu v řešení dluhové krize eurozóny a situace není o nic jasnější.

Podstatně se zhoršilo vnímání problémů Řecka a jeho solventnosti. Obavy rovněž vzbuzují velké ekonomiky jižního křídla eurozóny, zejména Itálie. Schopnost politické reprezentace tento stav efektivně řešit byla ohodnocena snížením ratingu většiny států eurozóny. Na druhé straně byly nervozita finančních trhů a vzrůstající nedostatek likvidity zmírněny mimořádnými opatřeními ECB.

Obrovské nejistoty vedly k tomu, že tato Makroekonomická predikce je založena na „no-event“ scénáři, který, obdobně jako jiné aktuální makroekonomické prognózy, přináší mírné zhoršení očekávaného vývoje.

Podle tohoto scénáře nedojde k zásadnímu vyhocení dluhové krize, zároveň se však politické reprezentaci nepodaří najít důvěryhodné řešení problémů, jimž v současnosti eurozóna čelí. Trvání dluhové krize by tak mohlo přesáhnout horizont predikce, přičemž případné následné oživení by bylo velmi pomalé.

Přijatý „no-event“ scénář nutně nepředstavuje nejpravděpodobnější scénář budoucího vývoje. V jakémkoliv jiném scénáři bychom však museli přijmout předpoklady nejen o tom, zda a k jakým

specifickým událostem dojde, ale také o jejich načasování, což pro účely Makroekonomické predikce považujeme za příliš restriktivní až spekulativní.

Uvažovaný scénář je ovšem, minimálně v krátkodobém horizontu, zatížen **výraznými riziky směrem dolů**. Mezi hlavní rizika patří např.:

- řízený či neřízený default některé země eurozóny,
- nutnost přijetí pomoci některou z velkých zemí eurozóny,
- ohrožení stability bankovního sektoru eurozóny,
- nikoli mělká recese v Německu,
- odchod jedné či několika zemí z eurozóny,

přičemž kterákoli z těchto událostí by mohla nastat izolovaně či v jakékoli kombinaci s ostatními událostmi.

Česká republika není z hlediska dluhové krize rizikovou zemí. Trajektorie fiskální konsolidace je finančními trhy vnímána jako důvěryhodná, což se odráží v nízkých výnosech státních dluhopisů. Finanční sektor je stabilní, likvidní a dobře kapitalizovaný. Vzhledem k velké otevřenosti ekonomiky je však velmi pravděpodobný zásadní dopad případných negativních externích šoků. Proto v současné situaci nelze vyloučit ani možnost opakování recese v podobě z přelomu let 2008 a 2009.

Adekvátní reakcí fiskální politiky by v této situaci pravděpodobně měla být snaha o dodržení trajektorie fiskální konsolidace i v méně příznivých podmínkách.

A Výhodiska predikce

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k 13. 1. 2012. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Údaje z předchozí predikce z října 2011 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2014 a 2015 jsou extrapolačním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Prameny tabulek a grafů: ČSÚ, ČNB, MF ČR, Eurostat, MMF, OECD, ECB, The Economist, vlastní výpočty.

A.1 Vnější prostředí

Ekonomický výkon

Od říjnové predikce se výhled světové ekonomiky dále zhoršil. Ekonomický výkon v USA a v SRN přitom není špatný, budoucí vývoj je ale zatížen významnými riziky spojenými s dluhovou krizí v eurozóně. Velkou neznámou představuje také možné zpomalení v Číně.

Mezičtvrtletní růst **ekonomiky USA** se ve 3. čtvrtletí minulého roku zrychlil na 0,5 % (*proti 0,4 %*). Spotřeba domácností, která je hlavním tahounem růstu, je podporována zlepšováním na trhu práce – míra nezaměstnanosti v prosinci klesla na 8,5 %, přitom ještě v říjnu dosahovala 9,0 %. Vedle spotřebitelské důvěry vzrůstá i index nákupních manažerů, což nasvědčuje zvýšení průmyslové výroby v blízké budoucnosti.

Dosud zveřejněné výsledky velkých firem jsou také celkem pozitivní. Poměrný optimismus vládne i na akciových trzích, Dow-Jonesův index se stabilizoval nad 12 000 body. Dolar v listopadu a prosinci vůči euru posílil asi o 10 procent k úrovni 1,28 USD/EUR.

Ekonomice pomáhá akomodativní monetární politika a program vládní pomoci příjemcům hypoték, nicméně není jasné, dosáhl-li již realitní trh svého dna. Fed ve své poslední zprávě apeluje na přijetí dalších opatření pro podporu trhu s nemovitostmi. Deficit federálního rozpočtu by se měl v roce 2012 snížit z loňských cca 9 % HDP asi o 1 p.b. Ostrá polarizace politické scény, zesílená navíc letošními prezidentskými volbami, brání dohodě o obsáhlejšímu programu úspor, např. ve vojenských výdajích.

Růst v eurozóně dále zpomaluje. Ve 3. čtvrtletí dosáhl mezičtvrtletní růst 0,1 % (*proti 0,3 %*), přitom ještě v prvním čtvrtletí rostla EA12 o 0,8 %. Růst je tažen hlavně spotřebou domácností, spotřebitelská i investorská nálada však klesají. Navíc se z finančních trhů do reálné ekonomiky šíří nejistota, vážne např. poskytování úvěrů. Prakticky ve všech zemích růst dále brzdí úsporná rozpočtová politika.

Tahounem EA12 zůstává Německo, které – na rozdíl od eurozóny jako celku – v průběhu roku 2011 překonalo ekonomickou úroveň před krizí. Podle aktuálních

odhadů vzrostl HDP Německa za rok 2011 o 3,0 % (*proti 2,9 %*), mezičtvrtletní růst dosáhl ve 3. čtvrtletí 0,5 % (*proti 0,3 %*). Ve zbytku eurozóny je však růst nevalný. Francouzská, španělská a italská ekonomika ve dvou posledních čtvrtletích fakticky stagnují, v recesi je Portugalsko a Řecko.

Značné rozdíly mezi jednotlivými státy eurozóny jsou i nadále v míře nezaměstnanosti. Ta v listopadu v eurozóně jako celku stagnovala na 10,3 %, ve Španělsku však vzrostla už na 22,9 %. Vysoká míra nezaměstnanosti je také v Irsku (14,6 %) a na Slovensku (13,5 %). Naopak v Německu nezaměstnanost dále klesla na 5,5 %. Tento faktický projev vícerychlostní eurozóny představuje i výrazný politický problém.

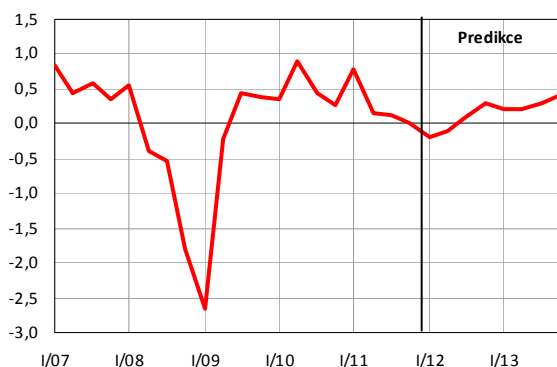
Zásadním problémem pro hospodářskou politiku v eurozóně zůstává i nadále vyřešení dluhové krize a zejména zabránění jejímu prohlubování a rozšiřování. Nejistoty a negativní očekávání, která jsou s ní spojena, jsou hlavním důvodem snižování prognóz a obav z druhého kola recese (více viz subkapitola Dluhová krize v eurozóně).

Polská ekonomika vzrostla ve 3. čtvrtletí 2011 o 1,0 % mezičtvrtletně (*proti 0,7 %*), míra nezaměstnanosti v listopadu vzrostla na 10,0 %. Ekonomika roste především vlivem investic (zejména do infrastruktury), zatímco růst domácí spotřeby, která ekonomiku provedla celoevropskou recesí bez poklesu, poněkud slábne. Projevuje se tak vliv vládního programu fiskální konsolidace, jehož cílem je snížit deficit z úrovně cca 5,5 % HDP v roce 2011 pod 3 % v roce 2012, i zpomalující zahraniční poptávka. Lze předpokládat, že v roce 2012 ekonomika výrazněji zpomalí.

Slovenská ekonomika rostla ve 3. čtvrtletí, stejně jako v prvním a druhém, o 0,8 % mezičtvrtletně (*proti 0,7 %*). Růst je tažen hlavně exportem, a to především automobilů. Průmyslová výroba v listopadu vzrostla v meziročním srovnání jen o 0,4 %, což charakterizuje její zpomalování. Ekonomiku trápí vysoká míra nezaměstnanosti, která patrně stojí za již čtyři čtvrtletí trvajícím poklesem spotřeby domácností. Lze proto předpokládat, že i slovenská ekonomika v roce 2012 zpomalí.

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12

mezičtvrtletní růst v % (po očištění o vlivy sezón a pracovních dnů)

Odhad růstu pro eurozónu za rok 2011 ponecháváme na 1,7%, pro rok 2012 předpokládáme stagnaci (proti růstu o 1,0 %).

U ekonomiky USA zvyšujeme odhad růstu HDP za rok 2011 na 1,7% (proti 1,6 %), a pro rok 2012 na 2,0 % (proti 1,9%).

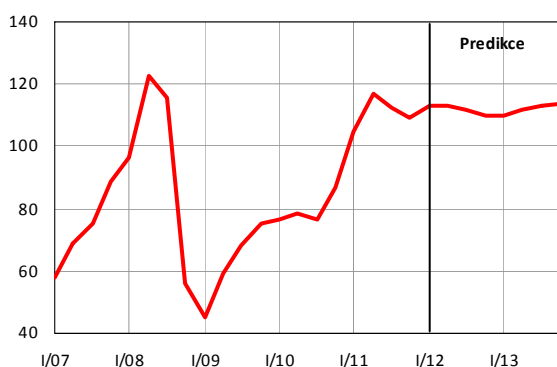
Ceny komodit

Boom cen surovin vyvrcholil na jaře 2011. Průměrná cena barelu ropy Brent dosáhla ve 2. čtvrtletí 2011 117,1 USD, ve 3. čtvrtletí 112,5 USD a v posledním čtvrtletí loňského roku 109,3 USD. Podobně např. cena pšenice klesla ve 4. čtvrtletí 2011 na 297,7 USD za tunu z 315,6 USD za tunu ve 3. čtvrtletí, resp. 339 USD za tunu ve 2. čtvrtletí.

Příčinou poklesu byly především obavy z globálního útlumu. Koncem roku 2011 se však znovu objevují obavy z geopolitického neklidu v oblasti Středního východu a předpověď se stává velmi obtížnou. Na straně argumentů pro pokles se kromě obav z útlumu řady ekonomik (Čína) objevuje možnost opětovného náběhu libyjské a irácké produkce.

Graf A.1.2: Cena ropy Brent

v USD za barel

V roce 2011 dosáhla cena ropy Brent 111 USD/barel (proti 110 USD). Odhad pro rok 2012 zvyšujeme na

112 USD (proti 107 USD). Rizika predikce jsou na obou stranách, za výraznější však považujeme riziko růstu ceny.

Dluhová krize v eurozóně

Dluhová krize v eurozóně probíhá s neutuchající intenzitou i v roce 2012. Od vydání minulé Makroekonomické predikce došlo ke zhoršení makroekonomických vyhlídek (viz výše) a nárůstu již tak značné nejistoty. Zvýšilo se také riziko rozšíření nákazy do některých zemí jádra eurozóny. Dva „klíčové krizové“ summity, které se koncem října a začátkem prosince konaly v Bruselu, navíc nepřinesly taková řešení, která by finančními trhy byla vnímána pozitivně déle než několik dní. Ukazuje se také, že zavádění některých klíčových opatření, jež na těchto summitech byla přijata, může být v praxi spojeno s mnoha překážkami.

Jako obzvláště problematické se ukazuje dosažení dohody mezi Řeckem a zástupci soukromého sektoru o odepsání části řeckého dluhu. Tímto „dobrovolným“ zapojením soukromého sektoru (tzv. Private Sector Involvement, PSI) je podmíněno poskytnutí druhého záchranného balíku ve výši až 130 mld. eur. Řecko však nemá na dohodu příliš času – již v březnu bude potřebovat refinancovat dluhopisy za 14,5 mld. eur a bez další finanční injekce, má-li se zabránit neřízenému bankrotu, se tedy neobejde. S ohledem na tyto skutečnosti je oznámení zástupců soukromého sektoru z pátku 13. 1. o dočasném pozastavení dalších jednání o PSI jednoznačně negativní zprávou. Toto však nebyla jediná důležitá událost, kterou pátek 13. přinesl.

V tento den totiž agentura S & P snížila o dva stupně rating Itálie (z A na BBB+), Kypru, Portugalska (z BBB– na BB) a Španělska (z AA– na A) a o jeden stupeň rating Rakouska (z AAA na AA+), Francie (z AAA na AA+), Malty, Slovenska (z A+ na A) a Slovinska. Navíc u těchto států, s výjimkou Slovenska, ponechala negativní výhled. Tento krok S & P však nebyl zcela nečekaný, neboť již na začátku prosince zařadila agentura rating téměř všech států eurozóny do režimu sledování s negativním výhledem. Reakce trhů by tedy nemusela být přehnaně negativní v závislosti na tom, nakolik trhy opravdu se snížením ratingů počítaly. Důležitější však bude dopad na záchranný fond EFSF. Vzhledem k tomu, že Francie a Rakousko přišly o nejvyšší rating, existuje riziko, že by hodnocení AAA mohl ztratit i EFSF, což by zřejmě prodražilo záchranné úvěry Řecku, Irsku a Portugalsku, případně by mohlo omezit úvěrovou kapacitu EFSF. Ta by přitom, podle závěrů říjnového

summitu, měla být rozšířena až o 1 bilion eur (s využitím pákového efektu).

S & P by však nadlouho nemusela být jedinou ratingovou agenturou, která by přistoupila k downgradu některé země eurozóny s nejvyšším ratingem. V polovině prosince totiž agentura Fitch zařadila rating Francie (a také Belgie, Irsko, Itálie a Španělska) do režimu sledování s negativním výhledem.

Dopady bezprecedentního kroku agentury S & P zřejmě nepocítí pouze vlády, ale také bankovní sektor; již se objevily spekulace, že některým velkým francouzským bankám by mohl být v důsledku downgradu Francie snížen rating. Bankovní a vládní sektor jsou totiž mimořádně propojené. Expozice mnoha bank vůči státním dluhopisům problémových zemí eurozóny má např. negativní dopad nejen na jejich hospodářské výsledky, ale i na jejich rating.

Banky navíc čelí poměrně silnému tlaku na navyšování kapitálu. Evropský orgán pro bankovnínictví (EBA) doporučil, aby 70 z 91 evropských bank testovaných v rámci posledního kola evropských zátěžových testů posílilo svou kapitálovou pozici vytvořením dočasných kapitálových polštářů. Tier 1 kapitálová přiměřenost by tak na konci června 2012 měla dosahovat alespoň 9 % a banky by navíc měly vytvořit zvláštní kapitálový polštář z titulu jejich expozic vůči státním dluhopisům. EBA odhaduje potřebu dodatečného kapitálu na necelých 115 mld. eur, z čehož nejvíce připadá na řecké, španělské, italské a německé banky. Navyšování kapitálu ze soukromých zdrojů, což je varianta, kterou EBA preferuje, by se však (v závislosti na situaci na trzích) mohlo ukázat jako obtížné. Ostatní možnosti zvyšování kapitálové přiměřenosti, tedy prodej aktiv nebo omezení poskytování úvěrů, však z makroekonomického hlediska představují mnohem horší varianty.

Dalším problémem bankovního sektoru je nedůvěra na peněžním trhu, o čemž jasně svědčí využití depozitní facility ECB. Zatímco v první polovině loňského roku si banky u ECB ukládaly O/N (přes noc) v průměru necelých 30 mld. eur, od července 2011 dochází k setrvalému nárůstu a počátkem letošního roku se objem prostředků v depozitní facilitě přiblížil 500 mld. eur. Obdobný obrázek o vzájemné (ne)důvěře bank podává také nárůst EURIBOR–OIS spreadu, ke kterému docházelo ve druhé polovině loňského roku.

Pnutí v bankovním sektoru se snaží mírnit ECB. Ta ve spolupráci s Bank of Canada, Bank of England, Bank of Japan, Swiss National Bank a americkým Fedem na

konci listopadu přistoupila ke koordinované akci, díky níž budou moci banky ze zemí eurozóny v případě potřeby získat od ECB likviditu v kanadských dolarech, britských librách, jenech, švýcarských francích či amerických dolarech. ECB se také rozhodla poskytovat likviditu v rámci stávající dolarové swapové linky za výhodnějších podmínek.

ECB také počátkem prosince snížila hlavní refinanční sazbu o 25 b.b. na 1,00 % (o 25 b.b. snižovala ECB sazbu také na začátku listopadu). Dále pak, s cílem podpořit poskytování úvěrů bankami a zvýšit likviditu na trhu peněz, snížila míru povinných minimálních rezerv o 1 p.b. na 1 %, zmírnila požadavky na kvalitu kolaterálu (jako kolaterál budou moci banky použít také úvěry) a oznámila dvě mimořádné dlouhodobé refinanční operace, v jejichž rámci poskytne bankám likviditu na 36 měsíců (za fixní sazbu a při plném uspokojení požadavků). V první operaci, která se uskutečnila 21. 12. 2011, si banky od ECB půjčily téměř 490 mld. eur (z toho však 46 mld. eur představovaly prostředky, jež banky „přesunuly“ z 12M refinanční operace, která proběhla v říjnu). Druhá 36M refinanční operace by měla proběhnout v únoru tohoto roku.

Spekuluje se také, že si ECB od těchto mimořádných operací slibovala, že banky část prostředků použijí na nákupy státních dluhopisů, a ECB by tak mohla omezit intervence na sekundárním trhu státních dluhopisů prováděné v rámci Programu pro trhy cenných papírů (od konce října 2011 provedla ECB nákupy za cca 43 mld. eur, od spuštění programu v květnu 2010 pak objem nakoupených dluhopisů přesáhl 216 mld. eur). Poměrně úspěšné aukce španělských a italských dluhopisů a pokladničních poukázek v prosinci 2011 a lednu 2012 (ve srovnání s aukcemi, které se konaly v listopadu 2011, došlo k výraznému poklesu výnosů, též poptávka byla relativně solidní) naznačují, že by se tak vskutku mohlo dít, nicméně v těchto aukcích byly kromě pokladničních poukázek nabízeny převážně dluhopisy s kratší splatností. Skutečný test tak přinesou až další aukce např. 10R dluhopisů. Pokud by však mělo dojít k výraznému a trvalejšímu nárůstu výnosů na trhu španělských a italských dluhopisů, zřejmě by ještě zesílily hlasy, aby ECB na trzích státních dluhopisů vystupovala jako kupující poslední instance. ECB totiž, na rozdíl od EFSF či MMF, disponuje neomezenými zdroji.

Případné rozsáhlejší intervence ECB na dluhopisových trzích by sice v krátkém období mohly zmírnit napětí, z dlouhodobého hlediska však mnozí jako nutnou podmínku překonání dluhové krize zmiňují značné

prohloubení fiskální integrace. Země eurozóny sice deklarují vůli směřovat k vytvoření fiskální unie, avšak nedávné úsilí v tomto směru má pouze podobu návrhů přísnějších fiskálních pravidel. Na prosincovém summitu se zástupci eurozóny dohodli na vytvoření tzv. fiskálního kompaktu, podle něž by strukturální deficit sektoru vlády neměl přesáhnout 0,5 % HDP. Toto pravidlo by mělo být do právních řádů jednotlivých států implementováno na ústavní úrovni a mělo by obsahovat automatické korekční mechanismy. Dále bylo odsouhlaseno zpřísnění pravidel procedury při nadměrném schodku (EDP). Pokud by deficit sektoru vlády přesáhl 3 % HDP, měly by sankce být automatické, pokud by se však proti nevyslovila kvalifikovaná většina států eurozóny. Tyto návrhy zjevně vychází z představy – nutno podotknout, že mylné – že za všechny dnešní problémy eurozóny může fiskální nedisciplinovanost. To sice nepochybně platí v případě Řecka, méně však již např. pro Španělsko či

Irsko. Ostatně, toto relativní „přehlížení“ jiných než fiskálních problémů (tedy vnějších nerovnováh a rozdílů v konkurenceschopnosti) bylo jedním z faktorů, které vedly agenturu S & P k hromadnému snížení ratingu zemí eurozóny (viz výše).

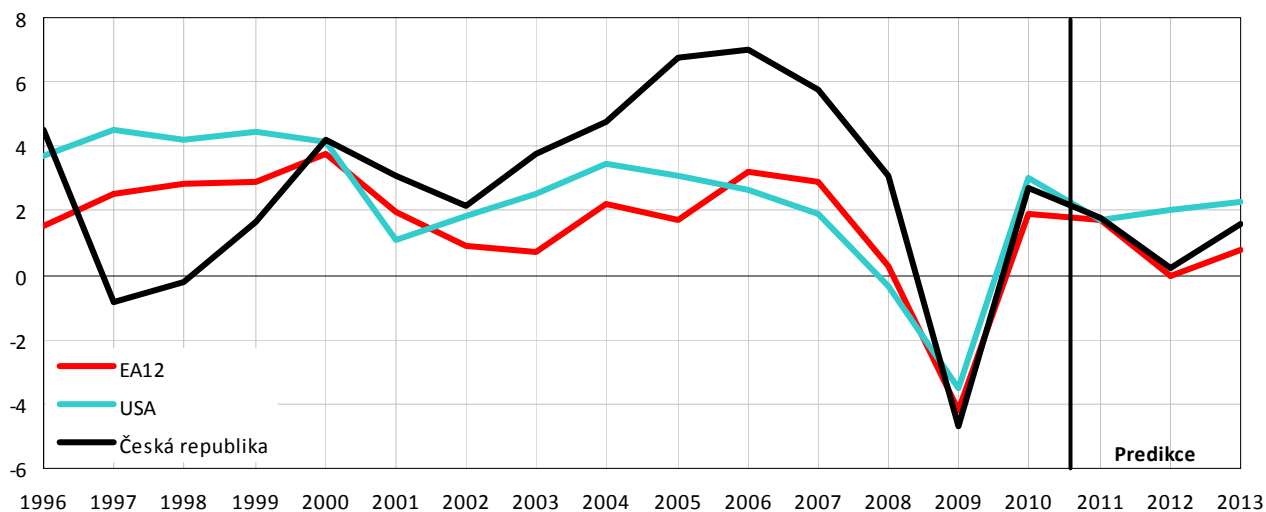
Míra nejistoty ohledně budoucího vývoje v eurozóně se tak ještě zvýšila. Tato Makroekonomická predikce je proto založena na „no-event“ scénáři, tedy scénáři, ve kterém nedojde k zásadnímu vyhocení dluhové krize, zároveň se však politické reprezentaci nepodaří najít důvěryhodné řešení problémů, jimž v současnosti eurozóna čelí. Tento scénář nutně nepředstavuje nejpravděpodobnější scénář budoucího vývoje, v jakémkoliv jiném scénáři bychom však museli přijmout předpoklady nejen o specifických událostech, ale také o jejich načasování, což pro účely Makroekonomické predikce považujeme za příliš restriktivní. Dění okolo dluhové krize však budeme i nadále velmi bedlivě monitorovat.

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách v %, sezónně neočištěná data

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
								Odhad	Predikce	Predikce
USA	3,5	3,1	2,7	1,9	-0,3	-3,5	3,0	1,7	2,0	2,3
EU27	2,5	2,0	3,3	3,2	0,3	-4,3	1,9	1,7	0,0	0,8
EA12	2,2	1,7	3,2	2,9	0,3	-4,2	1,9	1,7	0,0	0,8
Německo	1,2	0,7	3,7	3,3	1,1	-5,1	3,7	3,0	0,1	1,0
Francie	2,5	1,8	2,5	2,3	-0,1	-2,7	1,5	1,6	-0,1	0,7
Spojené království	3,0	2,1	2,6	3,5	-1,1	-4,4	2,1	1,0	0,3	1,0
Rakousko	2,6	2,4	3,7	3,7	1,4	-3,8	2,3	3,2	0,5	1,3
Maďarsko	4,8	4,0	3,9	0,1	0,9	-6,8	1,3	1,5	-0,2	0,8
Polsko	5,3	3,6	6,2	6,8	5,1	1,6	3,9	4,2	2,3	2,7
Slovensko	5,1	6,7	8,3	10,5	5,9	-4,9	4,2	3,1	1,2	2,8
Česká republika	4,7	6,8	7,0	5,7	3,1	-4,7	2,7	1,8	0,2	1,6

Graf A.1.3: **Hrubý domácí produkt**

růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

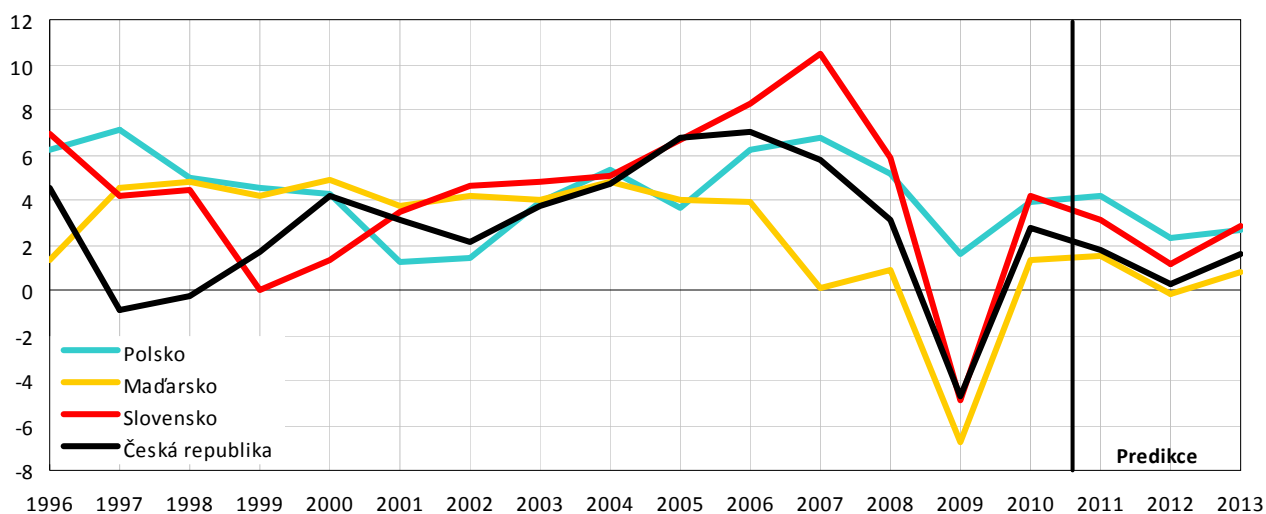

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**

růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
USA	mezičtvrtletní	0,1	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4	0,4
	meziroční	2,2	1,6	1,5	1,4	1,8	2,1	2,0	1,9
EU27	mezičtvrtletní	0,7	0,2	0,3	0,0	-0,2	-0,1	0,1	0,3
	meziroční	2,4	1,7	1,4	1,2	0,3	0,0	-0,2	0,1
EA12	mezičtvrtletní	0,8	0,2	0,1	0,0	-0,2	-0,1	0,1	0,3
	meziroční	2,4	1,7	1,4	1,1	0,1	-0,2	-0,2	0,1
Německo	mezičtvrtletní	1,3	0,3	0,5	-0,1	-0,2	-0,1	0,2	0,2
	meziroční	4,6	2,9	2,6	2,0	0,5	0,1	-0,2	0,1
Francie	mezičtvrtletní	0,9	-0,1	0,3	0,1	-0,1	-0,3	0,0	0,1
	meziroční	2,2	1,7	1,5	1,3	0,2	0,0	-0,3	-0,3
Spojené království	mezičtvrtletní	0,4	0,0	0,6	0,3	-0,1	-0,2	0,1	0,2
	meziroční	1,7	0,6	0,5	1,3	0,8	0,6	0,1	0,0
Rakousko	mezičtvrtletní	0,9	0,5	0,3	0,1	0,1	-0,2	0,3	0,2
	meziroční	4,4	4,1	2,9	1,9	1,1	0,3	0,3	0,4
Maďarsko	mezičtvrtletní	0,5	0,2	0,5	0,1	-0,3	-0,3	-0,1	0,1
	meziroční	1,9	1,7	1,5	1,4	0,6	0,0	-0,6	-0,6
Polsko	mezičtvrtletní	1,0	1,2	1,0	0,7	0,5	0,3	0,2	0,3
	meziroční	4,5	4,6	4,2	4,0	3,4	2,5	1,7	1,3
Slovensko	mezičtvrtletní	0,8	0,8	0,8	0,4	0,2	0,1	0,0	0,2
	meziroční	3,4	3,3	3,2	2,8	2,2	1,5	0,7	0,5
Česká republika	mezičtvrtletní	0,6	0,2	-0,1	0,3	-0,2	0,1	0,2	0,3
	meziroční	2,8	2,0	1,2	1,0	0,2	0,1	0,4	0,4

Graf A.1.4: **Hrubý domácí produkt** – země střední Evropy
růst proti předchozímu roku v %, sezónně neočištěná data

Tabulka A.1.3: **Světové ceny komodit** – roční
ceny okamžitého dodání

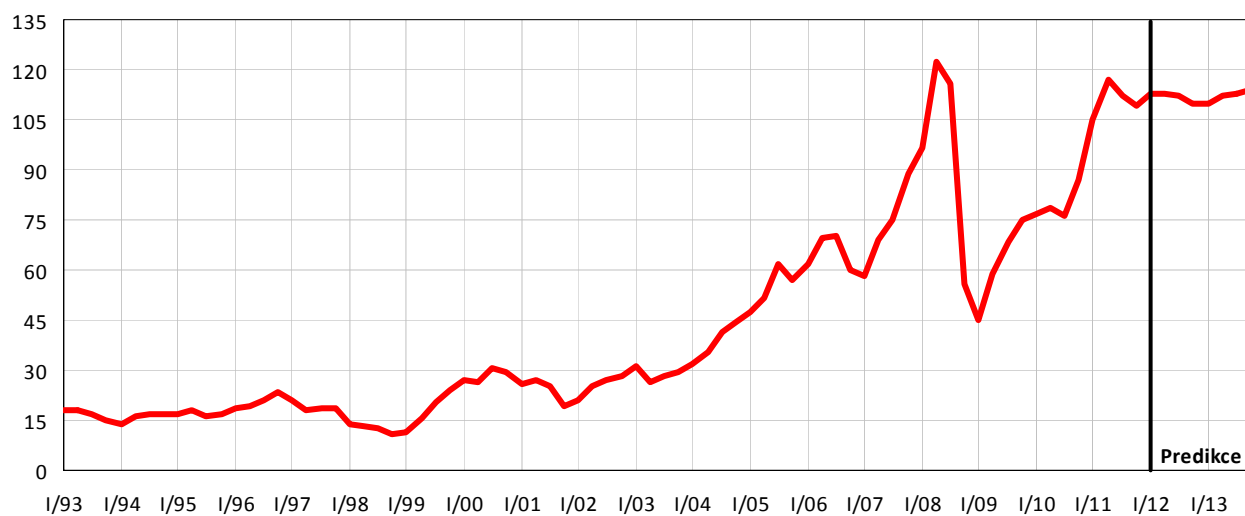
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
		<i>Predikce</i>									
Ropa Brent	USD/barel	38,3	54,4	65,4	72,7	97,7	61,9	79,7	111,0	112	112
	růst v %	33,0	42,0	20,1	11,2	34,4	-36,7	28,7	39,2	1,0	0,2
Index v CZK	2005=100	75,5	100,0	113,3	113,3	127,9	90,5	116,8	150,5	169	167
	růst v %	21,1	32,4	13,3	-0,1	12,9	-29,3	29,1	28,9	12,5	-1,1
Pšenice	USD/t	156,9	152,4	191,7	255,2	326,0	223,6	223,7	316,2	.	.
	růst v %	7,3	-2,8	25,8	33,1	27,7	-31,4	0,1	41,4	.	.
Index v CZK	2005=100	110,4	100,0	118,7	141,9	152,4	116,7	117,1	153,3	.	.
	růst v %	-2,2	-9,4	18,7	19,6	7,3	-23,4	0,3	30,9	.	.

Tabulka A.1.4: **Světové ceny komodit** – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Predikce</i>				<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa Brent	USD/barel	104,9	117,1	112,5	109,0	113	113	112	110
	růst v %	36,8	48,8	47,3	25,6	7,7	-3,5	-0,4	0,9
Index v CZK	2005=100	143,2	151,5	148,7	156,7	171	171	169	165
	růst v %	30,3	24,8	31,8	29,2	19,7	12,7	13,4	5,4
Pšenice	USD/t	330,5	339,0	315,6	279,7	.	.	.	.
	růst v %	68,9	91,0	32,7	-1,4	.	.	.	.
Index v CZK	2005=100	161,3	156,8	149,2	143,8	.	.	.	.
	růst v %	60,9	60,1	18,7	1,4	.	.	.	.

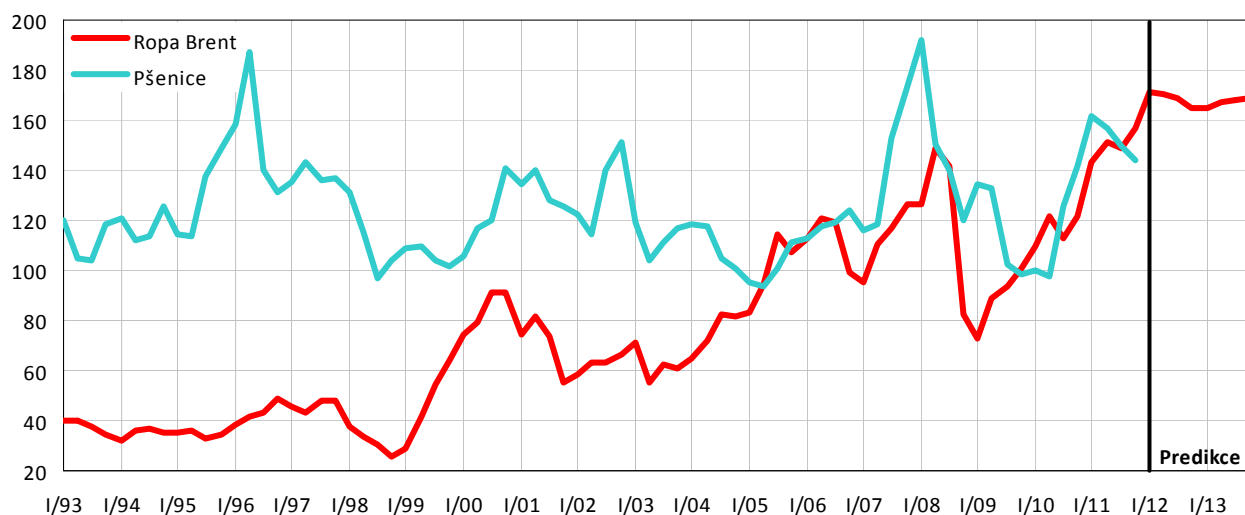
Graf A.1.5: Dolarová cena ropy

USD/barel

Graf A.1.6: Korunové indexy světových cen komodit

index 2005=100

A.2 Fiskální politika

Podle předběžných odhadů došlo v roce 2011 k citelnému snížení deficitu sektoru vládních institucí na 143 mld. Kč (3,7 % HDP).

Ve srovnání s údaji z říjnové predikce je výše deficitu přibližně stejná (liší se v řádech stovek milionů), do nového odhadu ovšem byla zapracována celá řada nových skutečností, které se objevily během posledního čtvrtletí roku 2011.

V první řadě se jedná o přehodnocení daňových příjmů podle aktuálních výsledků pokladního plnění. Jelikož jsou příjmy vládního sektoru sestaveny v aktuální metodice, je pro potřeby aktualizace stále nutné přijmout některé předpoklady. Celkové zhoršení daňových příjmů o ca 12 mld. Kč tak představuje pouze odhad.

Nejvýraznější vliv má především daň z přidané hodnoty, kde se původní předpoklad o nárůstu inkasa v souvislosti s urychleným dokončováním staveb ukázal jako optimistický, nicméně tento efekt by měl být pro státní rozpočet v sumě za roky 2011 a 2012 pozitivní. Nižší predikce oproti původním odhadům je i u makroekonomické základny této daně.

Ještě významnější vliv mají daně z příjmu fyzických osob, kde nedošlo k naplnění předpokladů zejména u daně placené srážkou u zdroje a dále u daní z daňových přiznání (v první řadě OSVČ). U OSVČ může být tento efekt způsoben současnou ekonomickou situací a recesí z přelomu let 2008 a 2009, kdy případné ztráty z tohoto období mohou být odečteny od daňové povinnosti let následujících.

Dalším podstatným vlivem bylo zlepšení salda státních fondů o přibližně 7 mld. Kč. V tomto případě se povětšinou jedná o prostředky na projekty, které fondy nestačily do konce minulého roku proinvestovat. Lepšího výsledku dosáhl také účet zdrojů z privatizace (jedná se o bývalý Fond národního majetku), jehož hlavním úkolem je inkaso dividend z podniků se státní účastí a také vyplácení prostředků na likvidaci ekologických škod.

Oproti původním předpokladům došlo ovšem i k jistým úsporám na výdajové straně, a celkové hotovostní výdaje se tak ve srovnání s říjnovou predikcí snížily u státního rozpočtu o téměř 12 mld. Kč. Tato částka však nedopadá v plné míře do deficitu, protože část uspořené výdajů se týká evropských projektů, které neovlivňují saldo vládního sektoru. Při predikci bylo počítáno s přibližně polovinou uspořené částky jako

s českými zdroji. Současná data naznačují, že přijatý předpoklad je konzervativní.

K výrazně pozitivnímu vývoji došlo také v oblasti řízení státního dluhu. Již původní odhad předpokládal výrazné úspory ve srovnání s rozpočtovou dokumentací, aktuální informace indikují ještě o něco příznivější vývoj.

U ostatních složek vládních institucí (místní vládní instituce a zdravotní pojišťovny) pravděpodobně došlo v souhrnu k mírnému zhoršení deficitu o 1,7 mld. Kč.

Aktuální odhad s sebou přináší určitá rizika. Jedná se hlavně o zastavení proplácení některých evropských projektů, na které již bylo vydáno předfinancování v minulých letech. V případě neproplacení těchto prostředků pak bude nutné zhoršit deficit vládního sektoru o velikost zamítnuté částky, která v současné době činí cca 13 mld. Kč. Do jaké míry bude nakonec proplacena, je nyní velmi nejisté.

Odhad roku 2011 je celkově postaven jako spíše konzervativní a nachází se o 0,5 p.b. pod cílem deficitu stanoveným v Konvergenčním programu z dubna 2011. Fiskální úsilí, tj. rozdíl strukturálního salda mezi rokem 2011 a 2010, tak představuje 0,9 p.b.

Dluh vládního sektoru na konci roku 2011 odhadujeme na 40,7 % HDP, a vesměs tak setrváváme na říjnovém odhadu.

Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2012 a v letech následujících bude zásadně ovlivněno dynamikou domácí ekonomiky i ekonomik zahraničních obchodních partnerů.

Deficit sektoru vládních institucí by se v roce 2012 mohl prohloubit na 3,8 % HDP, což je o 0,3 p.b. více oproti schválené konsolidační trajektorii (viz Graf A.2.1 a Tabulka A.2.1). Jedná se o odraz nového makroekonomického výhledu, jehož důsledkem je pokles daňových příjmů citlivých na ekonomický vývoj (zejména DPH a přímé daně) stejně jako nárůst některých výdajových agregátů. Vláda proto bude muset přijmout příslušná úsporná opatření.

Rizika zahraniční poptávky jsou značně vychýlena směrem dolů, a v případě jejich realizace bude zřejmě nutné přistoupit k dalším opatřením, aby byla konsolidační trajektorie zachována.

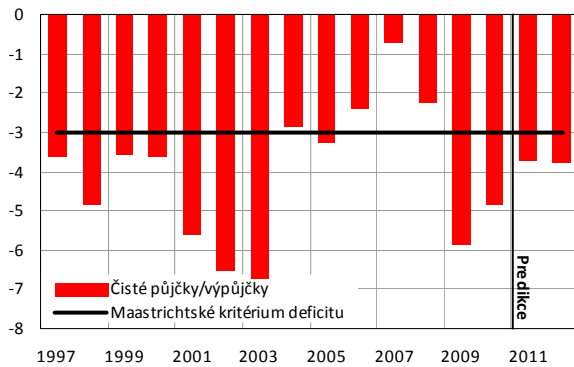
Dluh sektoru vládních institucí v roce 2012 pravděpodobně vzroste na 43,1 % HDP.

Při adekvátní rozpočtové politice by rovněž měl být splněn závazek snížit do roku 2013 deficit vládního sektoru pod 3 % HDP, vyplývající z procedury nadměrného schodku. Střednědobý výhled rozpočtu

předpokládá další postupné zlepšování salda vládního sektoru, přičemž cílená deficitní trajektorie sleduje vyrovnanou bilanci v roce 2016.

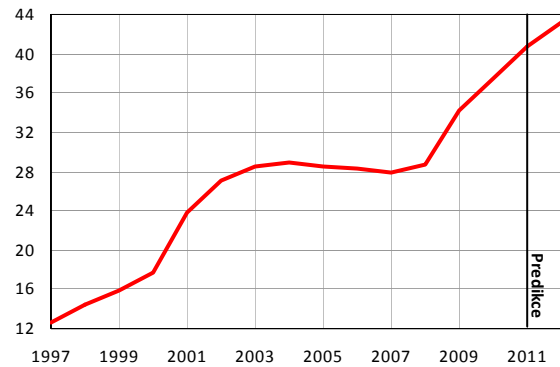
Graf A.2.1: Saldo vládního sektoru

autonomní projekce, v % HDP

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

autonomní projekce, v % HDP

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

autonomní projekce bez dodatečných fiskálních opatření

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
		Předb. Odhad Predikce									
Saldo vládního sektoru ¹⁾	mld. Kč	-180	-83	-101	-80	-27	-86	-219	-183	-143	-147
	% HDP	-6,7	-2,8	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,7	-3,8
Cyklická složka salda	% HDP	-0,6	-0,6	-0,1	0,6	1,2	1,0	-1,1	-0,6	-0,4	-0,8
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-6,1	-2,2	-3,2	-3,0	-1,9	-3,3	-4,8	-4,2	-3,3	-3,0
Jednorázové operace	% HDP	-0,3	-0,7	-1,2	-0,2	-0,3	-0,1	0,3	0,1	0,2	0,2
Strukturální saldo	% HDP	-5,8	-1,6	-2,0	-2,8	-1,6	-3,2	-5,1	-4,4	-3,5	-3,2
Fiskální úsilí ²⁾	proc. body	0,1	4,3	-0,4	-0,8	1,1	-1,5	-1,9	0,7	0,9	0,3
Úroky	% HDP	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,4	1,4	1,3
Primární saldo	% HDP	-5,7	-1,8	-2,2	-1,3	0,4	-1,2	-4,6	-3,5	-2,3	-2,5
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-5,0	-1,2	-2,1	-1,9	-0,8	-2,2	-3,5	-2,9	-1,8	-1,7
Dluh vládního sektoru	mld. Kč	768	848	885	948	1 024	1 105	1 282	1 418	1 560	1 690
	% HDP	28,6	28,9	28,4	28,3	28,0	28,7	34,3	37,6	40,7	43,1
Změna dluhové kvóty	proc. body	1,5	0,4	-0,5	-0,1	-0,3	0,8	5,6	3,3	3,2	2,4

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Saldo v metodice EDP, tj. čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí včetně úrokových derivátů.

²⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika a úrokové sazby

Měnová politika

ČNB využívá režim **cílování inflace** k naplnění cíle cenové stability. Usiluje o to, aby se meziroční přírůstek celkového CPI neodchýlil od střednědobého inflačního cíle ve výši 2 % o více než ± 1 p.b. Primárním nástrojem je limitní úroková sazba pro **2T (dvoutýdenní) repo operace**, která koncem roku 2011 činila 0,75 %, což lze z dlouhodobého pohledu označit za velmi nízkou hodnotu.

Úrokové diferenciály měnověpolitických sazeb vůči eurozóně i USA jsou nízké. Na konci 4. čtvrtletí roku 2011 činily mezi ČR a EMU $-0,25$ p.b., vůči USA byly $0,50-0,75$ p.b. Tyto diferenciály jsou z hlediska mezinárodních kapitálových toků i směnných kurzů adekvátní.

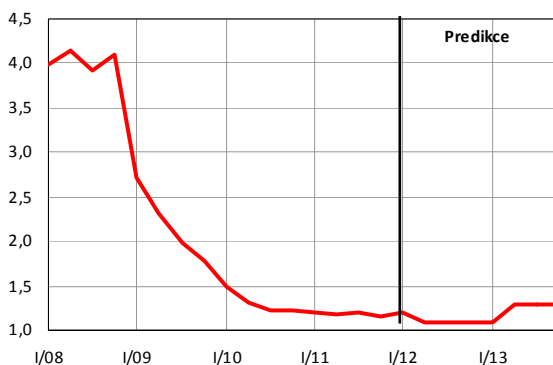
Krátkodobé sazby

Průměrná hodnota **3M (tříměsíční) sazby PRIBOR** se ve 4. čtvrtletí 2011, obdobně jako v průběhu celého roku, držela na úrovni 1,2 % (*shoda s predikcí*). Pro rok 2012 počítáme s nepatrným snížením na 1,1 % (*beze změny*), na rok 2013 očekáváme mírné navýšení na 1,3 %.

Spread mezi 3M PRIBOREm a 2T repo sazbou, indikující nejistotu na mezibankovním trhu, se k předkrizovým úrovním navrácí jen velmi zvolna. Obdobný obrázek o situaci na peněžním trhu pak podává říjnový průzkum průměrných denních obrátů, podle něhož banky provádí depozitní a repo operace téměř výhradně se splatností nepřesahující tři měsíce. Výsledky zátěžových testů českého bankovního sektoru však potvrzují jeho vysokou odolnost i vůči velmi negativním šokům.

Graf A.3.1: 3M PRIBOR

v %

Dlouhodobé sazby

Dlouhodobé úrokové sazby by měly letos stagnovat nad 3 %, jejich pozvolné zvyšování předpokládáme až v roce 2013. Výši průměrných **výnosů do splatnosti 10R státních dluhopisů** odhadujeme pro rok 2012 na 3,4 % (*proti 3,7 %*), pro rok 2013 na 3,6 %.

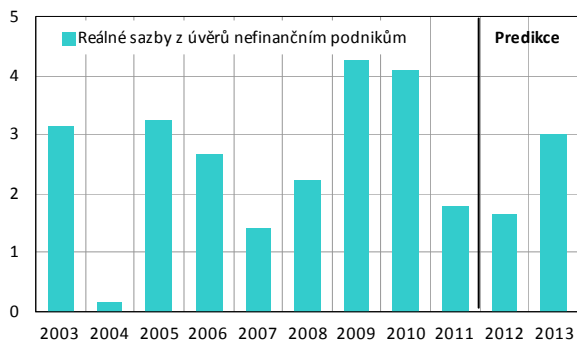
Mezi faktory ovlivňující poměrně nízkou úroveň výnosů českých státních dluhopisů patří zejména strategie fiskální konsolidace (viz výše), která je investory vnímána jako důvěryhodná. Jejím důsledkem by měl být mj. pokles hrubé výpůjční potřeby státu. Ta by se v letošním roce měla pohybovat okolo 243 mld. Kč, přitom v roce 2009 dosáhla 279 mld. Kč a o rok později 253 mld. Kč. Pro rok 2013 se navíc počítá s jejím dalším snížením.

Rating ČR je momentálně stabilní na dobré investiční úrovni – Standard & Poor's AA–, Moody's a Fitch Ratings A1. Díky tomu je možné očekávat další úspěšné emise vládních dluhopisů, i když existují určitá regionální rizika, např. současné problémy Maďarska. Důvěryhodnost české fiskální politiky se odráží také v negativním spreadu vůči průměrným dlouhodobým sazbám v eurozóně (viz Graf A.3.6), které jsou ovšem kombinací výnosů stabilních zemí a zemí naplno zasažených dluhovou krizí. Rizikem směrem vzhůru by byla další eskalace dluhové krize.

Úrokové sazby z vkladů a úvěrů reagují na vývoj mezibankovních sazeb se zpožděním. Sazby z úvěrů nefinančním podnikům ve 3. čtvrtletí 2011 poklesly o 0,1 p.b. na 3,9 %, sazby z vkladů domácností stagnovaly na 1,2 %. Odhadujeme, že ve 4. čtvrtletí byly sazby stabilní. Předpokládáme, že průměrné sazby z úvěrů nefinančním podnikům budou letos ovlivněny napětím na finančních trzích a dosáhnou 4,1 % (*proti 3,9 %*). Pro rok 2013 pak v souvislosti s mírným zvyšováním mezibankovních sazeb počítáme s jejich dalším růstem na 4,4 %. Průměrné sazby z vkladů domácností by měly v roce 2012 dosáhnout 1,1 % (*proti 1,2 %*), v roce 2013 by se měly mírně zvýšit na 1,3 %.

Graf A.3.2: Průměrné reálné sazby z úvěrů

Sazby z úvěrů přepočteny růstem deflátoru hrubých domácích výdajů v průběhu roku, v % p.a.

Pro ekonomické subjekty je podstatný vývoj reálných úrokových sazeb. Předpoklady nominálních úrokových sazeb a deflátoru hrubých domácích výdajů implikují, že v roce 2011 došlo ke snížení reálných úrokových sazeb z úvěrů nefinančním podnikům na 1,8 % (proti 2,2 %). Pro rok 2012 se odhaduje další pokles na 1,6 % (proti 1,3 %), pro rok pak 2013 zvýšení na 3,0 %.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby – roční

průměrné sazby – v % p.a.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
								Odhad	Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec roku)	2,50	2,00	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec roku)	2,00	2,25	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	0,75	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec roku)	2,25	4,25	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	2,36	2,01	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,1	1,3
Dlouhodobé úrokové sazby ²⁾	4,75	3,51	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,7	3,4	3,6
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	4,51	4,27	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,9	4,1	4,4
Úrokové sazby z vkladů domácností	1,33	1,24	1,22	1,29	1,54	1,37	1,25	1,2	1,1	1,3
Reálné sazby z úvěrů nefinančním podnikům ³⁾	0,17	3,24	2,68	1,42	2,25	4,27	4,09	1,8	1,6	3,0
Čisté reálné sazby z vkladů domácností s dohodnutou splatností ⁴⁾	-1,64	-1,13	-0,63	-4,11	-2,26	0,17	-1,21	-1,4	-1,4	-0,6

¹⁾ Tříměsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB. Slouží k posouzení výše dlouhodobých úrokových sazeb podle Maastrichtských kritérií.

³⁾ Deflováno meziročním růstem deflátoru hrubých domácích výdajů ve 4. čtvrtletí příslušného roku.

⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

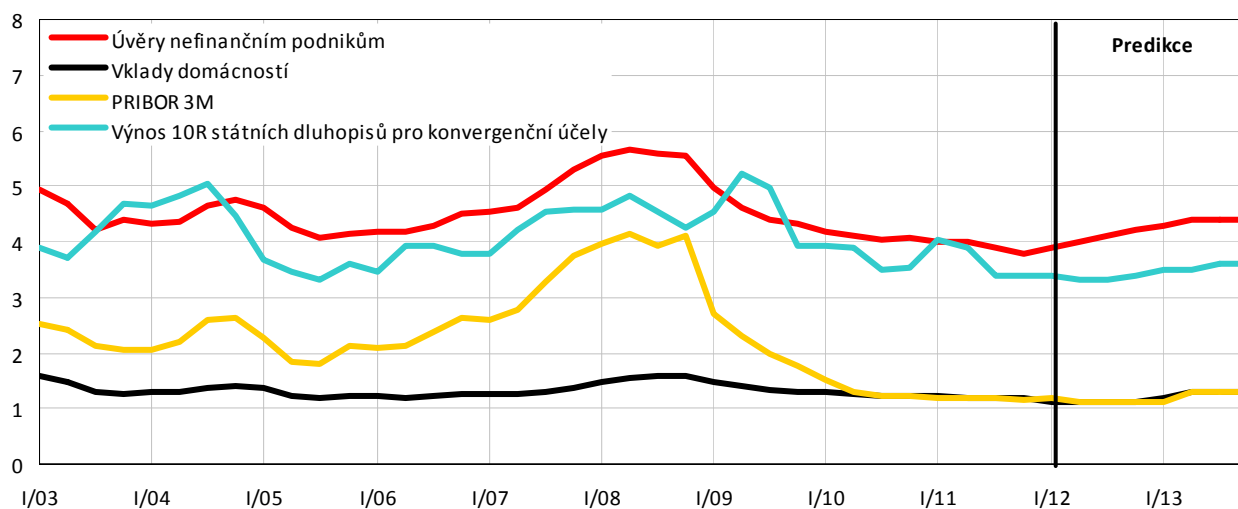
Tabulka A.3.2: Úrokové sazby – čtvrtletní

průměrné sazby – v % p.a.

	2011				2012			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
				Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	0,75	0,75	0,75	0,75	.	.	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	1,00	1,25	1,50	1,00	.	.	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	.	.
PRIBOR 3M	1,20	1,21	1,18	1,16	1,2	1,1	1,1	1,1
Dlouhodobé úrokové sazby	4,03	3,90	3,40	3,4	3,4	3,3	3,3	3,4
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	4,00	3,99	3,88	3,8	3,9	4,0	4,1	4,2
Úrokové sazby z vkladů domácností	1,21	1,20	1,20	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1

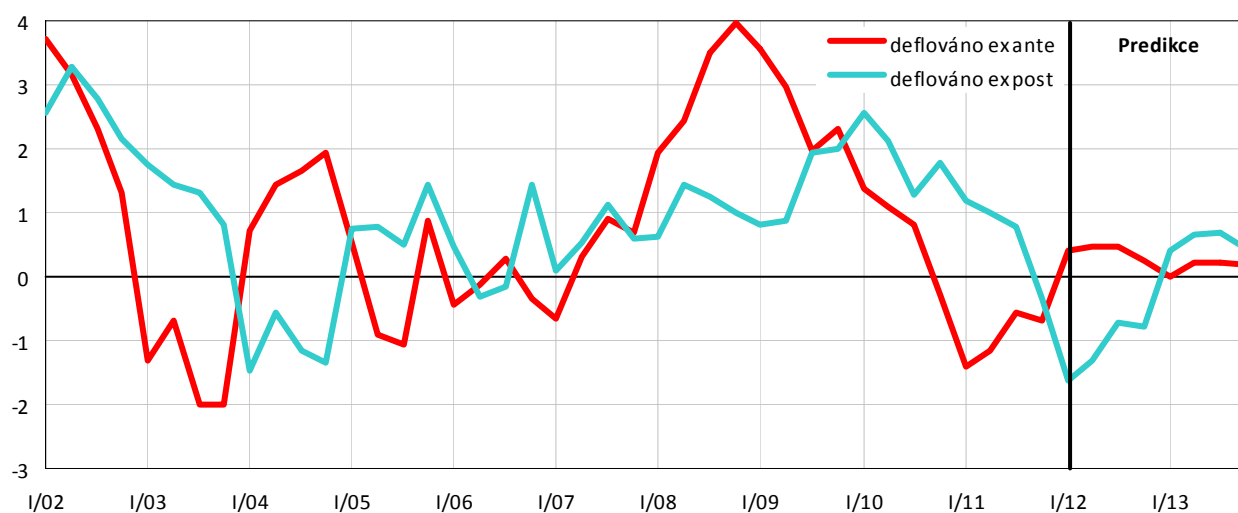
Graf A.3.3: Úrokové sazby

v % p.a.

Graf A.3.4: Reálné sazby mezibankovního trhu

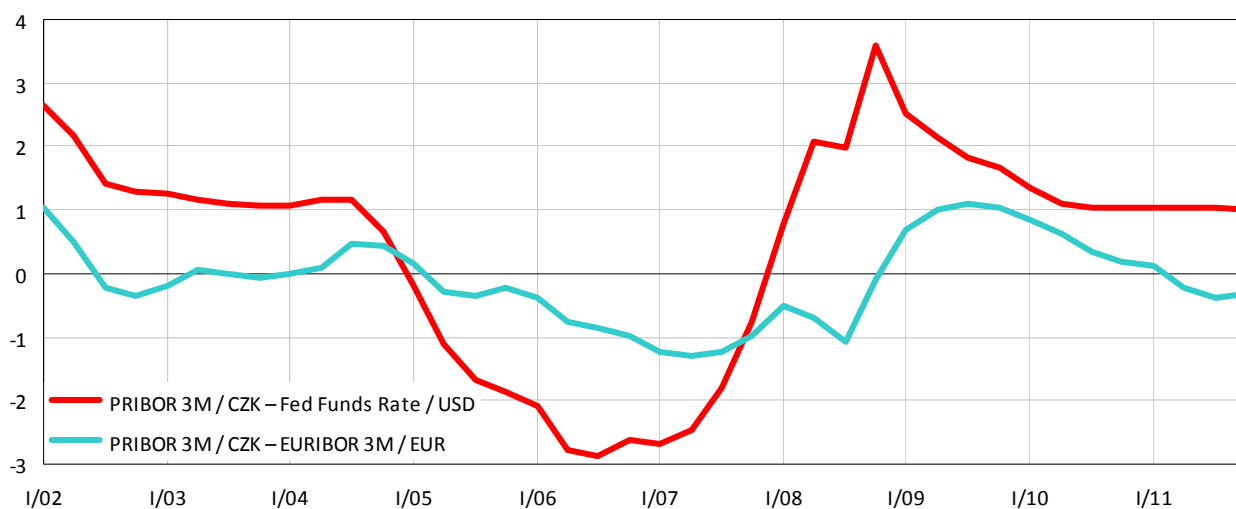
PRIBOR 1R přepočtený růstem deflátoru domácího užití, v % p.a.

Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

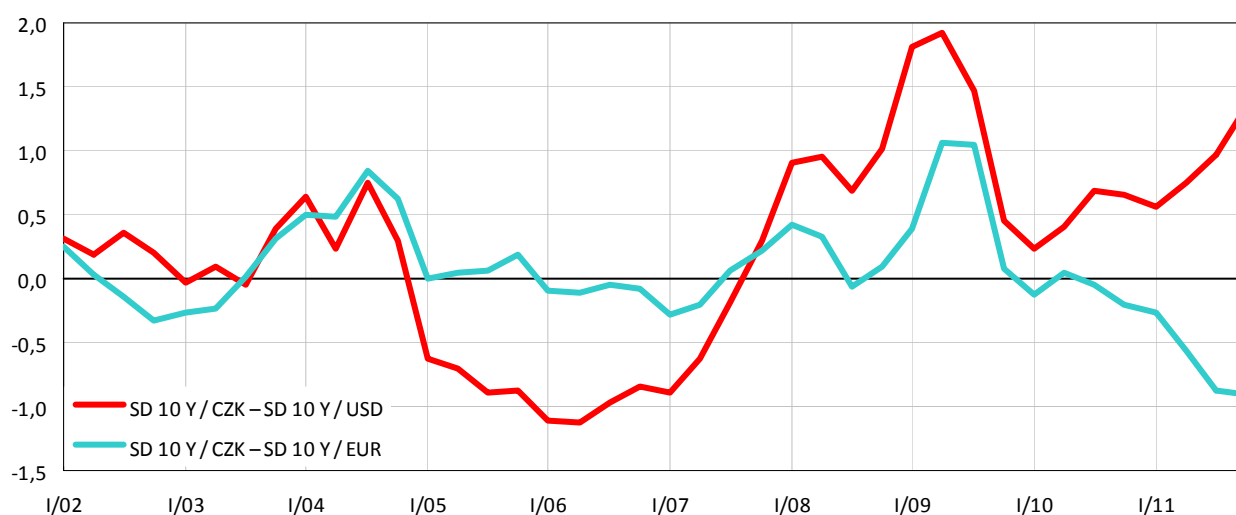
Graf A.3.5: Krátkodobý úrokový diferenciál

procentní body

Graf A.3.6: Dlouhodobý úrokový diferenciál

státní dluhopisy, procentní body

A.4 Směnné kurzy

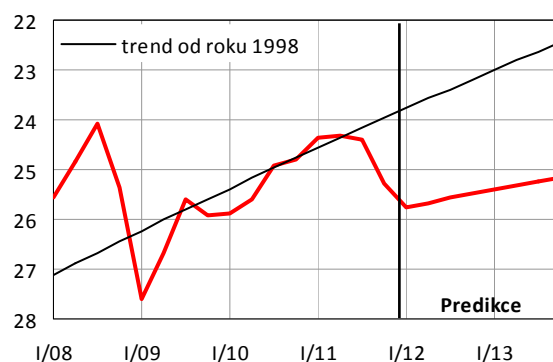
Česká koruna v průběhu 4. čtvrtletí 2011 poměrně razantně oslabila z 24,56 CZK/EUR v září na průměrnou prosincovou hodnotu 25,51 CZK/EUR. Šlo o důsledek velmi napjaté situace na finančních trzích, narůstající averze k riziku a částečně se projevil i fakt, že ne všichni investoři dostatečně rozlišují různé makroekonomické podmínky jednotlivých zemí našeho regionu. Přesto toto oslabení volně plovoucího kurzu české koruny vnímáme pozitivně, protože může pomoci exportérům lépe se vyrovnat s očekávaným zpomalením zahraniční poptávky, zatímco riziko zrychlení inflace vlivem slabšího kurzu zatím nepovažujeme za významné.

Vzhledem k tomu, že se evropská dluhová krize postupně stává chronickým jevem, jsme podstatně změnili předpoklad o budoucí úrovni směnného kurzu. Průměrný kurz by měl v roce 2012 dosáhnout 25,6 CZK/EUR (proti 23,9 CZK/EUR), oproti dlouhodobému trendu by tak měl být o cca 9 % slabší.

V dalším období by měla pokračovat mírná aprece o cca 1,3 % ročně. V případě zdramatizování situace problémových zemí eurozóny by pravděpodobně došlo ke zvýšení volatility a výrazným pohybům kurzu oběma směry.

Graf A.4.1: Směnný kurz CZK/EUR

čtvrtletní průměry

Tabulka A.4.1: Směnné kurzy – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
								Odhad	Predikce	Predikce	Výhled
Směnné kurzy nominální:											
CZK / EUR	roční průměr	28,34	27,76	24,96	26,45	25,29	24,59	25,6	25,3	25,0	24,6
	zhodnocení v %	5,1	2,1	11,3	-5,6	4,6	2,8	-4,0	1,3	1,3	1,3
CZK / USD	roční průměr	22,59	20,31	17,06	19,06	19,11	17,69	19,7	19,4	19,2	18,9
	zhodnocení v %	6,0	11,3	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-10,2	1,3	1,3	1,3
NEER ¹⁾	průměr 2005=100	104,1	106,8	119,9	116,5	118,4	122	118	119	121	122
	zhodnocení v %	4,1	2,6	12,2	-2,8	1,6	2,7	-3,2	1,3	1,3	1,3
Reálný směnný kurz vůči EA12 ²⁾	průměr 2005=100	103,8	106,9	119,0	113,5	115,8	117	113	113	114	115
	zhodnocení v %	3,8	3,1	11,3	-4,6	2,0	1,3	-3,6	0,3	0,5	1,2
Reálný efektivní směnný kurz ³⁾ (Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)	průměr 2005=100	105,1	108,1	124,4	119,5	121,7	.	.	.	.	.
	zhodnocení v %	5,1	2,9	15,1	-4,0	1,8	.	.	.	.	.

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

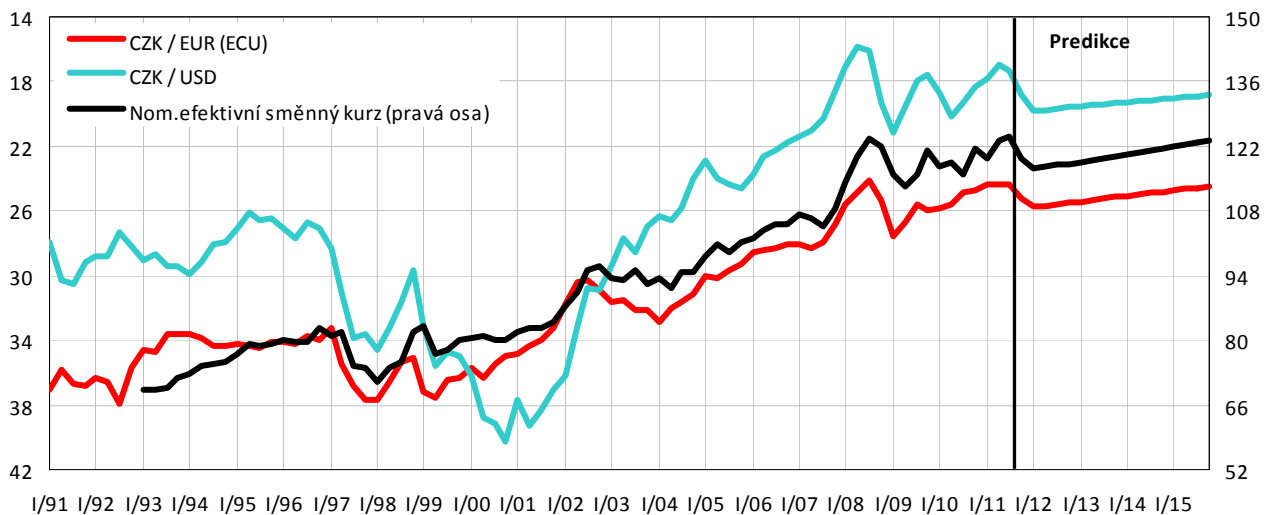
³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást tzv. scoreboardu pro analýzu makroekonomických nerovnováh.

Tabulka A.4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Směnné kurzy nominální:									
CZK / EUR	<i>průměr čtvrtletí</i>	24,37	24,32	24,39	25,28	25,8	25,7	25,6	25,5
	<i>zhodnocení v %</i>	6,1	5,2	2,2	-1,9	-5,3	-5,2	-4,7	-0,8
CZK / USD	<i>průměr čtvrtletí</i>	17,83	16,90	17,27	18,78	19,8	19,7	19,7	19,6
	<i>zhodnocení v %</i>	5,0	19,3	11,7	-2,8	-10,0	-14,4	-12,2	-4,3
Nominální efektivní směnný kurz	<i>průměr 2005=100</i>	119,3	123,4	124,1	119	117	117	118	118
	<i>zhodnocení v %</i>	1,3	4,3	7,0	-1,8	-1,8	-4,8	-5,0	-1,0
Reálný směnný kurz vůči EA12	<i>průměr 2005=100</i>	117,7	118,5	118,2	115	112	113	113	114
	<i>zhodnocení v %</i>	3,8	2,9	0,7	-2,0	-4,7	-4,6	-4,5	-0,7
Reálný efektivní směnný kurz		125,4	125,6	125,8	.	.	.	.	.
<i>(Eurostat, deflováno CPI, vůči 36 zemím)</i>		<i>zhodnocení v %</i>	4,3	4,5	2,1	.	.	.	.

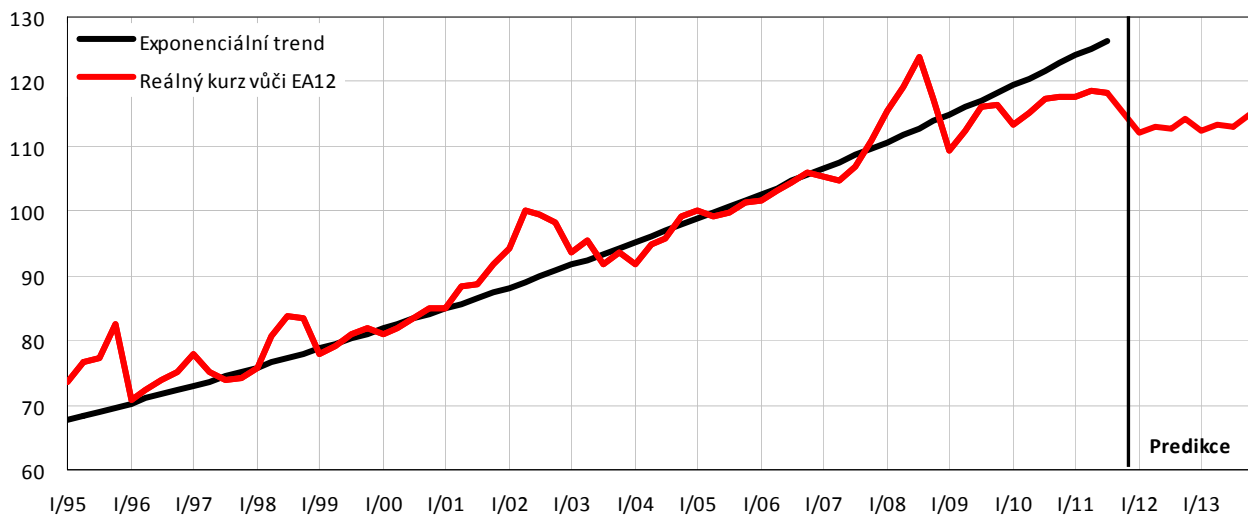
Graf A.4.2: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2005=100 (pravá osa)

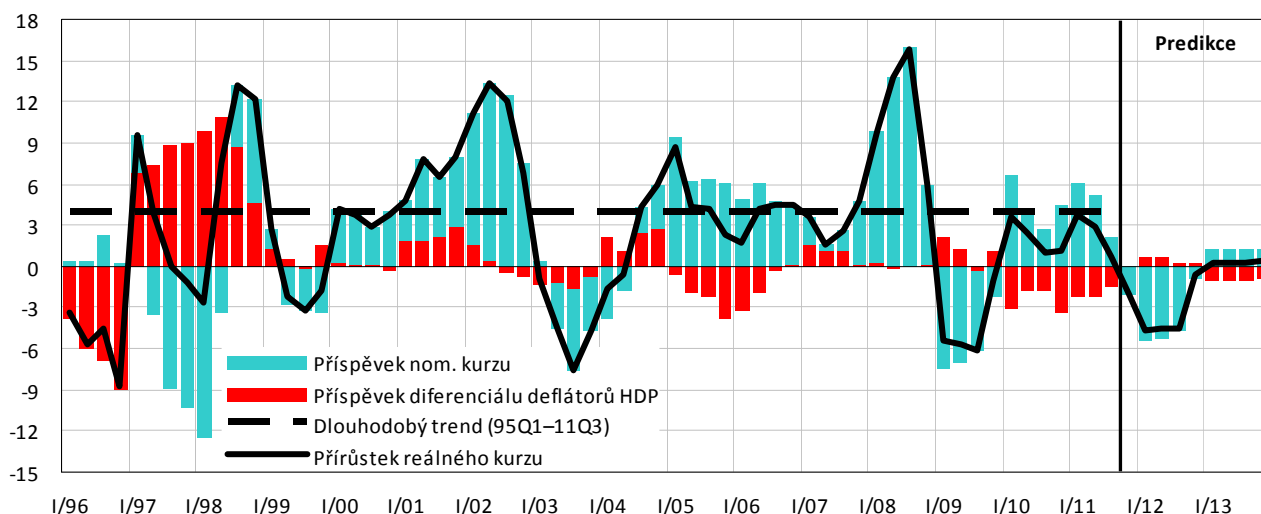
Graf A.4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2005=100

Graf A.4.4: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

A.5 Strukturální politiky

Podnikatelské prostředí

Za účelem zjednodušení podnikání, posílení motivace k dobré správě společností a zlepšení pozice věřitelů schválila dne 16. prosince 2011 poslanecká sněmovna **návrh zákona o obchodních korporacích**, jenž upravuje skutečnosti vztahující se ke vzniku, zániku a správě obchodních společností a družstev. Členové i bývalí členové statutárních orgánů společnosti v úpadku budou ručit svým majetkem za splnění všech povinností společnosti, pokud tak stanoví soud. Společnost také nebude moci vyplatit žádné zdroje, pokud by si tím přivodila úpadek a tím ohrozila věřitele. Zákon rovněž snižuje výši základního kapitálu potřebného k založení společnosti s ručením omezeným z 200 000 Kč na 1 Kč. Zákon by měl nabýt účinnosti 1. ledna 2014.

S cílem zvýšení transparentnosti procesu zadávání veřejných zakázek schválila poslanecká sněmovna dne 4. listopadu 2011 **novelu zákona o veřejných zakázkách**. Novela snižuje limit pro veřejné zakázky malého rozsahu na 1 mil. Kč, odstraňuje možnost vybírat uchazeče o veřejné zakázky losem a zavádí povinnost zrušit zadávací řízení, pokud po posouzení zbude k hodnocení pouze jedna nabídka. Současně nahrazuje ekonomické a kvalifikační předpoklady dodavatele čestným prohlášením o jeho ekonomické a finanční způsobilosti splnit veřejnou zakázku a v neposlední řadě zavádí institut významné veřejné zakázky (na úrovni státu nad 300 mil. Kč, na úrovni samosprávy nad 50 mil. Kč), u nichž zpřísňuje požadavky kladené na zadavatele i hodnotitele. Vítězná firma také bude muset zadavateli předložit seznam

subdodavatelů, jimž uhradila z celkové ceny zakázky více než 10 % nebo více než 5 % v případě významné veřejné zakázky. Předpokládaná účinnost novely je od 1. dubna 2012 (pro některá ustanovení až 1. ledna 2014).

Dne 1. ledna 2012 nabyl účinnosti **zákon o trestní odpovědnosti právnických osob**, který umožňuje trestat firmy např. za legalizaci výnosů z trestné činnosti, padělání peněz, krácení daní, zkršlování údajů o stavu hospodaření, podvody, podplácení, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky či poškození a ohrožení životního prostředí. Pachatelem trestného činu může být statutární orgán nebo jeho člen, osoby vykonávající řídicí a kontrolní činnost nebo zaměstnanci. Trest je možné uložit ve formě zákazu činnosti až na 20 let, propadnutí majetku, peněžitého trestu, zákazu přijímání dotací či zákazu plnění veřejných zakázek. Firmu lze i zrušit, pokud její činnost spočívá především v páchaní trestné činnosti.

Cílem **novely zákona o investičních pobídkách**, kterou schválila vláda dne 19. října 2011, je přilákat do České republiky firmy zaměřené na náročné technologie nebo služby. Základní parametry investičních pobídek zůstanou nezměněny, novela však nově zavede možnost čerpání investičních pobídek i pro společnosti zabývající se výzkumem a vývojem nebo strategickými službami (např. vývoj softwaru) a prodlouží dobu, po kterou bude moci využít slevu na dani, z 5 na 10 let.

Daně

Dne 27. prosince 2011 podepsal prezident ČR návrh zákona o změně zákonů souvisejících se zřízením

jednoho inkasního místa, jehož účelem je zjednodušení daňového systému a snížení daňové administrativy. Zákon je označován jako **III. pilíř daňové reformy**, jenž představuje reformu přímých daní a odvodů. Reforma zruší koncept superhrubé mzdy a sjednocuje sazby daní z příjmů fyzických a právnických osob a daně darovací na 19 %. Odvody zaměstnavatele na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění budou realizovány formou odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění se sazbou ve výši 32,4 %. Sazby pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění u zaměstnanců budou sjednoceny na 6,5 %, přičemž u pojistného na sociální zabezpečení bude činit strop čtyřnásobek průměrné mzdy, u pojistného na zdravotní pojištění pak šestinásobek. Základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč ročně bude poskytována pouze do výše čtyřnásobku průměrné mzdy. Daňová uznatelnost úroků z hypotečního úvěru bude snížena z 300 000 Kč na 80 000 Kč na domácnost. Reforma dále ruší některé daňové úlevy, např. zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek. V této souvislosti bude jako kompenzace zavedena sleva na dani ve výši 3 000 Kč ročně.

V případě osob samostatně výdělečně činných budou sazby pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění sníženy na 6,5 %, vyměřovací základ však bude rozšířen na 100 %. Výdajové paušály zůstanou zachovány. Limit pro povinnou registraci k DPH bude snížen na 750 000 Kč.

V neposlední řadě reforma osvobozuje od daně z příjmů dividendy a naopak zavádí daň pro firmy podnikající v hazardu. Firmy budou odvádět 20 % z rozdílu mezi vsazenými částkami a vyplacenými výhrami, přičemž 80 % odvodů z výherních automatů a 30 % odvodů z ostatních typů hazardu obdrží obce.

Odvody z loterií nabyly účinnosti 1. ledna 2012, ostatní části daňové reformy by měly nabýt účinnosti 1. ledna 2015. V současné době je však již plánována změna účinnosti na 1. ledna 2014.

Dne 1. ledna 2012 nabyla účinnosti **novela zákona o dani z přidané hodnoty**, která zvýšila sníženou sazbu daně z 10 % na 14 %. Dne 1. ledna 2013 by mělo dojít ke sjednocení sazeb na 17,5 %.

Novela zákona o spotřební dani zvýšila minimální sazbu spotřební daně z tabákových výrobků. Zvýšení je prováděno ve dvou krocích, a to k 1. lednu 2012 a k 1. lednu 2014.

Finanční trhy

Zákon měnící podmínky stavebního spoření, jehož cílem je snížit dopady podpory stavebního spoření na státní rozpočet, nabyl účinnosti dne 1. ledna 2012. Maximální výše státního příspěvku byla snížena z 15 % na 10 % při zachování maximálního limitu základu ve výši 20 000 Kč. Daňová výjimka pro úroky ze stavebního spoření byla zrušena.

Vzdělávání, věda a výzkum

Dne 1. ledna 2012 nabyla účinnosti novela zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (**novela školského zákona**), jež snižuje byrokratickou zátěž škol a usnadňuje přístup ke vzdělávání. Novela zjednodušuje podmínky pro firmy, které si zřídí vlastní mateřskou školu, fixuje současnou podobu státních maturit na dva roky a upřesňuje pravidla pro navštěvování zahraničních škol.

Energetika

Návrh **zákona o podporovaných zdrojích energie**, který schválila poslanecká sněmovna dne 9. listopadu 2011, soustřeďuje do jednoho předpisu podporu pro obnovitelné zdroje, druhotné zdroje a kombinovanou výrobu elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů. Účelem návrhu je efektivní dosažení cíle spotřeby energie z obnovitelných zdrojů ve výši 13 % v roce 2020. Pokud Energetický regulační úřad do konce dubna určitého roku zjistí, že licence na stavbu elektráren o odpovídajícím předpokládaném instalovaném výkonu již vydal a ekologický závazek byl tímto splněn, pro další rok podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů pozastaví. Opatření se bude vztahovat pouze na nové zájemce o připojení elektráren do sítě. Předpokládaná účinnost většiny opatření je od 1. ledna 2013.

Trh práce

Od 1. ledna 2012 jsou účinné novely zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti, které přinášejí řadu zásadních změn na trhu práce.

Novela zákona o zaměstnanosti zpřísňuje podmínky pro čerpání dávek v nezaměstnanosti a měla by také značně ztížit jejich zneužívání. O podporu v nezaměstnanosti bude nyní moci žádat uchazeč, který pracoval v součtu alespoň 12 měsíců během posledních dvou let, přičemž dříve platilo tříleté rozhodné období. Dále bude možné stanovit dodatečnou podmínku pro čerpání podpory v nezaměstnanosti – vykonávání veřejné služby, a to již od třetího měsíce pobírání podpory. Zpřísňují se též podmínky pro zaměstnance, kteří buď dobrovolně ukončili pracovní poměr

zprostředkovaný úřadem práce nebo jim byl pracovní poměr ukončen z důvodů hrubého porušení pracovních povinností. Zákon v neposlední řadě upravuje definici nelegální práce tak, aby byla snáze prokazatelná.

Novela zákoníku práce by měla zvýšit pružnost pracovního trhu a motivovat firmy k vytváření nových pracovních míst. Novela umožní sjednat zkušební dobu u vedoucích zaměstnanců až na 6 měsíců či vyplácet odstupné při rozvázání pracovního poměru z důvodu organizačních změn podle doby trvání pracovního poměru. Pracovní poměr na dobu určitou bude možné sjednat až na 3 roky a u téhož zaměstnavatele jej o tuto dobu bude možné prodloužit ještě dvakrát. Nově bude také možné dát výpověď zaměstnanci, který v době prvních 21 kalendářních dnů pracovní neschopnosti poruší léčebný režim obzvláště hrubým způsobem. Zvyšuje se také strop pro výši počtu možných hodin pro zaměstnávání na dohodu o pracovní činnosti ze 150 na 300 za rok. Při mzdě vyšší než 10 000 za měsíc však zároveň bude nutné odvádět příspěvky na zdravotní a sociální pojištění. Zákoník dále zavádí větší pružnost při stanovování délky pracovní směny či vyrovnávání fondů pracovní doby.

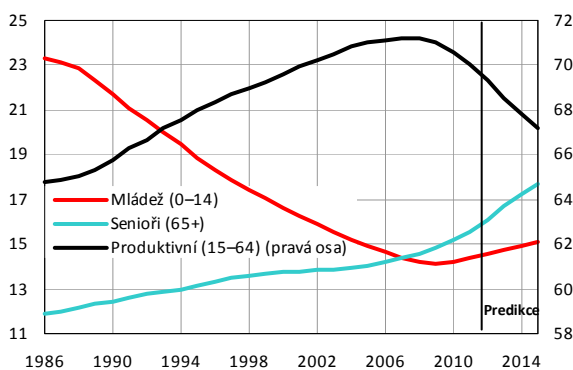
Zdravotnictví

Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, která je označována jako **první fáze zdravotnické reformy**,

A.6 Demografie

Podle předběžných údajů vzrostl počet obyvatel ČR v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2011 o 16 tis. na 10,548 mil. osob. Přirozený přírůstek populace (5 tis.) i kladné saldo migrace (11 tis.) byly proti stejnému období roku 2010 mírně nižší.

Graf A.6.1: **Věkové skupiny**
strukturní podíly v %

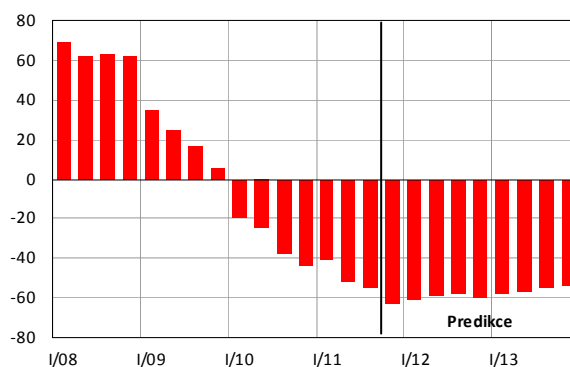
Česká populace dosáhla z hlediska věkové struktury maximálního počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let) v roce 2009 a od té doby dochází k poměrně razantnímu poklesu. Největší úbytek, o cca

nabyla účinnosti 1. prosince 2011. Novela zvýšila poplatky za hospitalizaci z 60 na 100 Kč denně, zavedla jednotný poplatek za recept ve výši 30 Kč a zpoplatnila léky do 50 Kč. Dále zavedla definici standardní péče, jež v budoucnu umožní pacientům připlatit si za tzv. nadstandard, a v neposlední řadě také elektronické aukce na ceny léčivých přípravků, kdy z veřejného zdravotního pojištění je hrazen jen jeden léčivý přípravek určený Státním ústavem pro kontrolu léčiv ve výběrovém řízení. Ostatní léky jsou hrazeny pouze ve výši 75 % základní úhrady.

Zákon o zdravotních službách, zákon o zdravotnické záchranné službě a zákon o specifických zdravotních službách, jež jsou souhrnně nazývány jako **druhá fáze zdravotnické reformy**, podepsal dne 22. listopadu 2011 prezident ČR. Reforma upravuje práva a povinnosti zdravotnických pracovníků i pacientů, stanovuje podmínky poskytování zdravotnické záchranné služby a vymezuje postupy při provádění zdravotních výkonů, kterou jsou ve většině případů nevratné. Zákony nabudou účinnosti dne 1. dubna 2012.

60 tis. osob, byl pravděpodobně zaznamenán v průběhu roku 2011 (viz Graf A.6.2). Populace však má z ekonomického pohledu stále velmi příznivé věkové složení, zejména v porovnání se zeměmi západní Evropy.

Graf A.6.2: **Počet obyvatel ČR ve věku 15–64 let**
meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

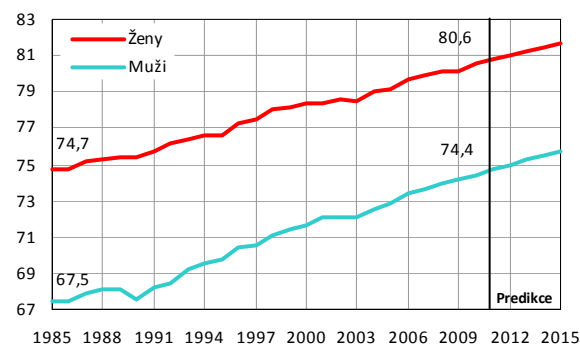

Pokles počtu obyvatel v produktivním věku je zčásti kompenzován efekty v rámci věkové struktury pracovní síly, kdy se zvyšují strukturní podíly věkových skupin s vysokou či narůstající účastí. To je a bude dále

podpořeno prodlužováním věku odchodu do důchodu. Dalším pozitivním faktorem by mohla být imigrace. Její rozsah je však značně proměnlivý a je zjevně pozitivně korelován s ekonomickým cyklem.

Potvrzuje se postupující **proces stárnutí obyvatelstva**. Strukturní podíl obyvatel starších 64 let na celkové populaci, který na počátku roku 2005 dosáhl 14 %, by v roce 2012 měl přesáhnout 16 %, a do roku 2020 by se měl zvýšit na téměř 20 %. Počet i podíl seniorů v populaci v důsledku demografické struktury a dalšího pokračování intenzivního procesu prodlužování střední délky života v budoucnosti dále poroste.

Graf A.6.3: **Střední délka života**
v letech

Tabulka A.6.1: **Demografie**
v tis. osob

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 251	10 287	10 381	10 468	10 507	10 533	10 567	10 600	10 632	10 663
<i>růst v %</i>	0,3	0,4	0,9	0,8	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 501	1 480	1 477	1 480	1 494	1 518	1 540	1 565	1 588	1 612
<i>růst v %</i>	-1,7	-1,5	-0,2	0,2	1,0	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5
(15–64)	7 293	7 325	7 391	7 431	7 414	7 379	7 327	7 268	7 214	7 165
<i>růst v %</i>	0,5	0,4	0,9	0,5	-0,2	-0,5	-0,7	-0,8	-0,7	-0,7
(65 a více)	1 456	1 482	1 513	1 556	1 599	1 636	1 700	1 768	1 829	1 885
<i>růst v %</i>	1,5	1,8	2,1	2,9	2,7	2,3	3,9	4,0	3,5	3,0
Starobní důchodci k 1. 1. ¹⁾	1 985	2 024	2 061	2 102	2 147	2 260	2 315	2 347	2 378	2 409
<i>růst v %</i>	1,0	2,0	1,8	2,0	2,1	.	2,4	1,4	1,3	1,3
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická ²⁾	20,0	20,2	20,5	20,9	21,6	22,2	23,2	24,3	25,4	26,3
Podle platné legislativy ³⁾	35,6	35,8	35,9	36,1	36,6	37,1	37,4	37,8	38,2	38,7
Efektivní míra závislosti ⁴⁾	41,3	41,6	41,5	41,8	43,6	45,9	47,0	47,8	48,3	48,7
Úhrnná plodnost ⁵⁾	1,328	1,438	1,497	1,492	1,493	1,51	1,52	1,53	1,54	1,55
Přírůstek populace	36	94	86	39	26	34	33	32	31	29
Přirozený přírůstek	1	10	15	11	10	9	8	7	6	4
Živě narození	106	115	120	118	117	116	114	113	112	110
Zemřelí	104	105	105	107	107	106	106	106	106	106
Saldo migrace	35	84	72	28	16	25	25	25	25	25
Imigrace	68	104	78	40	31	.	.	.	.	.
Emigrace	33	21	6	12	15	.	.	.	.	.

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstva vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) na počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

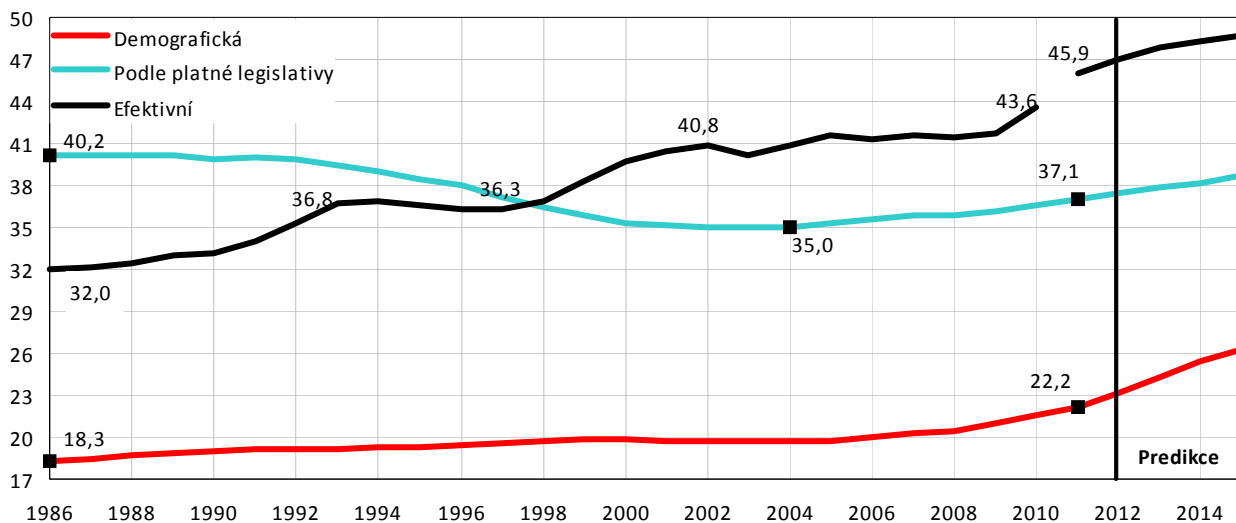
³⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.6.4: Míry závislosti

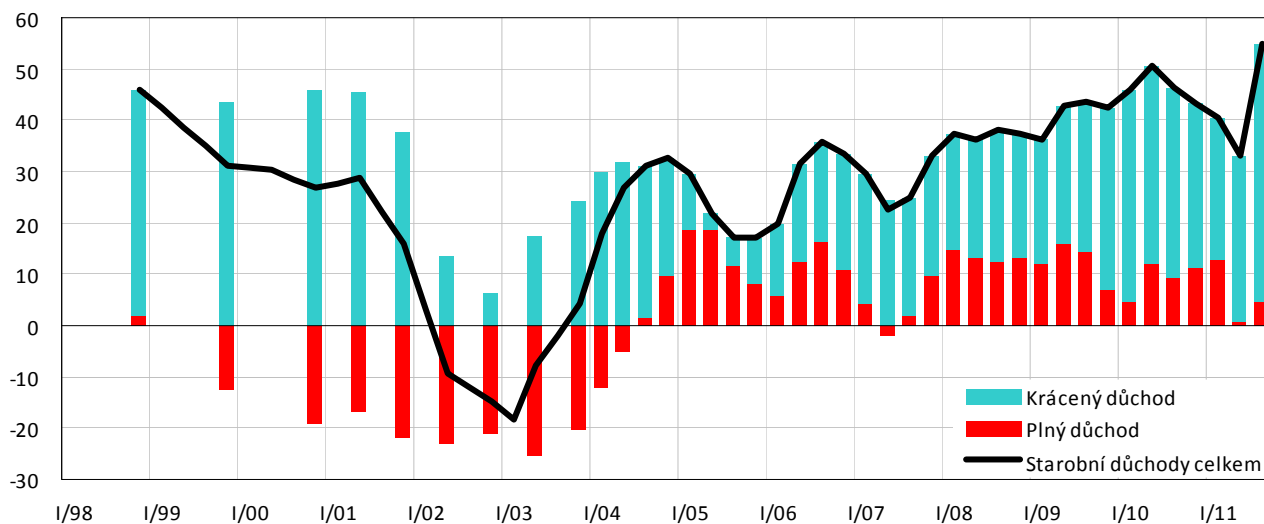
v %

Pozn.: Definice ukazatelů a diskontinuita mezi rokem 2010 a 2011 viz poznámky k tabulce A.6.1

Graf A.6.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci ČSSZ

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let.

B Ekonomický cyklus

B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

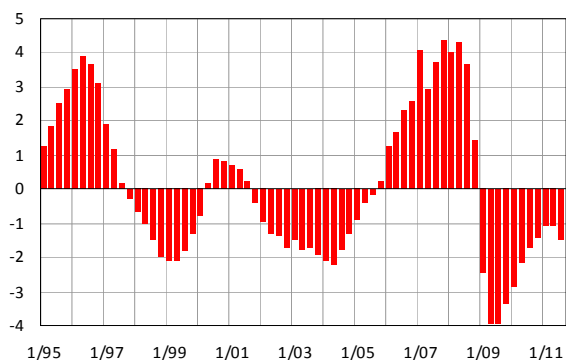
Potenciální produkt (PP), specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst PP vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a PP. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

V současných podmínkách, kdy došlo k prudkým změnám úrovně ekonomického výkonu, je velmi obtížné oddělit vliv prohloubení záporné produkční mezery od zpomalení růstu PP. Výsledky těchto propočtů vykazují velkou nestabilitu a je nutné k nim přistupovat se značnou obezřetností.

Prameny tabulek a grafů: ČSÚ, ČNB a vlastní výpočty.

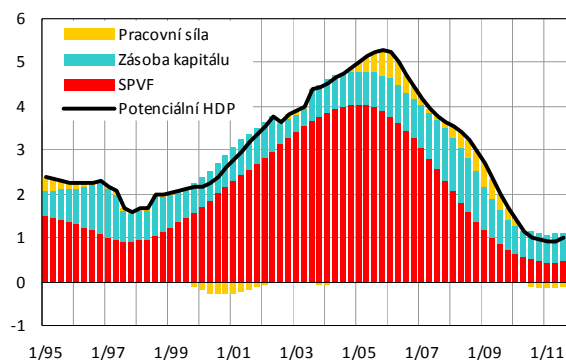
Graf B.1.1: Produkční mezera

v % potenciálního produktu

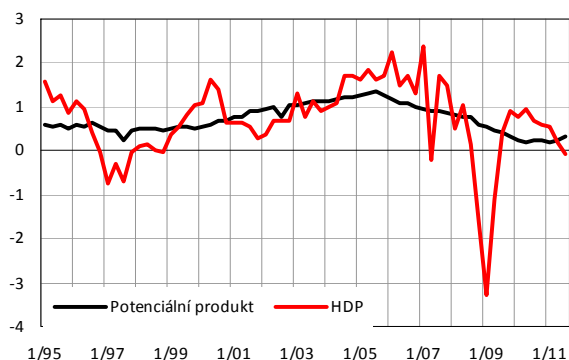
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

v %, příspěvky v procentních bodech

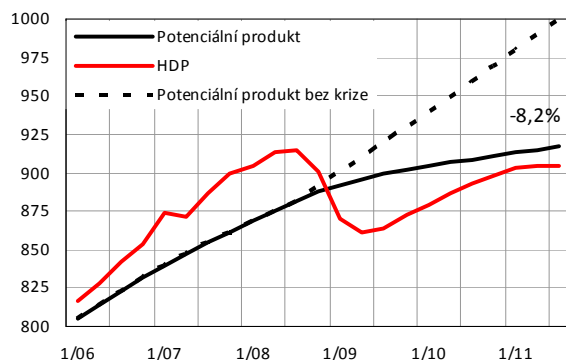
Graf B.1.3: Potenciální produkt a HDP

mezičtvrtletní růst v %

Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HDP

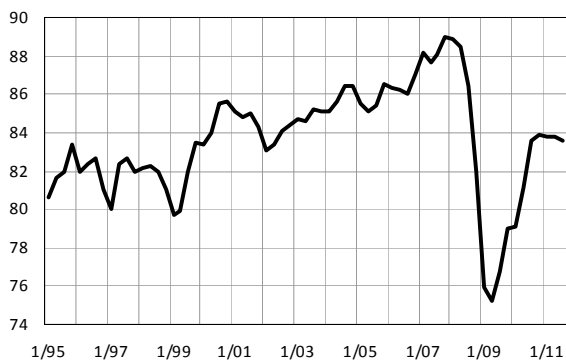
v mld. Kč, stále ceny roku 2005

Pozn.: „Potenciální produkt bez krize“ v grafu B.1.4 je hypotetická úroveň PP v případě, že by PP od Q4/08 nadále rostl průměrným mezičtvrtletním tempem dosahovaným v letech 2001–2007.

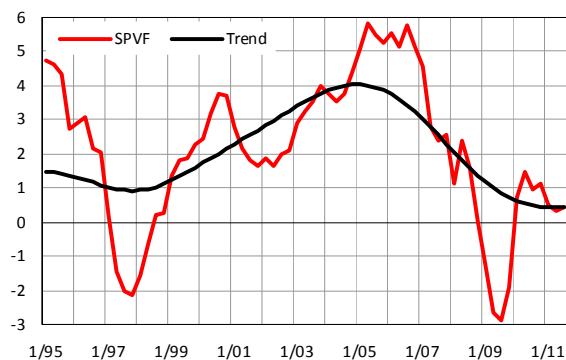
Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

v %

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Tabulka B.1.1: **Produkční mezera a potenciální produkt**

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 Q1–Q3
Produkční mezera	%	-1,3	-1,7	-1,8	-0,3	2,0	3,8	3,4	-3,4	-2,0	-1,2
Potenciální produkt	růst v %	3,7	4,2	4,7	5,2	4,8	3,9	3,3	2,2	1,1	1,0
Příspěvky:											
Souhrnná produktivita výr. faktorů	p.b.	3,1	3,6	4,0	4,0	3,5	2,7	1,7	0,9	0,5	0,4
Zásoba kapitálu	p.b.	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	0,8	0,6	0,6
Míra participace	p.b.	-0,1	-0,2	-0,2	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,2
Demografie ¹⁾	p.b.	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,1	-0,2	-0,4

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Ekonomická recese z přelomu let 2008 a 2009 způsobila vznik hluboce záporné **produkční mezery**. Ta podle revidovaných dat¹ dosáhla na konci recese ve 2. čtvrtletí 2009 téměř -4 %, což indikovalo nejnižší využití ekonomického potenciálu v posttransformačním období. V 1. čtvrtletí 2011 se produkční mezera zmírnila těsně pod -1 %, ve 2. a 3. čtvrtletí však HDP víceméně stagnoval a produkční mezera se znovu rozšířila k -1,5 %.

Hluboká recese a následné pomalé oživení způsobily, že se meziroční růst **potenciálního produktu** v letech 2010 a 2011 snížil až k 1 %. Vzhledem k výše zmíněné nestabilitě výsledků se však domníváme, že tento odhad zřejmě podhodnocuje skutečnost.

Recesí nejvíce zasaženou složkou PP byla **souhrnná produktivita výrobních faktorů** (SPVF), která v roce 2009 meziročně poklesla o 2,2 %. Ve 3. čtvrtletí 2011 byla SPVF stále o 1,5 % nižší oproti vrcholu cyklu ve 3. čtvrtletí 2008. Výsledkem je zpomalení meziročního růstu trendové SPVF na 0,5 % ve 3. čtvrtletí 2011. Pro srovnání: v roce 2005 bylo dosaženo maxima ve výši 4,0 %.

Hluboký propad investiční aktivity vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,2 p.b. v roce 2008 na 0,6 p.b. v roce 2010. Stejný příspěvek vykázala zásoba kapitálu i v 1. až 3. čtvrtletí 2011.

Nabídka práce začíná být do značné míry ovlivněna snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace i z výrazného snížení imigrace proti situaci zaznamenané v letech 2006 až 2008. V 1.–3. čtvrtletí 2011 byl příspěvek demografického vývoje k růstu potenciálního produktu výrazně negativní ve výši -0,4 p.b. Pozitivní trend participace, měřené poměrem pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let, který v průběhu recese v roce 2009 akceleroval svůj růst, zatím demografický vývoj kompenzuje zhruba z poloviny.

Graf B.1.4 ilustruje, že ekonomická recese a pomalé překonávání jejích důsledků zatím vedly ke ztrátě úrovně potenciálního produktu ve výši cca 8,2 %.

¹ Revize čtvrtletních národních účtů ovlivnila časovou řadu produkční mezery pouze marginálně. Jedinou výjimkou bylo prohloubení záporné produkční mezery v období recese. U potenciálního produktu došlo k systematickému navýšení temp růstu v období let 1999–2005. Např. růst za rok 2003 byl revizí zvýšen z 3,7 % na 4,2 %.

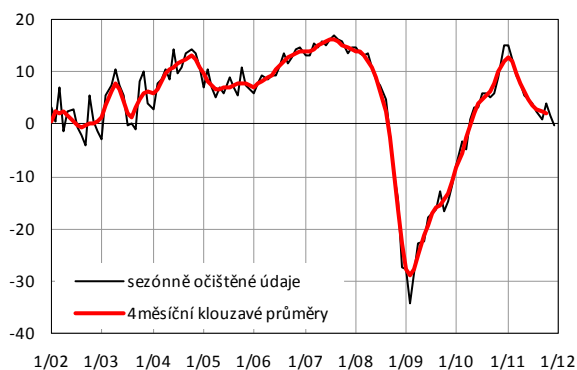
B.2 Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhoda spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

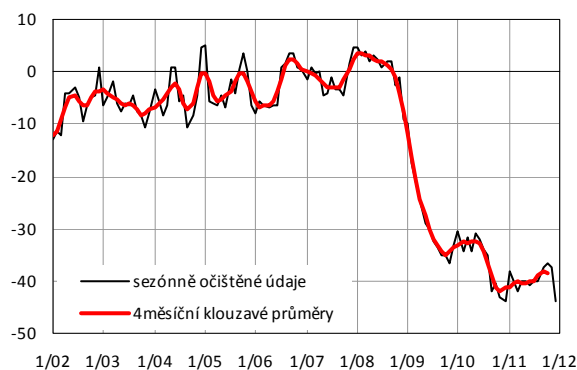
Společným rysem těchto průzkumů je skutečnost, že odpovědi respondentů nedávají přímou kvantifikaci, ale používají obecnější kvalitativní výrazy (např. lepší, stejný, horší nebo vzroste, nezmění se, klesne apod.). Vyjádřením tendencí je konjunkturální saldo, což je rozdíl mezi odpověďmi zlepšení a zhoršení vyjádřený v procentech pozorování.²

Souhrnný indikátor důvěry je prezentován jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. Váhy jsou nastaveny takto: indikátor důvěry v průmyslu 40 %, ve stavebnictví a v obchodě po 5 %, ve vybraných odvětvích služeb 30 % a indikátor důvěry spotřebitelů 20 %.

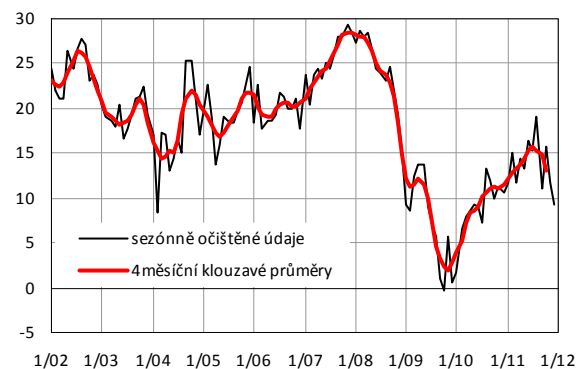
Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

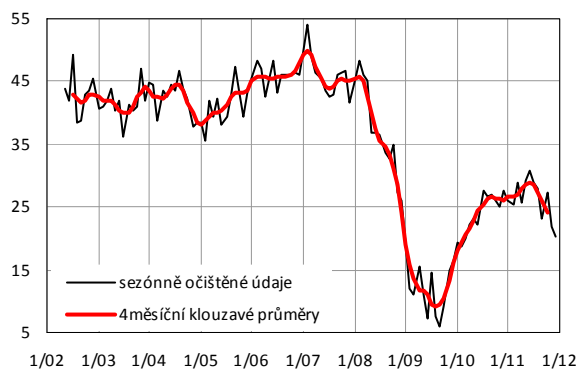
Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

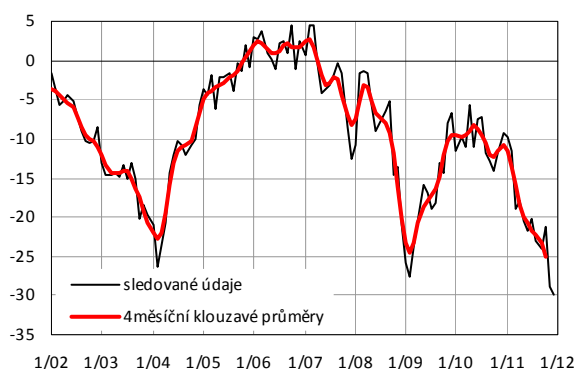
Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

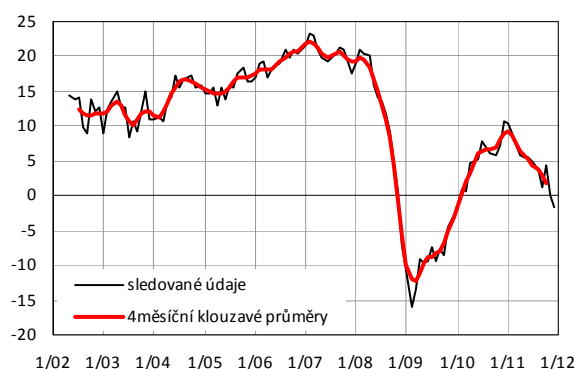
Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

² Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturalni_pruzkum.

Indikátory důvěry pokračovaly ve 4. čtvrtletí 2011 v poklesu. Níže komentujeme vývoj zejména těch dílčích ukazatelů, které vstupují do kompozitního předstihového indikátoru (viz dále).

V **průmyslu** zcela jasně ve 4. čtvrtletí kleslo hodnocení celkové i zahraniční poptávky. Na druhé straně mírně vzrostlo hodnocení poptávky v tříměsíčním výhledu. Hodnocení současné ekonomické situace a její tříměsíční výhled stagnovaly, resp. velmi mírně rostly. Výhled ekonomické situace v horizontu šesti měsíců naopak poklesl. Pokračoval pokles očekávané zaměstnanosti.

Hodnocení výhledu celkové poptávky ve **stavebnictví** pokračovalo ve 4. čtvrtletí výrazným propadem. S tím souvisí zhoršující se výhled ekonomické situace a zaměstnanosti.

Podle respondentů v odvětví **obchodu** došlo ke snížení hodnocení současné ekonomické situace, ale také jejího šestiměsíčního výhledu.

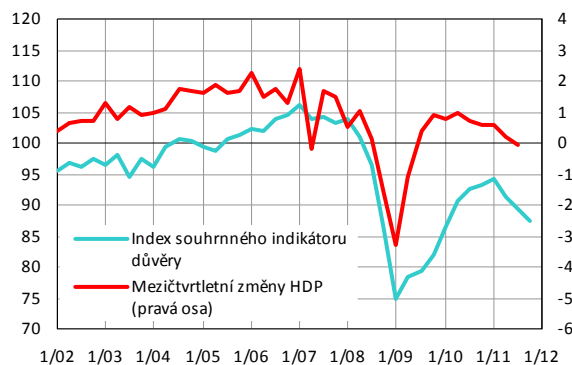
Hodnocení současné ekonomické situace ve vybraných odvětvích **služeb** ve 4. čtvrtletí 2011 stagnovalo, naopak hodnocení ekonomické situace v šestiměsíčním výhledu mírně vzrostlo. Očekávaný vývoj počtu zaměstnanců v příštích třech měsících poklesl.

Indikátor důvěry **spotřebitelů** ve 4. čtvrtletí jasně ukazoval další pokles sentimentu spotřebitelů. Z hlediska dlouhodobého vývoje indikátoru je však třeba poukázat na to, že spotřebitelé byli s výjimkou roku 2006 a částečně roku 2007 vždy pesimisty.

Rovněž **souhrnný indikátor** důvěry ve 4. čtvrtletí dále poklesl a dostal se do záporného salda (Graf B.2.6). Prostřednictvím regresní analýzy jsme kvantifikovali vztah mezi vývojem souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletním indexem reálného hrubého domácího produktu (HDP). Vztah využívající zpožděné hodnoty souhrnného indikátoru je relativně nízký. Bez zpoždění dosahuje korelace mezi těmito dvěma časovými řadami cca 60 %. Regresní vztah mezi mezičtvrtletními přírůstky HDP a souhrnným indikátorem (bez zpoždění) umožňuje alespoň využít existující publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. Níže uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Je zřejmé, že pro 4. čtvrtletí souhrnný indikátor důvěry signalizoval spíše mírný pokles mezičtvrtletní dynamiky HDP.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a mezičtvrtletní růst HDP

průměr 2005=100 (levá osa), mezičtvrtletní růst HDP v % (pravá osa)

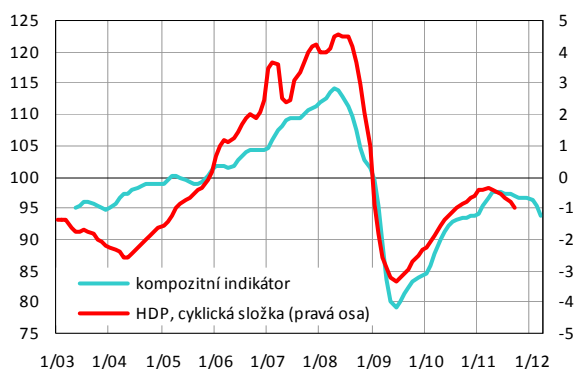
B.3 Kompozitní předstihový indikátor

Kompozitní předstihový indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které splňují základní požadavky kladené na předstihové indikátory cyklu – jsou ekonomicky interpretovatelné, vykazují statisticky pozorovatelný vztah v předstihu k průběhu ekonomického cyklu a jsou rychle a pravidelně dostupné. Od října 2010 je indikátor sestaven z těch konjunkturálních ukazatelů, které vykazují vysoký stupeň korelace s průměrným předstihem 3 měsíců.

Graf B.3.1: Kompozitní předstihový indikátor

průměr 2005=100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)

synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (Hodrick-Prescottův filtr)

Pro 3. čtvrtletí 2011 kompozitní předstihový indikátor signalizoval spíše stagnaci relativní cyklické složky HDP, která podle dat publikovaných v prosinci 2011 za dané období spíše mírně klesla. Pro 4. čtvrtletí 2011 indikátor signalizoval mírný pokles cyklické složky HDP. Vzhledem k tomu, že dynamiku trendu lze v krátkém období rozumně pokládat za konstantní, je závěr pro mezičtvrtletní dynamiku HDP ve 4. čtvrtletí 2011 kvalitativně shodný se signálem souhrnného indikátoru důvěry.

Pro 1. čtvrtletí 2012 kompozitní indikátor signalizuje další, silnější, pokles relativní cyklické složky HDP, a tedy mezičtvrtletní dynamiky HDP.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Tato prognóza poprvé vychází z údajů čtvrtletních národních účtů publikovaných ČSÚ po revizi metodiky ze dne 9. 12. 2011. Metodika změnila úroveň hodnot, zároveň se změnil referenční rok pro reálné údaje. Revize ovlivnila i údaje o meziročním růstu. Dopady revize na roční údaje do roku 2010 byly detailně popsány v Makroekonomické predikci z října 2011.

Níže popsané odchylky údajů za 3. čtvrtletí 2011 a odhadů za celý rok 2011 v sobě tudíž zahrnují nejen odlišný průběh ekonomických jevů, ale i dopady zmíněné revize.

C.1 Ekonomický výkon

Ekonomický výkon stále ještě nedosáhl úrovně před recesí na přelomu let 2008 a 2009. V 1. čtvrtletí 2011 byl sezónně vyrovnaný reálný HDP o 1,3 % nižší oproti dosavadnímu vrcholu z 3. čtvrtletí 2008. Po mezičtvrtletním růstu o 0,6 % (*proti 0,9 % před revizí*) v 1. čtvrtletí 2011 začal růst ekonomického výkonu zřejmě vlivem zprostředkovaných efektů dluhové krize v eurozóně zpomalovat na 0,2 % (*proti 0,1 %*) ve 2. čtvrtletí 2011. Ve 3. čtvrtletí 2011 byl vykázán pokles o 0,1 % (*proti růstu o 0,3 %*). Současnou fází ekonomického cyklu tak lze označit za stagnaci.

Drobnými příznivými signály byly růst průmyslové výroby a výsledek obchodní bilance za listopad 2011, které by se mohly odrazit ve velmi mírně pozitivním mezičtvrtletním růstu za 4. čtvrtletí. Ekonomika se tak v roce 2011 mohla vyhnout technické recesi, která je definována jako dva po sobě následující mezičtvrtletní poklesy HDP. Za celý rok 2011 odhadujeme, že se růst zpomalil na 1,8 % (*proti 2,1 %*).

Další vývoj je velmi nejistý. Ekonomický růst bude zřejmě dusit pesimismus, ztráta důvěry (viz kap. B.2) a obavy z dopadů dluhové krize eurozóny, které se projeví v opatrnějším mikroekonomickém rozhodování, a tudíž v poklesu hrubých domácích výdajů. Rovněž fiskální konsolidace (viz kapitola A.2) se na růstové dynamice projeví negativně.

Pro rok 2012 očekáváme, že stagnace bude víceméně pokračovat – měl by být vykázán růst cca 0,2 % (*proti 1,0 %*). V roce 2013 by mohlo dojít k zotavení na úroveň 1,6 %. Rizika jsou výrazně vychýlena směrem dolů (viz Graf C.1.2), a to zejména v případě zostření dluhové krize v eurozóně vlivem některé nepříznivé události.

Zhoršení směnných relací vedlo k tomu, že **reálný hrubý domácí důchod** (RHDD), který odráží důchodovou situaci české ekonomiky, rostl pomaleji než HDP. Ve 3. čtvrtletí 2011 RHDD meziročně vzrostl

pouze o 0,2 % (*proti 1,2 %*)³. Důchodová situace českých ekonomických subjektů tak zaostává za růstem výkonu. Za celý rok 2011 RHDD pravděpodobně vzrostl o 0,5 % (*proti 0,9 %*). V roce 2012 by měl se stagnací výkonu a dalším zhoršením směnných relací poklesnout o 0,6 % (*proti růstu o 0,3 %*). Pro rok 2013 čekáme růst o 1,2 %.

Směnné relace způsobují také nižší než původně očekávaný růst **nominálního HDP**, který je rozhodující veličinou pro fiskální předpovědi. Ve 3. čtvrtletí 2011 byl zaznamenán meziroční růst o 1,1 % (*proti 2,3 %*). Pro rok 2011 pak čekáme nárůst nominálního HDP o 1,5 % (*proti 2,1 %*) a pro rok 2012 o 2,2 % (*proti 2,8 %*). V roce 2013 by měl nominální HDP vzrůst o 2,4 %.

V důchodové struktuře HDP zhoršujeme prognózu růstu ziskovosti podnikové sféry proti říjnové prognóze. Ve 3. čtvrtletí 2011 hrubý provozní přebytek meziročně vzrostl o 0,5 % (*proti 2,2 %*). Za rok 2011 pak lze očekávat, že růst dosáhl 0,8 % (*proti 1,5 %*). V roce 2012 by mohl přírůstek provozního přebytku dosáhnout 1,0 % (*proti 2,2 %*). V roce 2013 očekáváme jeho zvýšení k 2,1 %.

Výdajové složky HDP

Sezónně vyrovnaná **spotřeba domácností** se ve 2. čtvrtletí 2011 mezičtvrtletně snížila, ve 3. čtvrtletí 2011 pak poklesla o 0,5 %. To znamená, že meziroční pokles reálných výdajů domácností na konečnou spotřebu dosáhl ve 3. čtvrtletí 2011 úrovně 0,4 % (*proti 0,3 %*). Spotřebu domácností stlačuje jejich nepříznivá příjmová situace, zejména pokles objemu platů v části veřejného sektoru. Za rok 2011 spotřeba domácností zřejmě poklesla o cca 0,4 % (*proti 0,6 %*).

Predikce růstu reálného objemu mezd i disponibilního důchodu domácností se mírně snižuje. V nejbližších čtvrtletích budou proti růstu spotřeby působit i obavy

³ V textu jsou dále uváděna data bez sezónního očištění, pokud není uvedeno jinak

spotřebitelů z dluhové krize v eurozóně a z následných ekonomických turbulencí. V roce 2012 se projevil i vyšší inflace vlivem zvýšení redukované sazby DPH z 10 % na 14 %. I proto očekáváme v roce 2012 snížení spotřeby o 0,7 % (*proti 0,5 %*). V roce 2013 by se mohl objevit nevýrazný růst na úrovni 0,7 %.

Výdaje vlády na konečnou spotřebu ve 3. čtvrtletí 2011 reálně klesly o 3,0 % (*proti 1,1 %*). Za rok 2011 se spotřeba vlády zřejmě snížila o 2,3 % (*proti 1,2 %*).

V souladu s přijatými stabilizačními opatřeními a schválenou konsolidační strategií se i nadále předpokládá úsporné chování vládních institucí jak z hlediska zaměstnanosti, tak i nákupů zboží a služeb. Pro rok 2012 předpokládáme pokračování poklesu spotřebních výdajů vlády o 2,5 % (*proti 0,5 %*). Očekáváme, že v roce 2013 dojde k zastavení poklesu a reálná spotřeba vlády vzroste o 0,1 %.

Tvorba hrubého fixního kapitálu ve 3. čtvrtletí 2011 meziročně klesla o 1,9 % (*proti růstu o 1,5 %*). Nákupy strojů (mimo dopravní prostředky) klesly o 2,3 %, investice do staveb mimo bydlení se snížily dokonce o 13,2 %. Naopak nákupy dopravních prostředků se zvýšily o 23,3 %. Investice do bydlení, které byly zřejmě motivovány očekávaným zvýšením DPH, meziročně stouply o 0,9 %. Odhadujeme, že za rok 2011 poklesla tvorba hrubého fixního kapitálu o 0,3 % (*proti 2,1 %*).

Budoucí vývoj investic je mimořádně nejistý. Negativním směrem budou jednoznačně působit pesimistická očekávání a obavy z dopadů dluhové krize v eurozóně. Dalším faktorem je omezení veřejných investičních výdajů.

Na druhé straně se již začíná projevovat vysoké využití kapacit u úspěšných exportujících firem a podinvestovanost. Čisté investice (po odpočtu odpisů) byly v roce 2011 zřejmě o 52 % nižší oproti vrcholu v roce 2008. Rovněž by nové investice mohly být stimulovány nízkými úrokovými sazbami a po

překonání současných problémů i přílivem prostředků ze strukturálních fondů EU. Výsledkem působení těchto protichůdných faktorů by měla být zhruba stagnace; v roce 2012 počítáme s růstem 0,1 % (*proti 1,4 %*). Pro rok 2013 počítáme s obnovením růstové dynamiky na úrovni 2,1 %.

Příspěvek změny zásob k meziročnímu růstu HDP na sezónně očištěných datech dosáhl ve 3. čtvrtletí 2011 -1,4 p.b. a byl nejvýznamnějším faktorem snižujícím meziroční dynamiku HDP. Pro interpretaci tohoto faktu je však významná extrémně vysoká srovnávací základna 3. čtvrtletí 2010, kdy tento příspěvek dosáhl 3,2 p.b. a pokrýval veškerý nárůst HDP (viz Graf C.1.7) Příspěvek k mezičtvrtletní změně HDP byl zhruba nulový.

Vzhledem k obtížné předpověditelnosti vývoje zásob zahrnuje prognóza jejich neutrální působení na ekonomický růst.

Oblast zahraničního obchodu je hlavním pozitivním faktorem ekonomického vývoje. Zpomalení růstu dovozu vlivem poklesu domácí poptávky je podstatně silnější oproti zpomalení vývozu v důsledku nižší zahraniční poptávky. Výsledkem je výrazně kladný **příspěvek zahraničního obchodu (ZO)** k meziročnímu růstu HDP na sezónně očištěných datech. Ten dosáhl za 3. čtvrtletí 2011 hodnoty 4,0 p.b. Za rok 2011 příspěvek ZO zřejmě dosáhl cca 2,7 p.b. (*proti 1,7 p.b. – značná část tohoto rozdílu je důsledkem výše zmíněné revize*), což by byla nejvyšší hodnota od roku 2005.

Pokud nedojde ke kolapsu v partnerských zemích, čekáme i v časovém horizontu predikce pokračování těchto tendencí. Zpomalení poptávky po dováženém zboží a službách by mělo nadále převažovat nad oslabením tempa růstu objemu vývozu, i když s nižší intenzitou v porovnání s mimořádným rokem 2011. V roce 2012 by mě příspěvek ZO dosáhnout 1,0 p.b. (*beze změny*), v roce 2013 pak 0,8 p.b.

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Průměrná míra inflace v roce 2011 dosáhla 1,9 % (*v souladu s predikcí*). Průměrná míra inflace zboží (2,4 %) poprvé za období, kdy jsou k dispozici data v tomto členění, tj. od roku 2004, převýšila průměrnou míru inflace služeb (1,1 %).

Meziroční růst spotřebitelských cen, jenž se v průběhu prvních třech čtvrtletí roku 2011 držel v poměrně úzkém rozpětí od 1,6 % (v dubnu) do 2,0 % (v květnu),

ve 4. čtvrtletí zrychlil a v prosinci 2011 činil 2,4 % (*proti 2,6 %*) při příspěvku administrativních opatření 1,2 p.b. (*proti 1,1 p.b.*). Z hlediska oddílů spotřebního koše k prosincovému meziročnímu růstu cen nejvíce přispěly oddíly bydlení (1,0 p.b.) a potraviny a nealkoholické nápoje (0,9 p.b.). Samotné ceny zemního plynu se na meziročním růstu cen v prosinci podílely jednou čtvrtinou a během roku vzrostly o 22,2 %.

V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje hladina cen v průběhu 4. čtvrtletí citelně rostla. Tento vývoj

neodpovídal snižování cenové hladiny zemědělských výrobců trvajícím již od června a byl velmi pravděpodobně způsoben předčasným promítnutím zvýšení snížené sazby DPH, ke kterému došlo 1. 1. 2012.

Ceny pohonných hmot zaznamenaly v roce 2011 rekordní úroveň: Natural 95 v květnu cenou 35,21 Kč/l, motorová nafta v prosinci cenou 35,58 Kč/l.

V roce 2012 bude inflace přibližně ze tří čtvrtin dána administrativními opatřeními, které se skládají z dopadů nepřímých daní a ze změn cen vykazovaných ČSÚ jako regulované. Zvýšení snížené sazby DPH z 10 % na 14 % se projeví dopadem do CPI ve výši 1,1 p.b. Z nepřímých daní bude na růst cenové hladiny působit také zvýšení spotřební daně z cigaret a tabáku s dopadem 0,1 p.b. Ve skupině statků s regulovanými cenami přispějí k meziročnímu růstu CPI v prosinci 2012 opět nejvíce zboží a služby spojené s bydlením (zemní plyn a teplo po 0,2 p.b., elektřina, vodné a stočné, regulované nájemné po 0,1 p.b.). Administrativní opatření by měla v souhrnu k meziročnímu růstu cen v prosinci 2012 přispět 2,1 p.b. (*proti 2,2 p.b.*).

Za hlavní protiinflační faktor lze pro rok 2012 označit slabou domácí poptávku, naopak proinflačním faktorem je směnný kurz CZK vůči EUR i USD, kde se předpokládá průměrné meziroční oslabení CZK o 4,0 % resp. 10,2 %. **Průměrná míra inflace v roce 2012** by měla činit 3,2 % (*prognózu neměníme*) při zvýšení cen v průběhu roku o 2,3 % (*proti 2,4 %*). Meziroční růst cen by se měl v 1. pololetí pohybovat okolo 3,5 %. Příspěvky tržního růstu cen k meziroční inflaci očekáváme během roku 2012 kladné.

Prognóza pro rok **2013** vychází z předpokladu sjednocení sazeb DPH na 17,5 % od 1. 1. 2013. Záporný

vliv snížení základní sazby by měl přesáhnout kladný vliv zvýšení snížené sazby a souhrnný dopad do CPI je odhadován na -0,2 p.b. Průměrná míra inflace by se měla pohybovat okolo 1,5 % při zvýšení cen v průběhu roku o 1,7 %.

Výhled na roky 2014 a 2015 počítá s průměrnou mírou inflace v těsné blízkosti 2% cíle ČNB, který se zdá být prvkem stabilizujícím ve středním období inflační očekávání ekonomických subjektů.

Deflátoři

Úhrnná cenová hladina v ekonomice se zvyšuje jen mírně. **Deflátor hrubých domácích výdajů (HDV)**, který je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, vzrostl ve 3. čtvrtletí 2011 ve srovnání se stejným obdobím minulého roku o 1,0 % (*proti 1,1 %*). Ve 4. čtvrtletí 2011 jeho růst pravděpodobně zrychlil na 2,1 % (*proti 1,7 %*) zejména vlivem vyšší spotřebitelské inflace (viz výše). Za rok 2011 tak deflátor vzrostl o cca 1,1 % (*proti 1,2 %*).

Na počátku roku 2012 se v domácích cenách projevil dopad změny DPH a dalšího oslabení kurzu koruny, které by se mělo projevit zejména v cenách strojních investic. V roce 2012 by mohl deflátor HDV vzrůst meziročně o 2,7 % (*proti 2,5 %*). V roce 2013, kdy čekáme snížení inflace jak u spotřeby domácností, tak i v ostatních segmentech užití HDP, by měl přírůstek deflátoru HDV klesnout k 1,2 %.

Hodnota implicitního deflátoru HDP ve 3. čtvrtletí 2011 poklesla o 0,1 % (*proti růstu o 0,3 %*). Oproti deflátoru HDV byl tažen směrem dolů zhoršením směnných relací o 1,5 % (*proti 1,0 %*). Za rok 2011 očekáváme, že deflátor poklesl o 0,2 % (*proti stagnaci*). Pro rok 2012 zvyšujeme predikci na 1,9 % (*proti 1,7 %*) vlivem vyššího očekávaného deflátoru HDV, pro rok 2013 čekáme přírůstek deflátoru HDP o 0,8 %.

C.3 Trh práce

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) ve 3. čtvrtletí 2011 v meziročním srovnání vzrostla o 0,3 % (*proti 0,1 %*). V tom se zaměstnanecký segment navýšil o 0,2 % (*ve shodě s predikcí*) a podnikatelský segment se rozšířil o 1,0 % (*proti -0,1 %*) v důsledku pokračujícího přírůstku sebezaměstnaných.

Pokračoval meziroční přírůstek počtu pracujících v sekundárním sektoru, a zejména ve zpracovatelském průmyslu, naopak zaměstnanost v terciárním sektoru a stavebnictví dále klesala.

Míra zaměstnanosti (15–64 let) meziročně vzrostla o 0,7 p.b. na 66,2 % (*proti 65,9 %*). Pozitivně lze v její skladbě nadále vnímat z pohledu adaptace trhu práce na stárnutí obyvatelstva nárůst zaměstnanosti ve vyšších věkových kategoriích. Nejvýrazněji je patrný mezi 55–59 lety, kde je důsledkem zejména rychlejšího prodlužování věku odchodu do důchodu u žen.

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) vzrostla v meziročním srovnání o 0,4 p.b. na 70,9 % (*v souladu s predikcí*). Celková nabídka práce tak ve 3. čtvrtletí 2011, při průběžně klesajícím počtu obyvatel ve výše

uvedeném věku, díky vyšší ochotě pracovat meziročně klesla jen o 0,2 %.

Vzhledem k lepšímu vývoji ve 3. čtvrtletí a odhadovanému poklesu sezónně očištěné zaměstnanosti ve 4. čtvrtletí ponecháváme odhad růstu zaměstnanosti v roce 2011 na 0,4 %.

Pro rok 2012 však očekáváme meziroční pokles zaměstnanosti o 0,3 % (*proti 0,2 %*). Důvodem je zpožděný dopad stagnace HDP, a v jeho důsledku další redukce počtu zaměstnanců, a částečně i avizované další snižování počtu zaměstnanců ve státní správě. V roce 2013 již při předpokládaném zlepšování ekonomické situace pokračování poklesu zaměstnanosti neočekáváme.

Nezaměstnanost

Registrovaná nezaměstnanost v roce 2011 v prvních třech čtvrtletích viditelně klesala v pozorovaných i sezónně očištěných datech, ve 4. čtvrtletí však již došlo na sezónně očištěných datech k mírnému nárůstu. Nová legislativní opatření by v následujícím období měla přispět ke snižování počtu registrovaných uchazečů o zaměstnání a v poněkud menší míře také nezaměstnaných v metodice VŠPS.

Obecná míra nezaměstnanosti (podle VŠPS) dosáhla ve 3. čtvrtletí roku 2011 hodnoty 6,6 % (*proti 6,9 %*), její meziroční pokles činil 0,5 p.b. Domníváme se, že mírně vyšší než očekávaný pokles byl z pohledu této statistiky způsoben výraznější snahou o jakýkoliv přivýdělek u formálně nezaměstnaných i ekonomicky neaktivních.

V kontextu dosavadního vývoje ekonomické situace i zaměstnanosti se domníváme, že se průměrná míra nezaměstnanosti VŠPS za rok 2011 snížila na 6,7 % (*proti 6,9 %*). Očekáváme však, že se nezaměstnanost v tomto a příštím roce mírně zvýší, a to na 7,0 % (*proti 6,9 %*) v roce 2012 a 7,2 % v roce 2013.

Mzdy

Ve mzdovém vývoji se i ve 3. čtvrtletí 2011 projevoval pokles průměrné nominální mzdy ve státem spravované sféře. Změnu situace však naznačilo i zpomalení tempa růstu mezd v dosud průběžně rostoucím zpracovatelském průmyslu.

Objem mezd (NÚ, domácí koncept) ve 3. čtvrtletí 2011 meziročně vzrostl o 0,7 % (*proti 2,3 %*). Předběžný odhad ČSÚ však vykazuje jisté nekonzistence s dalšími statistickými šetřeními.

Odhadujeme, že objem mezd a platů v roce 2011 vzrostl jen o 1,7 % (*proti 2,3 %*). Nižší predikce růstu pro rok 2012 ve výši 2,0 % (*proti 2,7 %*) je způsobena nižším než původně očekávaným ekonomickým výkonem a souvisejícím poklesem zaměstnanosti.

Průměrná nominální mzda zjišťovaná pomocí evidenčních statistik (v přepočtu na plný úvazek) ve 3. čtvrtletí vzrostla meziročně o 2,4 % (*proti 2,2 %*).

V podnikatelské sféře její meziroční růst oproti předchozímu čtvrtletí zpomalil na 2,7 %. Další vyšší růst mezd v podnikatelské sféře, a zejména v průmyslu, však vzhledem ke spíše pesimistickým očekáváním ekonomického vývoje nepředpokládáme.

V nepodnikatelské sféře, při dalším úbytku počtu pracovníků, průměrná nominální mzda po čtyřech čtvrtletích poklesu meziročně vzrostla o 1,1 %, v tom veřejná správa a obrana stále ještě pokračovala v předchozím poklesu, byť v menší míře.

Odhad růstu průměrné mzdy za rok 2011 o 2,2 % neměníme. Na základě signálů z podnikové sféry a známých záměrů a rozhodnutí o platech ve veřejném sektoru pro následující období očekáváme umírnění nárůstu průměrných nominálních mezd. V roce 2012 tak již předpokládáme růst pouze o 2,0 % (*proti 2,7 %*), což při předpokládané míře inflace 3,2 % bude znamenat reálný pokles průměrné mzdy o 1,1 %.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Vnější nerovnováha, vyjádřená **poměrem salda běžného účtu (BÚ) k HDP**, dosáhla ve 3. čtvrtletí 2011 v ročním vyjádření $-2,5\%$ (*proti $-3,4\%$*), meziročně se tak zlepšila o 0,6 p.b. Kromě bilance služeb (zhoršení o 0,3 p.b.) se zlepšily všechny položky běžného účtu; obchodní bilance o 0,4 p.b., bilance výnosů o 0,3 p.b. a bilance běžných převodů o 0,1 p.b.

Růst světového obchodu pokračoval v roce 2011 již pomalejšími tempy. Po velmi silné expanzi růstu exportních trhů⁴ v roce 2010 o téměř 12 % odhadujeme, že se v roce 2011 jejich růst zpomalil na 7,1 % (*proti 7,6 %*).

V letech 2012 a 2013 by se dopady evropské dluhové krize na reálnou ekonomiku partnerských zemí měly projevit zpomalením růstu exportních trhů na 2,4 % (*proti 3,8 %*), resp. 2,7 %. Předpokládáme také pokles exportní výkonnosti, která indikuje podíl objemu českého zboží na zahraničních trzích, z odhadovaných 5,2 % (*proti 2,4 %*) v roce 2011 na 0,4 % (*proti 0,2 %*) v roce 2012 a 0,7 % v roce 2013.

Český vývoz i dovoz dosahovaly v době turbulencí ve světové ekonomice dobrých výsledků. Proti roku 2010 se dynamika jejich růstu snižovala, přesto obrat zahraničního obchodu dosahoval ke konci roku 2011 rekordních hodnot. Při rychlejším tempu vývozu než dovozu rostl přebytek **obchodní bilance**, jehož výši v roce 2011 odhadujeme na 3,0 % HDP (*proti 1,8 %*). V letech 2012 a 2013 očekáváme zpomalení temp růstu obchodu a při předpokládaném předstihu vývozu před dovozem zvýšení přebytku obchodní bilance na 3,3 % HDP (*proti 1,9 %*), resp. 3,5 % HDP.

Vzhledem ke scénáři cen ropy předpokládáme udržení současných vysokých cen surovin v průběhu let 2012 i 2013, čímž dojde ke zvýšení schodku palivové bilance (SITC 3). Jeho podíl na HDP v roce 2011 odhadujeme na cca 4,6 % (*proti 3,8 %*), pro roky 2012 a 2013 pak předpokládáme jeho prohloubení na cca 5,4 % (*proti 4,8 %*) a 5,3 %.

Přebytek **bilance služeb** ve 3. čtvrtletí 2011 v ročním vyjádření meziročně klesl o 0,3 p.b. na 1,8 % HDP (*v souladu s predikcí*). Od poloviny roku 2010 se zvyšovaly příjmy i výdaje bilance služeb, výdaje však rostly rychleji než příjmy, a přebytek této položky běžného účtu se tudíž snižoval. Pokles aktiva byl patrný především u dopravních služeb. Bilance cestovního ruchu spíše stagnovala a saldo ostatních služeb se mírně zlepšovalo. Saldo za rok 2011 odhadujeme na 1,8 % HDP (*proti 1,9 %*), v tomto a příštím roce by pak bilance služeb měla skončit v přebytku 1,7 % HDP (*proti 1,8 %*), resp. 1,8 % HDP.

Schodek **bilance výnosů**, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, vykazoval jen slabou tendenci k růstu. Při stagnaci výnosů se mírně zvyšovaly náklady spíše v souvislosti s opětovným růstem objemu náhrad vyplácených zahraničním zaměstnancům, než odlivem investičních výnosů, které tvoří převážně reinvestovaný zisk. Deficit bilance výnosů v roce 2011 odhadujeme na 6,7 % HDP (*proti 7,1 %*). Očekáváme, že v letech 2012 a 2013 bude naznačený trend pokračovat a schodek bilance výnosů dosáhne 6,9 % HDP (*proti 7,3 %*), resp. 7,3 % HDP.

V uvedených souvislostech odhadujeme, že v roce 2011 dosáhl poměr salda **běžného účtu** k HDP $-1,9\%$ (*proti $-3,1\%$*). V následujících letech očekáváme stabilitu na obdobné úrovni. Predikce na rok 2012 činí $-1,6\%$ HDP (*proti $-3,3\%$*) a na rok 2013 pak $-1,7\%$ HDP. Schodek běžného účtu v tomto rozsahu nezakládá žádná rizika pro makroekonomické nerovnováhy.

⁴ Vážený průměr růstu dovozu zboží sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů (SRN, Slovenska, Polska, Rakouska, Francie, Velké Británie a Itálie).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2010 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2011 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU27 po kurzovém přepočtu u zemí, které používají jinou měnovou jednotku než euro. V roce 2010 činila parita kupní síly ČR podle aktualizovaných údajů Eurostatu 18,47 CZK/PPS v porovnání s EU27 či 17,53 CZK/EUR v porovnání s EA12.

Z hospodářské krize, která ve všech sledovaných zemích s výjimkou Polska vedla v roce 2009 k poklesu absolutní úrovně HDP na obyvatele při přepočtu pomocí **běžné parity kupní síly**, se většina států postupně zotavuje. V roce 2010 pokračoval propad ekonomické úrovně pouze v Řecku, ke kterému se o rok později přidalo také Portugalsko. Kromě snížení absolutní úrovně došlo v obou ekonomikách rovněž k poklesu relativní ekonomické úrovně vůči zemím EA12. Ta se v Řecku v roce 2011 snížila dokonce o téměř 6 p.b. Naopak pobaltské státy spolu s Polskem zaznamenaly v tomtéž roce nárůst relativní ekonomické úrovně v porovnání s EA12 ve výši 2–4 p.b.

V České republice dosáhla ekonomická úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly v roce 2011 přibližně 19 900 PPS, což odpovídalo 73 % ekonomického výkonu EA12. Po období konvergence, kdy se v letech 2000–2007 v České republice reálná ekonomická úroveň v porovnání se zeměmi EA12 zvýšila o 13 p.b., dochází od roku 2008 v důsledku nízkého růstu reálného HDP na obyvatele ke stagnaci či mírné divergenci.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele prostřednictvím běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. V případě ČR činil tento ukazatel v roce 2011 cca 14 800 EUR, tedy přibližně polovinu úrovně EA12 (51 %). Vzhledem k očekávané stagnaci ekonomiky a předpokládanému mírnému znehodnocení CZK v roce 2012 však neočekáváme, že předkrizová úroveň roku 2008 bude v horizontu predikce překonána.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, v roce 2011 vzrostla v České republice **komparativní cenová hladina HDP** o 1 p.b. a dosáhla tak 70 % průměru EA12. Očekávaný mírný pokles relativní cenové hladiny v roce 2012 by měl napomoci ke zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Průběžně jsou z veřejně přístupných datových zdrojů sledovány prognózy 13 institucí. Z toho je 8 institucí tuzemských (ČNB, MPSV, tuzemské banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Prameny tabulky a grafů: Vlastní výpočty.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

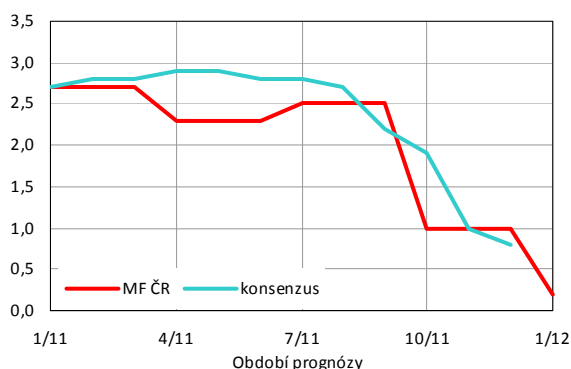
		prosinec 2011			leden 2012
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2012)	růst v %, s.c.	-0,4	1,8	0,8	0,2
Hrubý domácí produkt (2013)	růst v %, s.c.	1,4	3,0	2,1	1,6
Průměrná míra inflace (2012)	%	2,0	3,4	2,7	3,2
Průměrná míra inflace (2013)	%	1,1	2,4	1,8	1,5
Růst průměrné mzdy (2012)	%	2,5	3,8	3,0	2,0
Růst průměrné mzdy (2013)	%	2,0	4,5	3,5	2,7
Poměr BÚ k HDP (2012)	%	-3,8	-1,1	-3,1	-1,6
Poměr BÚ k HDP (2013)	%	-4,2	-1,6	-3,0	-1,7

Sledované instituce v průměru odhadují, že růst české ekonomiky bude v roce 2012 mírný, ale nevylučují ani stagnaci či menší pokles. V roce 2013 by pak mělo dojít k pozvolnému oživení. Pro rok 2012 tedy instituce očekávají růst **HDP** o 0,8 %, pro rok následující pak počítají s růstem o 2,1 %. Predikce MF je v obou případech lehce pesimističtější, neboť zohledňuje aktuální data, vzrůstající problémy v eurozóně i neustávající nervozitu na evropských finančních trzích.

V důsledku dopadů změn nepřímých daní očekávají instituce zvýšení **průměrné míry inflace** na 2,7 % pro rok 2012, v následujícím roce by měla klesnout na 1,8 %. Predikce MF je s prognózami ostatních institucí v souladu.

Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2012

v %

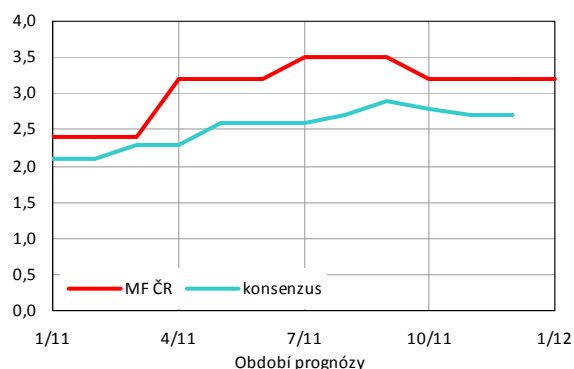

Průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v roce 2012 vzrůst o 3,0 %, pro rok 2013 se v souvislosti s očekávaným oživením ekonomiky předpokládá zrychlení růstu na 3,5 %. Predikce MF je v obou letech pesimističtější, což odráží současné signály z podnikové sféry a známé záměry a rozhodnutí o platech ve veřejném sektoru pro následující období.

Schodek **běžného účtu platební bilance** by měl zůstat na udržitelné úrovni. Výše uvedené instituce jej odhadují pro oba roky kolem 3 %. Predikce MF je v tomto případě mezi optimističtějšími prognózami, za čímž stojí zejména předpokládané výraznější zpomalení růstu dovozu zboží a služeb v porovnání s tempem růstu vývozu.

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2012

v %

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.1.1: HDP reálně – roční
zřetěžené objemy, referenční rok 2005

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
						Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	3335	3526	3635	3465	3560	3622	3630	3689	3787	3923
	<i>růst v %</i>	7,0	5,7	3,1	-4,7	2,7	1,8	0,2	1,6	2,7	3,6
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	1605	1673	1720	1714	1724	1718	1706	1717	1758	1820
	<i>růst v %</i>	4,4	4,2	2,8	-0,4	0,6	-0,4	-0,7	0,7	2,4	3,5
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	664	666	674	700	704	688	670	671	671	673
	<i>růst v %</i>	-0,6	0,4	1,2	3,8	0,6	-2,3	-2,5	0,1	-0,1	0,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	910	1051	1071	848	898	888	893	908	933	960
	<i>růst v %</i>	10,2	15,5	1,9	-20,8	5,9	-1,2	0,6	1,7	2,7	3,0
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	851	964	1004	888	889	887	888	906	929	955
	<i>růst v %</i>	5,8	13,2	4,1	-11,5	0,1	-0,3	0,1	2,1	2,5	2,8
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	59	87	68	-40	9	1	5	2	4	5
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2286	2541	2642	2377	2768	3089	3187	3305	3465	3716
	<i>růst v %</i>	13,8	11,2	4,0	-10,0	16,4	11,6	3,2	3,7	4,8	7,3
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	2129	2402	2467	2180	2529	2730	2785	2863	2979	3169
	<i>růst v %</i>	10,8	12,8	2,7	-11,6	16,0	7,9	2,0	2,8	4,1	6,4
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2005</i>	3179	3390	3465	3271	3334	3300	3275	3302	3366	3457
	<i>růst v %</i>	4,9	6,6	2,2	-5,6	1,9	-1,0	-0,8	0,8	1,9	2,7
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2005</i>	0	-3	-6	5	-6	-30	-41	-50	-60	-77
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	3280	3488	3562	3423	3458	3474	3455	3496	3584	3733
	<i>růst v %</i>	5,3	6,3	2,1	-3,9	1,0	0,5	-0,6	1,2	2,5	4,2
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc.body</i>	4,7	6,4	2,2	-5,5	1,8	-1,0	-0,7	0,8	1,8	2,5
– konečná spotřeba	<i>proc.body</i>	2,0	2,1	1,6	0,6	0,4	-0,7	-0,9	0,4	1,2	1,8
– výdaje domácností	<i>proc.body</i>	2,2	2,1	1,4	-0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,3	1,2	1,8
– výdaje vlády	<i>proc.body</i>	-0,1	0,1	0,2	0,7	0,1	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,1
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc.body</i>	2,7	4,3	0,6	-6,0	1,4	-0,3	0,1	0,4	0,7	0,7
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc.body</i>	1,5	3,4	1,1	-3,1	0,0	-0,1	0,0	0,5	0,6	0,7
– změna zásob	<i>proc.body</i>	1,2	0,9	-0,5	-3,0	1,4	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	2,3	-0,7	0,9	0,8	0,9	2,7	1,0	0,8	0,8	1,1

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.2: **HDP reálně – čtvrtletní**
zřetěžené objemy, referenční rok 2005

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2005</i>	852	916	915	939	852	915	921	943
	<i>růst v %</i>	3,1	2,0	1,2	0,8	0,0	-0,2	0,7	0,4
	<i>růst v % ¹⁾</i>	2,8	2,0	1,2	1,0	0,2	0,1	0,4	0,4
	<i>mezičtvrtletní růst v % ¹⁾</i>	0,6	0,2	-0,1	0,3	-0,2	0,1	0,2	0,3
Výdaje domácností na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	410	429	434	444	405	425	432	443
	<i>růst v %</i>	-0,1	-0,3	-0,4	-0,7	-1,2	-0,9	-0,4	-0,3
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2005</i>	163	171	168	186	157	166	164	184
	<i>růst v %</i>	-0,3	-1,1	-3,0	-4,4	-3,5	-2,9	-2,4	-1,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2005</i>	197	231	241	218	189	231	251	222
	<i>růst v %</i>	8,2	2,8	-6,5	-6,5	-4,2	-0,3	3,8	2,2
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2005</i>	188	220	228	251	190	214	230	254
	<i>růst v %</i>	-1,0	2,9	-1,9	-0,9	1,0	-2,7	1,0	1,0
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2005</i>	9	12	14	-33	-1	17	21	-31
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	756	784	752	796	788	810	773	816
	<i>růst v %</i>	19,3	13,1	8,8	6,2	4,2	3,3	2,7	2,5
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2005</i>	667	691	675	698	675	706	690	713
	<i>růst v %</i>	18,7	11,4	3,0	0,8	1,3	2,2	2,3	2,3
Metodická diskrepance	<i>mld. Kč 2005</i>	-8	-8	-6	-7	-13	-11	-8	-9
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2005</i>	737	794	795	810	730	787	795	808
	<i>růst v %</i>	1,4	0,4	0,2	-0,1	-1,0	-1,0	0,0	-0,3

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů

Tabulka.C.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
						Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3353	3663	3848	3739	3775	3833	3917	4010	4175	4416
	růst v %	7,6	9,2	5,1	-2,8	1,0	1,5	2,2	2,4	4,1	5,8
Výdaje domácností na spotřebu	mld. Kč	1629	1748	1883	1880	1900	1929	1976	2018	2107	2226
	růst v %	6,0	7,3	7,8	-0,2	1,1	1,5	2,5	2,1	4,4	5,6
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	694	726	759	810	808	792	794	806	817	833
	růst v %	4,0	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,9	0,2	1,5	1,4	1,9
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	928	1092	1114	898	947	937	959	981	1017	1059
	růst v %	12,4	17,6	2,0	-19,3	5,4	-1,1	2,4	2,3	3,6	4,2
– fixní kapitál	mld. Kč	860	990	1031	927	923	923	950	978	1013	1054
	růst v %	6,9	15,0	4,2	-10,1	-0,5	0,0	3,0	2,9	3,6	4,0
– změna zásob a cenností	mld. Kč	68	102	83	-29	24	15	9	3	3	5
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	101	97	92	151	121	175	187	205	233	298
	mld. Kč	2245	2498	2480	2233	2562	2847	3012	3136	3299	3523
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2245	2498	2480	2233	2562	2847	3012	3136	3299	3523
	růst v %	11,8	11,3	-0,7	-10,0	14,7	11,1	5,8	4,1	5,2	6,8
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2144	2401	2388	2082	2441	2672	2825	2931	3066	3225
	růst v %	11,5	12,0	-0,5	-12,8	17,3	9,4	5,7	3,8	4,6	5,2
Hrubý národní důchod ¹⁾	mld. Kč	3180	3401	3668	3489	3521	3575	3647	3719	3856	4063
	růst v %	6,6	6,9	7,8	-4,9	0,9	1,5	2,0	2,0	3,7	5,4
Saldo prvotních důchodů ²⁾	mld. Kč	-172	-261	-180	-250	-254	-258	-270	-291	-318	-352
	mld. Kč	-172	-261	-180	-250	-254	-258	-270	-291	-318	-352

¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

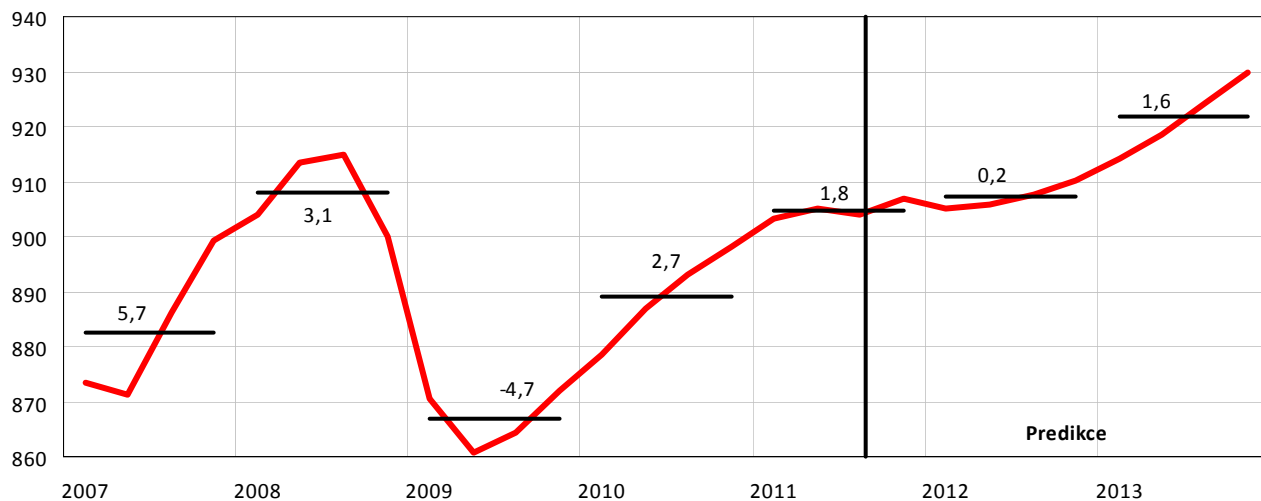
²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	891	967	970	1006	910	987	993	1027
	růst v %	2,1	1,1	1,1	2,0	2,2	2,0	2,4	2,1
Výdaje domácností na spotřebu	mld. Kč	457	482	488	502	467	494	501	514
	růst v %	1,6	1,4	1,3	1,7	2,2	2,5	2,7	2,4
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	181	195	192	224	180	195	192	227
	růst v %	-1,0	-1,3	-2,5	-2,7	-0,7	0,2	0,3	1,1
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	208	244	254	231	206	247	265	241
	růst v %	7,8	2,3	-6,7	-5,0	-1,1	1,5	4,5	4,2
– fixní kapitál	mld. Kč	195	227	236	265	204	229	245	273
	růst v %	-1,4	2,1	-2,2	1,1	4,5	0,7	4,1	3,0
– změna zásob a cenností	mld. Kč	13	16	18	-33	2	19	20	-32
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	44	47	36	48	57	51	35	45
	mld. Kč	692	720	693	741	732	772	740	768
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	692	720	693	741	732	772	740	768
	růst v %	18,3	10,6	8,6	7,8	5,8	7,2	6,7	3,5
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	648	673	658	693	675	721	705	723
	růst v %	20,4	11,3	4,4	3,6	4,2	7,2	7,3	4,3

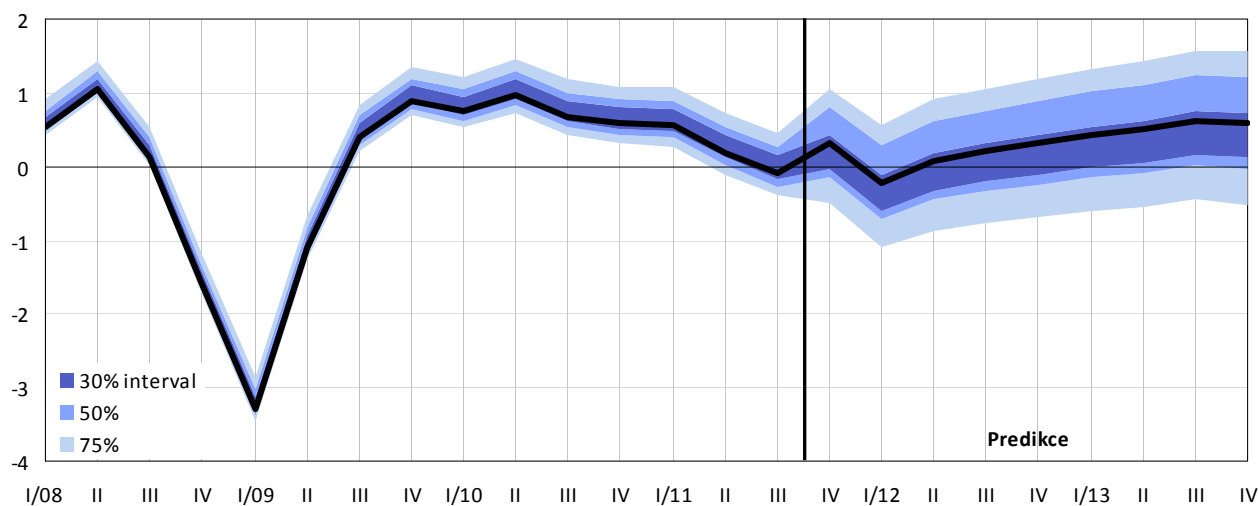
Graf C.1.1: **Hrubý domácí produkt (reálný)**

zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2005, sezónně očištěno

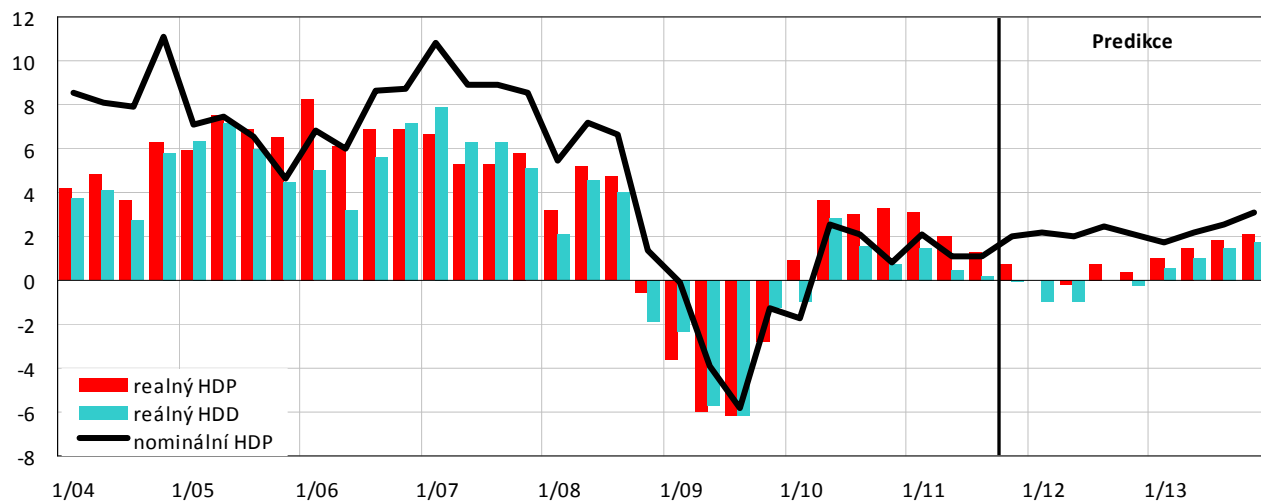
Graf C.1.2: **Hrubý domácí produkt (reálný)**

sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobností za minulost je dáno skutečným rozložením revizí

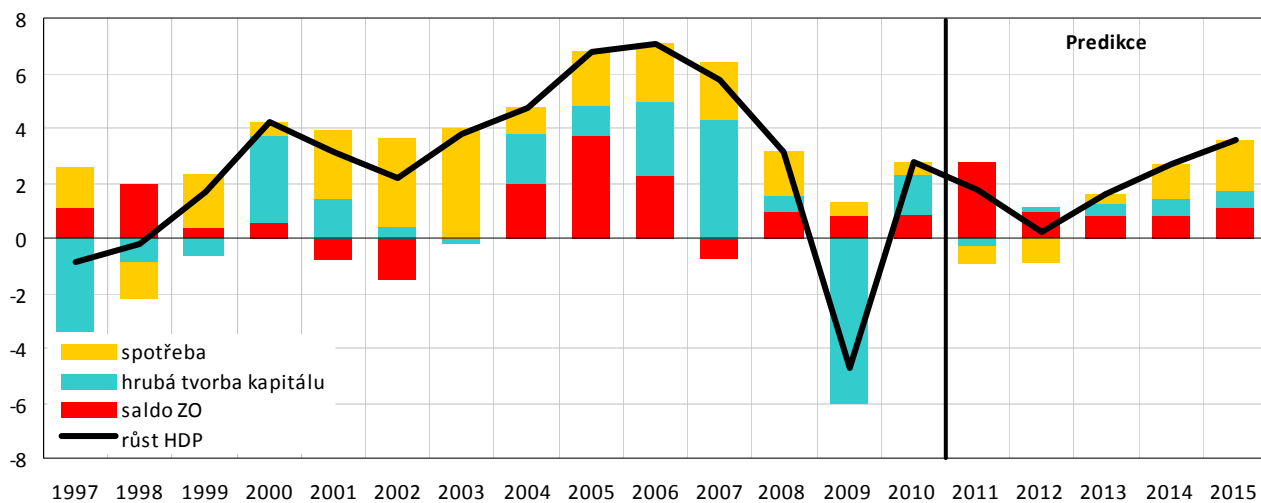

Graf C.1.3: **Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod**

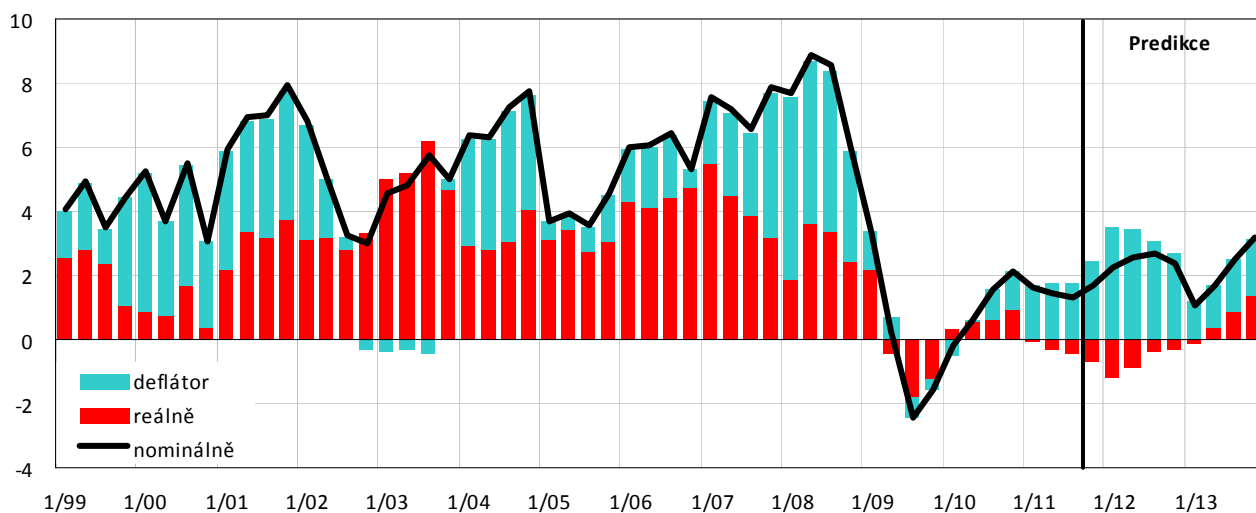
meziroční růst v %

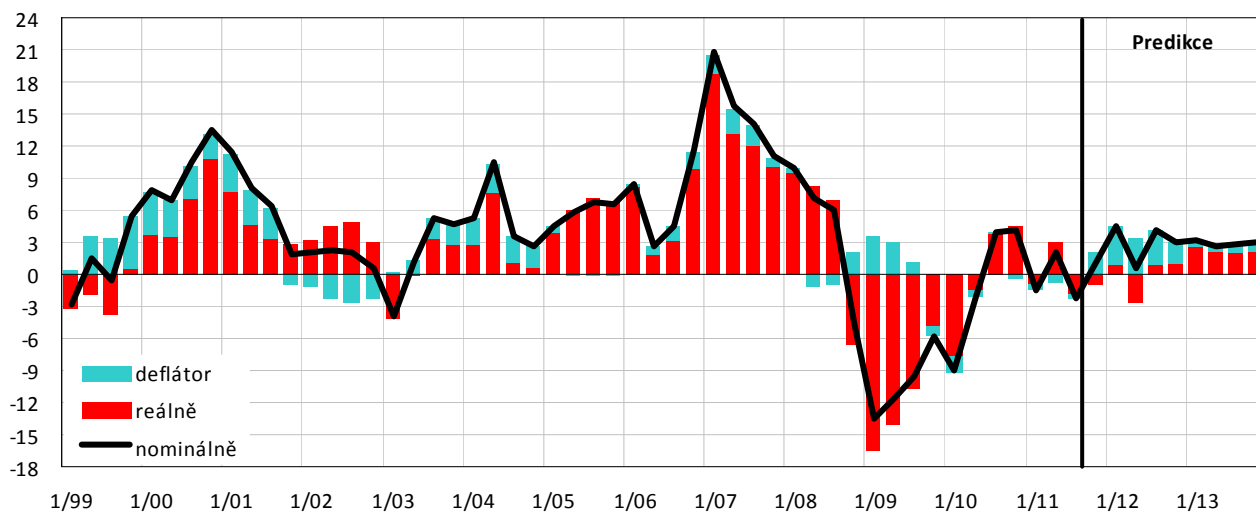
Graf C.1.4: **Hrubý domácí produkt (reálný) – příspěvky k růstu**
rozklad meziročního růstu, růst v %, příspěvky v procentních bodech

Graf C.1.5: **Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)**
meziroční růst v %

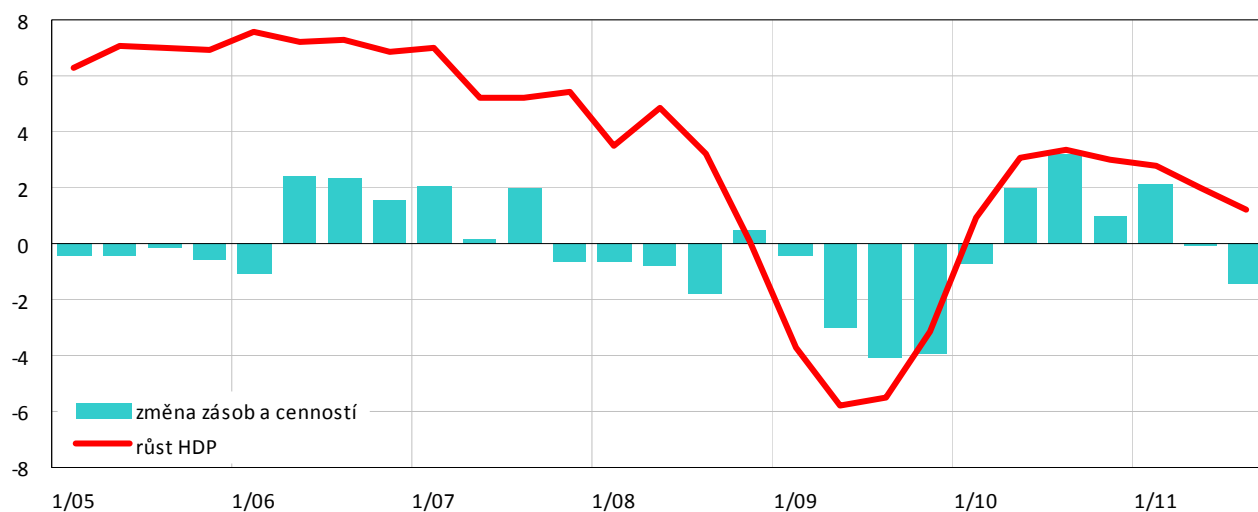

Graf C.1.6: **Tvorba hrubého fixního kapitálu**
meziroční růst v %

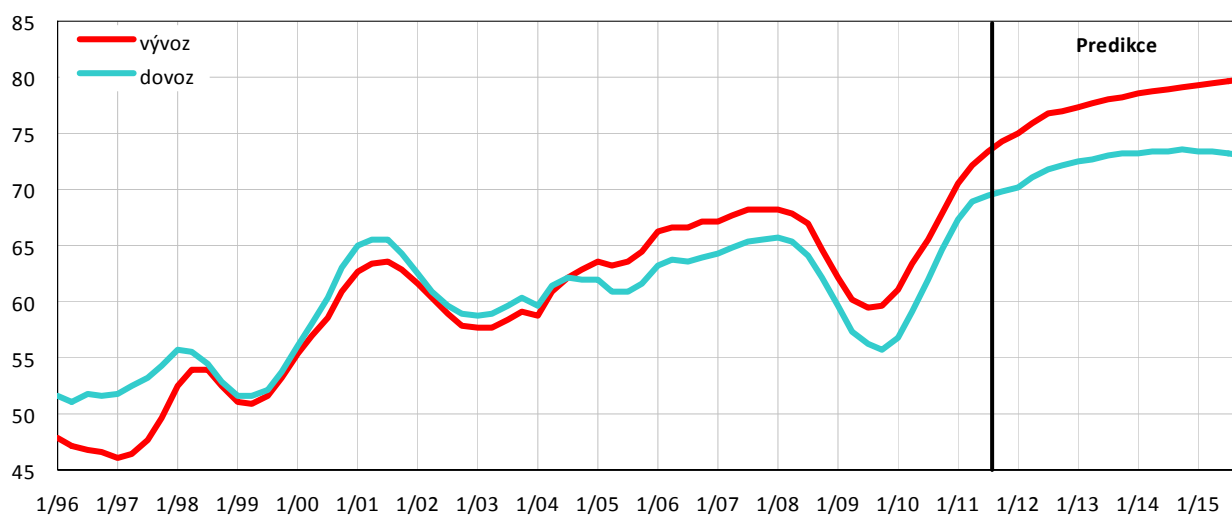
Graf C.1.7: **Změna zásob a cenností (reálně)**

sezónně očištěno, příspěvky k meziročnímu růstu HDP v p.b

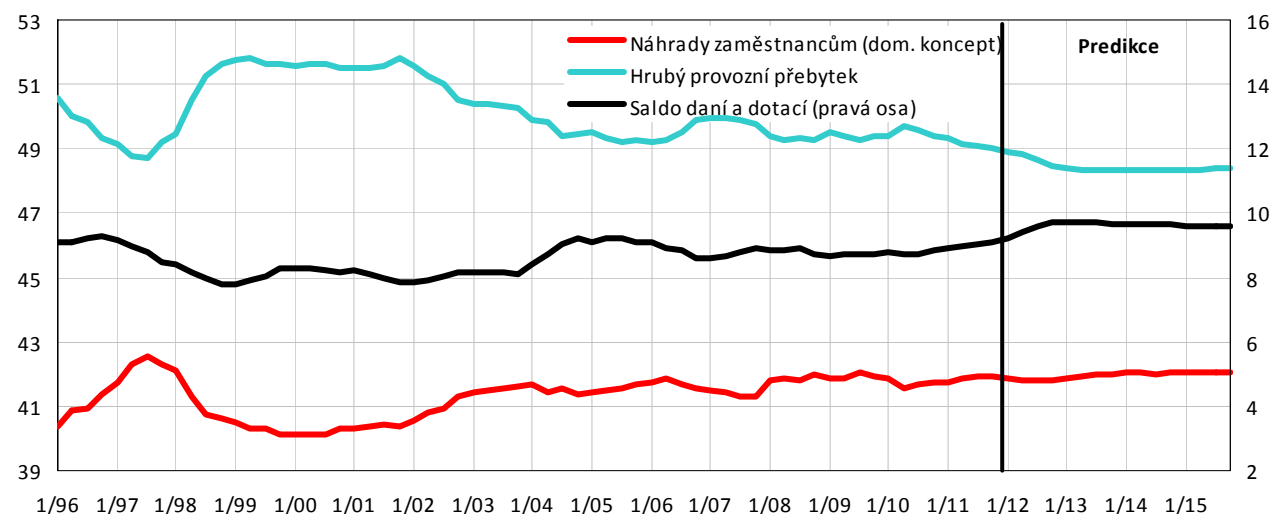
Graf C.1.8: **Podíl vývozu a dovozu zboží a služeb na HDP (v b.c.)**

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.1.9: **HDP – důchodová struktura**

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.1.5: HDP – důchodová struktura – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	mld. Kč	3353	3663	3848	3739	3775	3833	3917	4010	4175	4416
	růst v %	7,6	9,2	5,1	-2,8	1,0	1,5	2,2	2,4	4,1	5,8
Saldo daní a dotací	mld. Kč	287	327	335	325	334	348	381	388	402	423
	růst v %	1,5	13,9	2,5	-3,1	2,8	4,0	9,6	1,9	3,5	5,2
– Daně z výroby a dovozu	mld. Kč	364	407	419	425	434	451	488	497	513	536
	růst v %	2,9	12,0	2,9	1,4	2,1	4,0	8,2	1,9	3,2	4,5
– Dotace na výrobu	mld. Kč	76	80	84	100	100	103	107	109	111	114
	růst v %	8,6	4,8	4,4	19,5	-0,4	3,8	3,5	2,0	2,0	2,0
Náhrady zaměstnancům domácí	mld. Kč	1394	1513	1617	1567	1577	1607	1638	1685	1755	1856
	růst v %	7,3	8,6	6,8	-3,1	0,6	1,9	1,9	2,8	4,2	5,8
– Mzdy a platy domácí	mld. Kč	1053	1140	1226	1200	1195	1215	1240	1272	1336	1414
	růst v %	7,2	8,3	7,5	-2,1	-0,4	1,7	2,0	2,6	5,1	5,8
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	mld. Kč	341	373	390	367	382	392	398	413	418	443
	růst v %	7,8	9,4	4,7	-6,1	4,1	2,7	1,6	3,7	1,3	5,8
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	1672	1822	1896	1847	1864	1878	1898	1937	2018	2136
	růst v %	8,9	9,0	4,1	-2,6	0,9	0,8	1,0	2,1	4,1	5,9
– Spotřeba fixního kapitálu	mld. Kč	603	644	680	711	720	731	739	750	769	796
	růst v %	4,6	6,8	5,6	4,5	1,4	1,4	1,2	1,5	2,5	3,5
– Čistý provozní přebytek	mld. Kč	1069	1178	1216	1137	1144	1148	1158	1187	1248	1340
	růst v %	11,6	10,3	3,2	-6,5	0,6	0,3	0,9	2,5	5,2	7,4

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	mld. Kč	891	967	970	1006	910	987	993	1027
	růst v %	2,1	1,1	1,1	2,0	2,2	2,0	2,4	2,1
Saldo daní a dotací	mld. Kč	79	91	96	81	86	100	105	90
	růst v %	4,8	4,2	2,7	4,8	9,6	9,3	9,1	10,4
Náhrady zaměstnancům domácí	mld. Kč	382	397	398	431	388	402	408	440
	růst v %	1,8	2,5	1,4	2,0	1,6	1,2	2,7	2,1
– Mzdy a platy domácí	mld. Kč	287	300	301	328	292	304	309	335
	růst v %	1,7	2,4	0,7	2,0	1,7	1,3	2,8	2,2
– Příspěvky na SZ placené zaměstnavatelem	mld. Kč	95	97	97	103	96	98	99	105
	růst v %	2,3	2,7	3,9	2,0	1,3	0,9	2,4	1,8
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	430	479	476	493	436	485	480	496
	růst v %	1,8	-0,6	0,5	1,5	1,3	1,3	0,9	0,6

C.2 Ceny

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
			Odhad							Predikce	Predikce	Výhled	Výhled	
Spotřebitelské ceny														
průměr roku	průměr 2005=100		102,5	105,4	112,1	113,3	115,0	117,2	120,9	122,7	125,1	127,6		
– průměrná míra inflace	růst v %		2,5	2,8	6,3	1,0	1,5	1,9	3,2	1,5	2,0	2,1		
prosinec	průměr 2005=100		102,3	107,9	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	123,2	125,5	128,1		
	růst v %		1,7	5,4	3,6	1,0	2,3	2,4	2,3	1,7	1,9	2,1		
z toho příspěvek														
– administrativních ¹⁾ opatření	proc. body		0,8	2,2	4,3	1,0	1,6	1,2	2,1	0,5	0,8	0,7		
– tržního růstu	proc. body		0,8	3,3	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,3	1,2	1,1	1,4		
HICP ²⁾	průměr 2005=100		102,1	105,1	111,7	112,4	113,7	116,2	120,0	121,8	124,3	127,0		
	růst v %		2,1	3,0	6,3	0,6	1,2	2,1	3,3	1,5	2,0	2,1		
Nabídkové ceny bytů														
	průměr 2005=100		108,9	131,6	162,4	157,9	151,6	144,4	.	.	.	.		
	růst v %		8,9	20,8	23,4	-2,8	-4,0	-4,8	.	.	.	.		
Deflátoři														
HDP	průměr 2005=100		100,5	103,9	105,9	107,9	106,1	105,8	107,9	108,7	110,2	112,5		
	růst v %		0,5	3,3	1,9	1,9	-1,7	-0,2	1,9	0,8	1,4	2,1		
Hrubé domácí výdaje	průměr 2005=100		102,3	105,2	108,4	109,7	109,6	110,8	113,9	115,2	117,1	119,1		
	růst v %		2,3	2,8	3,1	1,2	-0,1	1,1	2,7	1,2	1,6	1,7		
Spotřeba domácností (vč. NZI)														
	průměr 2005=100		101,5	104,5	109,5	109,7	110,2	112,3	115,8	117,5	119,8	122,3		
	růst v %		1,5	2,9	4,8	0,2	0,4	1,9	3,2	1,5	2,0	2,1		
Spotřeba vlády														
	průměr 2005=100		104,6	108,9	112,6	115,7	114,8	115,2	118,5	120,1	121,9	123,8		
	růst v %		4,6	4,1	3,4	2,7	-0,8	0,4	2,8	1,3	1,5	1,6		
Tvorba fixního kapitálu														
	průměr 2005=100		101,0	102,7	102,8	104,4	103,8	104,0	107,1	107,9	109,1	110,3		
	růst v %		1,0	1,6	0,1	1,6	-0,6	0,2	2,9	0,8	1,1	1,2		
Vývoz zboží a služeb														
	průměr 2005=100		98,2	98,3	93,9	93,9	92,5	92,2	94,5	94,9	95,2	94,8		
	růst v %		-1,8	0,1	-4,5	0,0	-1,5	-0,4	2,6	0,4	0,4	-0,5		
Dovoz zboží a služeb														
	průměr 2005=100		100,7	99,9	96,8	95,5	96,5	97,9	101,4	102,4	102,9	101,8		
	růst v %		0,7	-0,7	-3,1	-1,4	1,1	1,4	3,7	0,9	0,5	-1,1		
Směnné relace														
	průměr 2005=100		97,6	98,4	97,0	98,4	95,9	94,2	93,2	92,7	92,5	93,2		
	růst v %		-2,4	0,8	-1,4	1,4	-2,5	-1,8	-1,1	-0,5	-0,2	0,7		

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

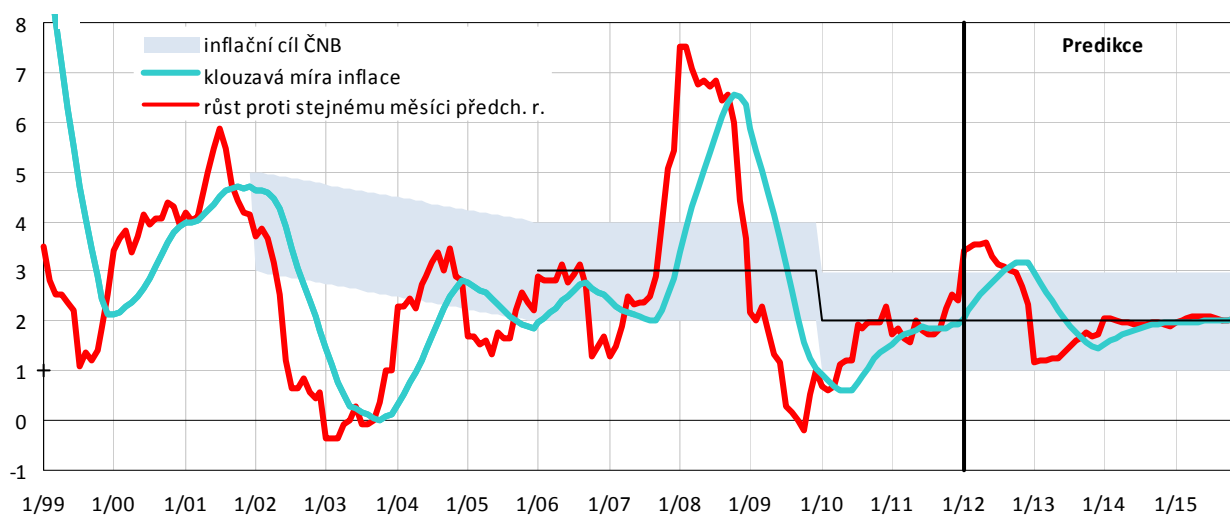
²⁾ HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen. Slouží mimo jiné k posouzení cenové stability podle Maastrichtských kritérií.

Tabulka C.2.2: **Ceny** – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	116,4	117,2	117,3	117,8	120,5	121,2	120,9	121,0
	<i>růst v %</i>	1,7	1,8	1,8	2,4	3,5	3,5	3,1	2,7
přísp. administrativních opatření	<i>proc. body</i>	0,8	0,7	0,8	1,0	2,6	2,5	2,4	2,3
příspěvek tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	0,9	1,1	1,0	1,4	0,9	0,9	0,7	0,4
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	115,3	116,0	116,4	117,0	119,5	120,2	120,1	120,2
	<i>růst v %</i>	1,9	1,9	2,0	2,8	3,7	3,6	3,2	2,7
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2005=100</i>	147,3	144,4	143,5	142,2	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-3,5	-5,1	-5,2	-5,2	.	.	.	.
Deflátor HDP	<i>průměr 2005=100</i>	104,6	105,5	106,0	107,1	106,9	107,8	107,8	108,9
	<i>růst v %</i>	-1,0	-0,9	-0,1	1,2	2,2	2,2	1,7	1,7
Deflátor hrubých domácích výdajů	<i>průměr 2005=100</i>	109,6	110,4	110,7	112,6	113,2	113,7	113,3	115,3
	<i>růst v %</i>	0,6	0,7	1,0	2,1	3,3	2,9	2,3	2,4
Směnné relace	<i>průměr 2005=100</i>	94,1	94,3	94,6	93,7	92,9	93,3	93,7	92,9
	<i>růst v %</i>	-2,2	-2,2	-1,5	-1,2	-1,3	-1,1	-0,9	-0,9

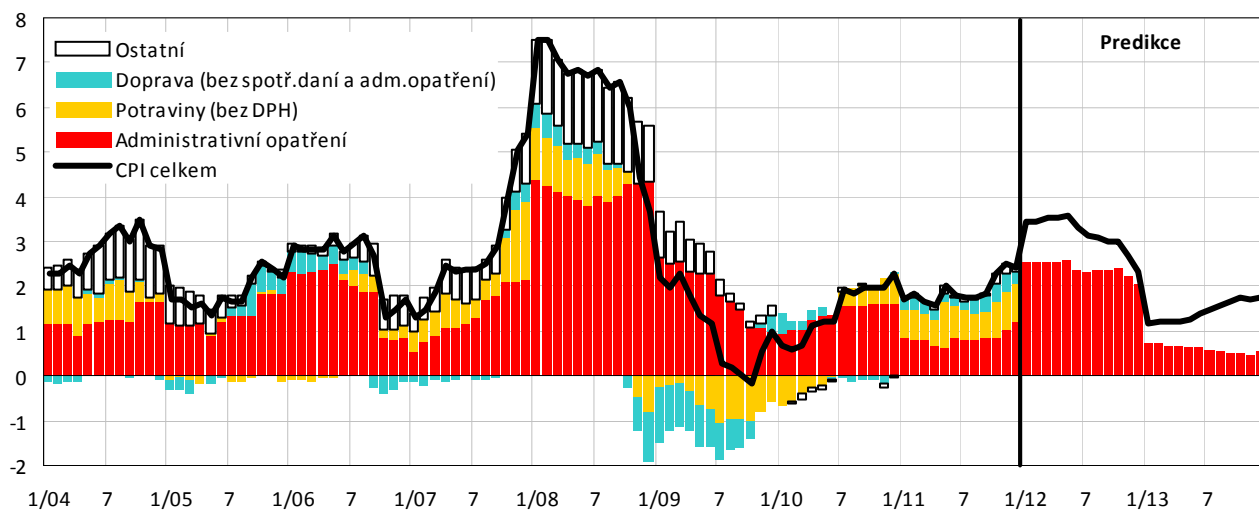
Graf C.2.1: **Spotřebitelské ceny**

meziroční růst v %

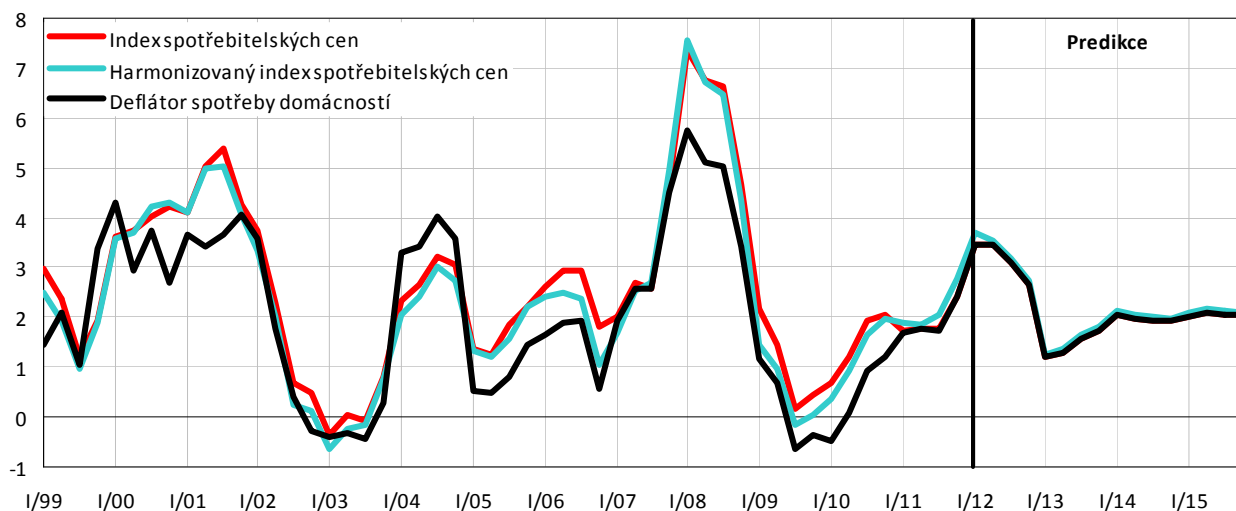
Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

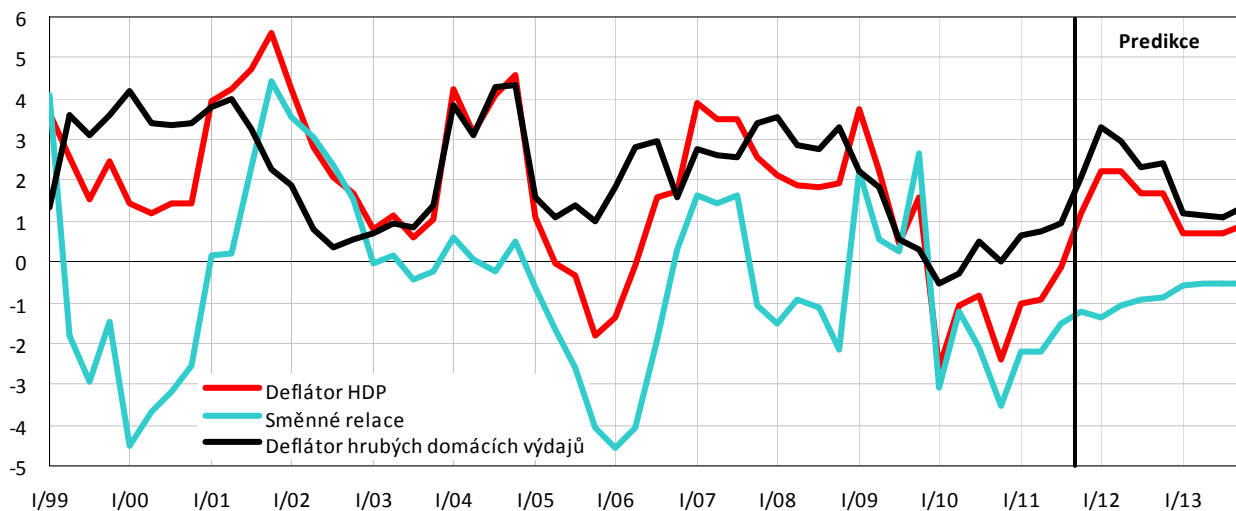
Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

meziroční růst v %

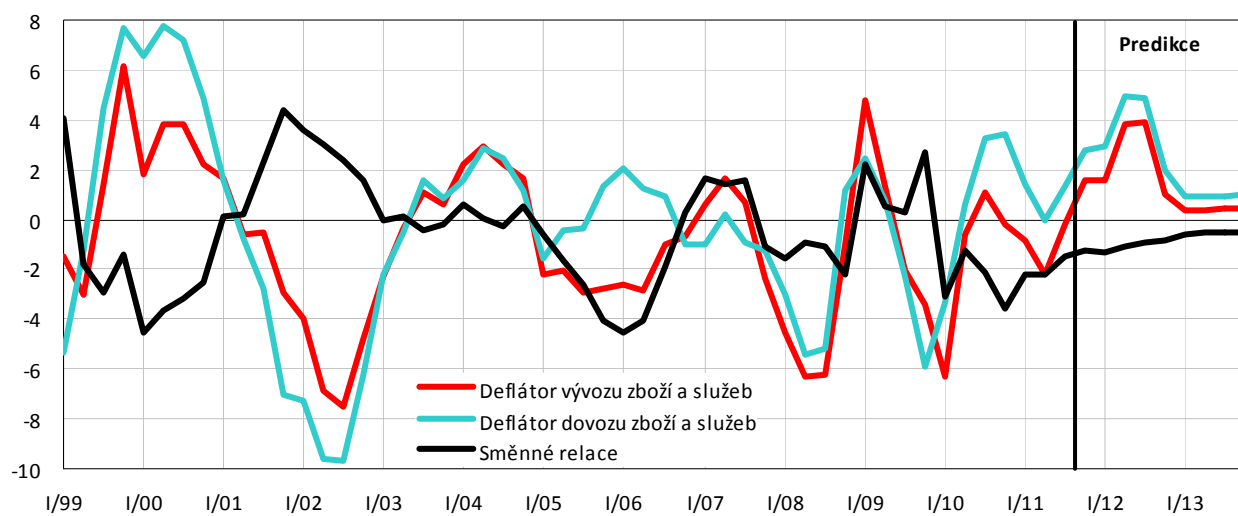
Graf C.2.4: Deflátor HDP

meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, v %

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

C.3 Trh práce

Prameny: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
							Odhad	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:</u>											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4828	4922	5002	4934	4885	4906	4890	4891	4908	4931
	<i>růst v %</i>	1,3	1,9	1,6	-1,4	-1,0	0,4	-0,3	0,0	0,3	0,5
– zaměstnanci ²⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4048	4125	4196	4107	4019	4027	4006	4000	4012	4029
	<i>růst v %</i>	1,2	1,9	1,7	-2,1	-2,1	0,2	-0,5	-0,1	0,3	0,4
– podnikatelé ³⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	780	797	807	827	866	878	884	891	896	902
	<i>růst v %</i>	2,2	2,2	1,2	2,5	4,7	1,5	0,7	0,7	0,5	0,7
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	371	276	230	352	384	355	369	378	370	352
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,1	5,3	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,2	7,0	6,7
Pracovní síla	<i>prům. v tis.osob</i>	5199	5198	5232	5286	5269	5261	5259	5269	5278	5282
	<i>růst v %</i>	0,5	0,0	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,0	0,2	0,2	0,1
Populace ve věku 15–64 let	<i>prům. v tis.osob</i>	7307	7347	7410	7431	7399	7347	7288	7232	7181	7132
	<i>růst v %</i>	0,5	0,5	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,1	67,0	67,5	66,4	66,0	66,8	67,1	67,6	68,3	69,1
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	65,3	66,1	66,6	65,4	65,0	65,8	66,0	66,6	67,2	68,0
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,2	70,8	70,6	71,1	71,2	71,6	72,2	72,9	73,5	74,1
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,3	69,8	69,7	70,1	70,2	70,6	71,1	71,8	72,4	72,9
<u>Národní účty – ČSÚ:</u>											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4981	5086	5204	5141	5055	5063	5061	5062	5079	5103
	<i>růst v %</i>	1,3	2,1	2,3	-1,2	-1,7	0,2	0,0	0,0	0,3	0,5
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	9,01	9,12	9,37	9,07	9,07	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	0,3	1,3	2,7	-3,2	0,0	.	.	.	.	.
Odpracované hodiny/zaměstnanost	<i>hodiny/osobu</i>	1808	1793	1800	1764	1795	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-1,0	-0,8	0,4	-2,0	1,7	.	.	.	.	.
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:</u>											
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	474,8	392,8	324,6	465,6	528,7	507,8	505	513	505	487
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,13	6,62	5,45	7,98	9,01	8,57	8,6	8,7	8,5	8,2
<u>Registrovaní zahraniční pracovníci – MPSV, MPO</u>											
Celkem	<i>prům. v tis.osob</i>	233,2	276,2	343,5	335,4	313,5	307,7	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	19,4	18,5	24,4	-2,3	-6,5	-1,8	.	.	.	.
– zaměstnanci	<i>prům. v tis.osob</i>	165,5	209,7	270,2	252,6	219,6	214,9	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	26,1	26,7	28,8	-6,5	-13,0	-2,1	.	.	.	.
– podnikatelé	<i>prům. v tis.osob</i>	67,7	66,5	73,3	82,8	93,9	92,8	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	5,7	-1,8	10,2	13,0	13,4	-1,2	.	.	.	.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad				Predikce			
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	4864	4908	4928	4923	4856	4892	4901	4910
	<i>meziroční růst v %</i>	0,7	0,6	0,3	0,1	-0,2	-0,3	-0,5	-0,3
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,0	0,1	0,2	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,1
– zaměstnanci	<i>průměr v tis.osob</i>	3989	4034	4043	4044	3979	4006	4012	4025
	<i>růst v %</i>	-0,1	0,5	0,2	0,2	-0,2	-0,7	-0,8	-0,5
– podnikatelé	<i>průměr v tis.osob</i>	875	874	885	879	877	886	889	886
	<i>růst v %</i>	4,6	0,7	1,0	-0,4	0,2	1,3	0,5	0,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	376	355	346	342	380	360	370	365
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,2	6,7	6,6	6,5	7,3	6,9	7,0	6,9
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5241	5263	5274	5265	5237	5252	5271	5275
	<i>růst v %</i>	-0,2	0,1	-0,2	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	0,2
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7371	7354	7338	7325	7310	7295	7280	7265
	<i>růst v %</i>	-0,6	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,0	66,7	67,2	67,2	66,4	67,1	67,3	67,6
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,8	0,8	0,7	0,6	0,4	0,3	0,2	0,4
Míra zaměstnanosti 15–64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	65,0	65,7	66,2	66,2	65,4	66,0	66,3	66,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,9	0,8	0,7	0,6	0,4	0,3	0,1	0,4
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	71,1	71,6	71,9	71,9	71,6	72,0	72,4	72,6
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,2	0,6	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,7
Míra ekon. aktivity 15–64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	70,1	70,6	70,9	70,8	70,6	70,9	71,3	71,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,3	0,6	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,7
<u>Národní účty – ČSÚ:</u>									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis.osob</i>	5004	5052	5100	5095	5026	5063	5072	5082
	<i>růst v %</i>	0,3	0,1	0,1	0,2	0,4	0,2	-0,5	-0,3
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,50	2,52	2,21	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	9,1	7,7	7,4	.	.	.	.	.
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	499	499	434	.	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	8,8	7,7	7,3	.	.	.	.	.
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:</u>									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	564	506	481	480	529	501	493	495
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	9,6	8,5	8,1	8,1	9,0	8,5	8,4	8,3
<u>Registrovaní zahraniční pracovníci – MPSV, MPO</u>									
Celkem	<i>průměr v tis.osob</i>	303,0	305,6	309,5	312,8	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-3,8	-3,4	-1,1	0,9	.	.	.	.
– zaměstnanci ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	211,2	212,7	216,3	219,6	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-5,2	-2,6	-0,9	0,2	.	.	.	.
– podnikatelé ⁴⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	91,8	92,9	93,3	93,2	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-0,5	-5,1	-1,5	2,8	.	.	.	.

¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

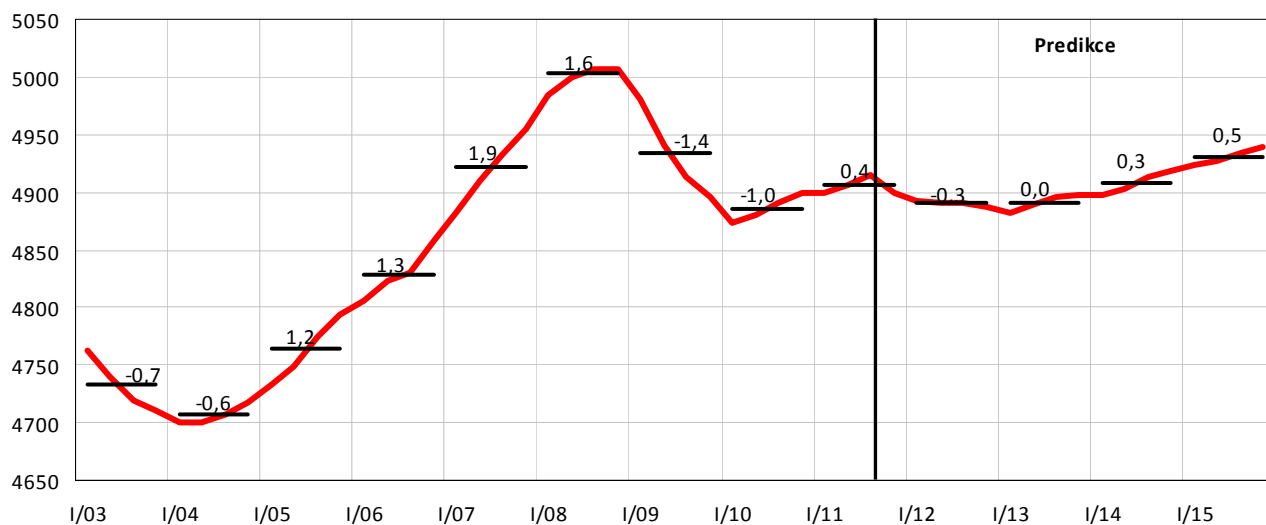
²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

³⁾ Vážený aritmetický průměr počátečního, průběžných a koncového stavu.

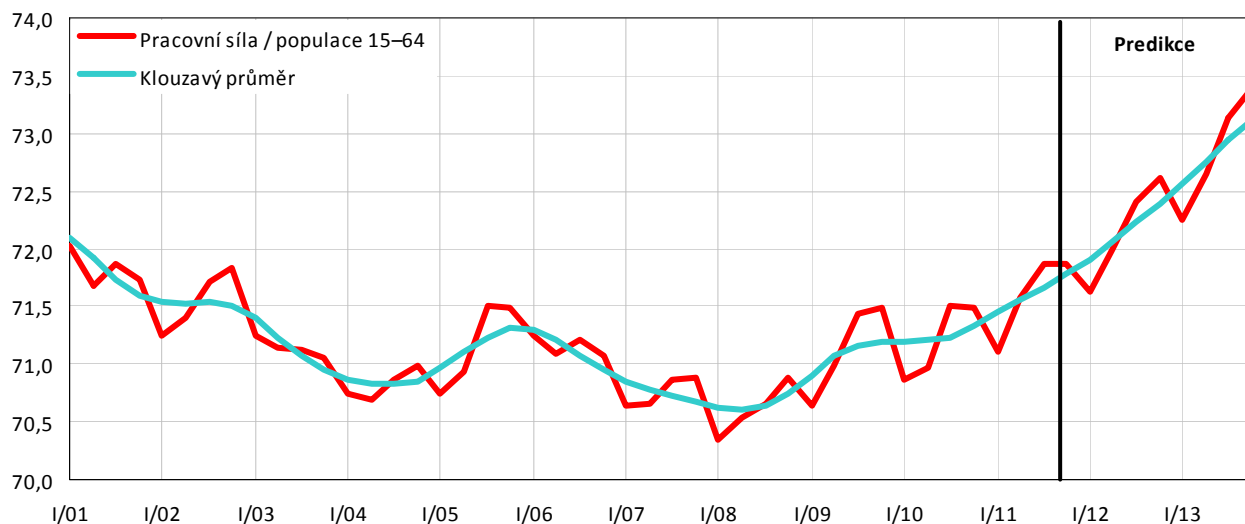
⁴⁾ Prostý aritmetický průměr počátečního a koncového stavu.

Graf C.3.1: **Zaměstnanost (VŠPS)**

Sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

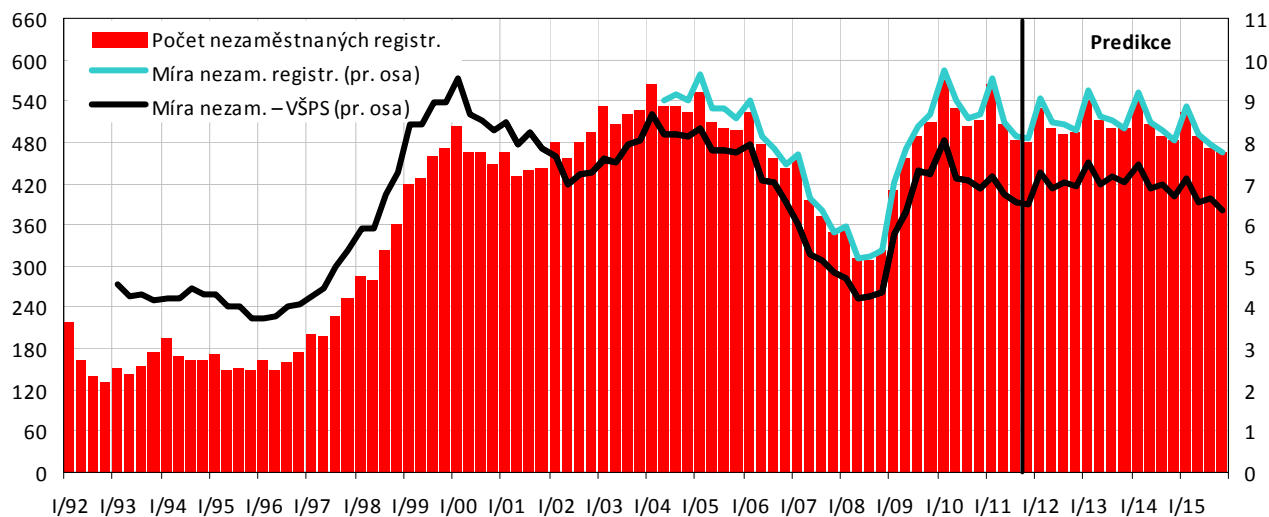

Graf C.3.2: **Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let (v %)**

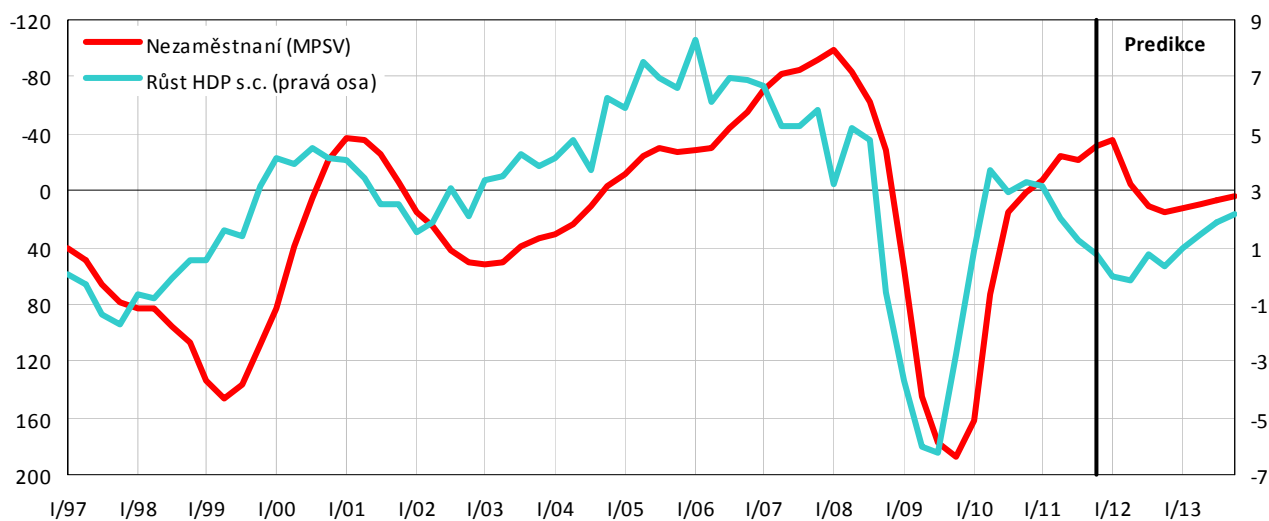
Graf C.3.3: **Nezaměstnanost**

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.4: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstek reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
										Odhad	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
– nominální	růst v %	8,5	4,9	6,1	6,6	5,0	-1,0	2,8	1,7	2,5	3,0
– reálné ²⁾	růst v %	5,5	3,0	3,4	3,6	-1,2	-2,0	1,4	-0,2	-0,7	1,5
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾											
– nominální	Kč	17 466	18 344	19 546	20 957	22 592	23 344	23 797	24 300	24 800	25 500
	růst v %	6,3	5,0	6,6	7,2	7,8	3,3	1,9	2,2	2,0	2,7
– reálná	Kč 2005	17 791	18 344	19 063	19 874	20 147	20 602	20 699	20 700	20 500	20 800
	růst v %	3,4	3,1	3,9	4,3	1,4	2,3	0,5	0,2	-1,1	1,2
Produktivita práce	růst v %	5,3	5,5	5,6	3,7	1,4	-3,4	3,8	1,3	0,6	1,6
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	3,0	-0,6	0,4	2,7	3,5	2,5	-0,9	0,4	1,9	1,4
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,4	41,7	41,6	41,3	42,0	41,9	41,8	41,9	41,8	42,0

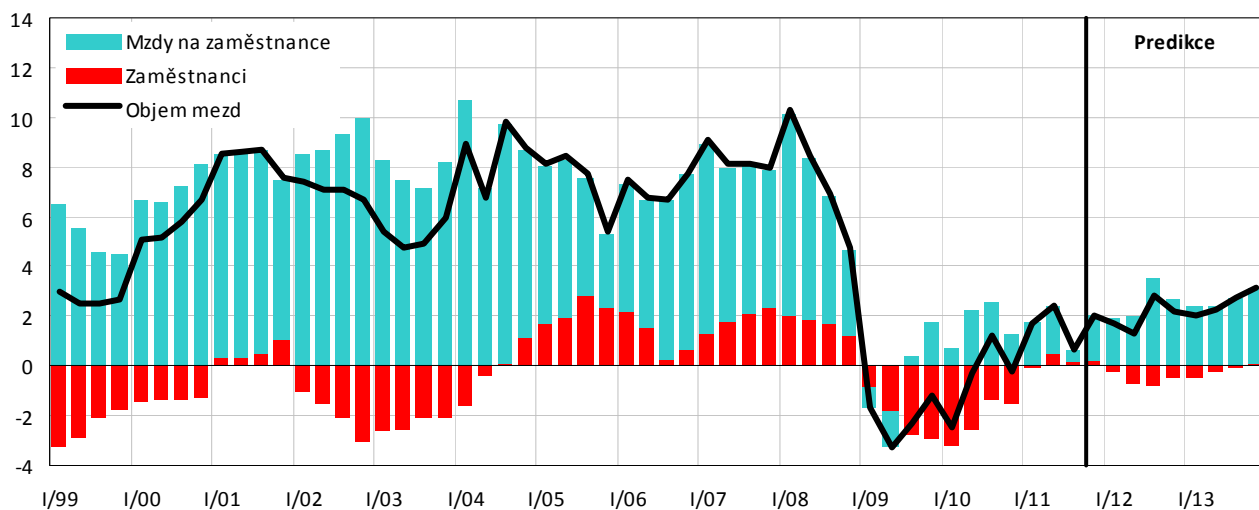
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

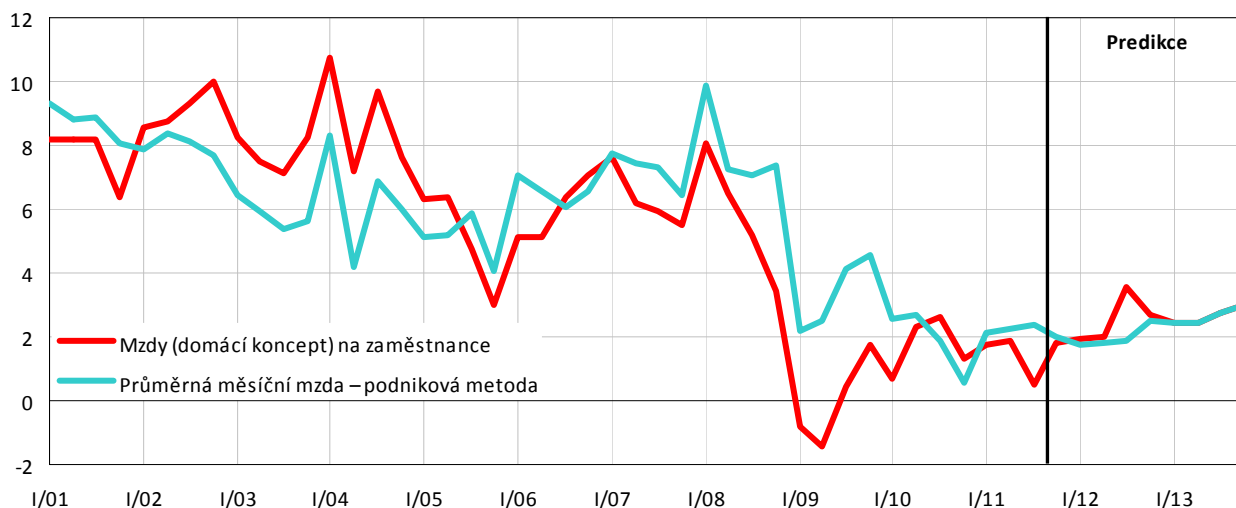
³⁾ Od června 2009 nová časová řada: průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

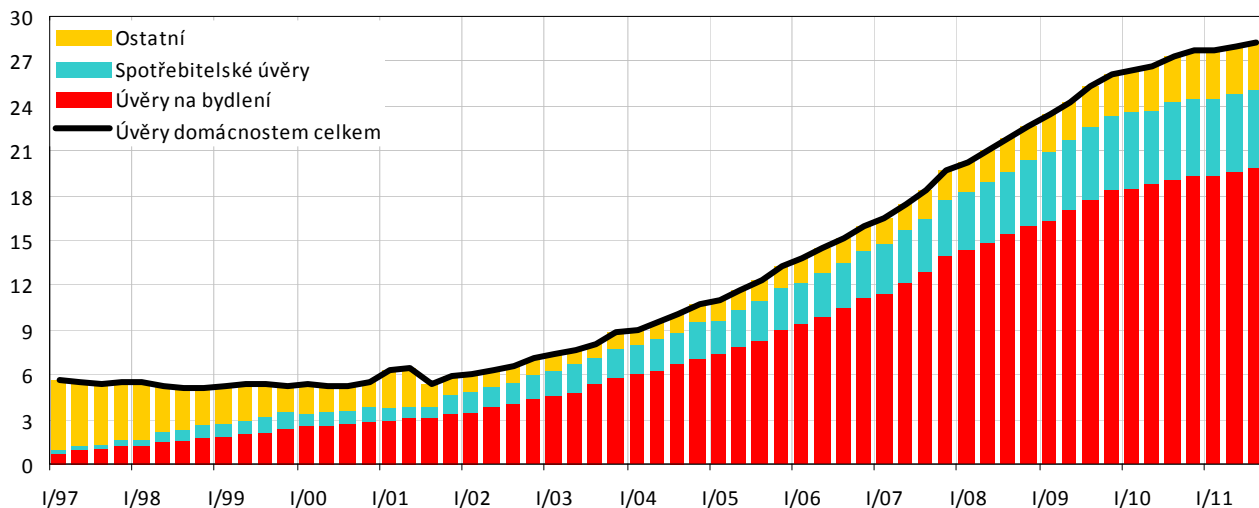
Graf C.3.5: **Objem mezd a platů** – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

Graf C.3.6: **Průměrná mzda** – nominální
meziroční růst v %

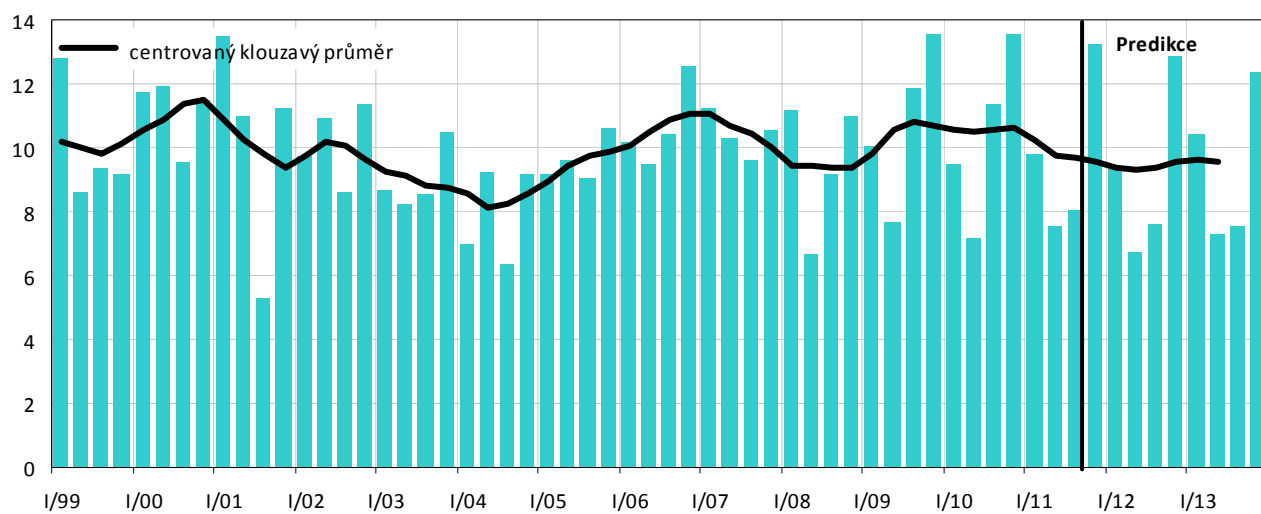

Graf C.3.7: **Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP**
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Graf C.3.8: **Míra hrubých úspor domácností**

v % disponibilního důchodu

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
										Odhad	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč	1223	1302	1397	1510	1597	1556	1576	1603	1630	1672
	růst v %	7,6	6,5	7,3	8,1	5,8	-2,6	1,3	1,7	1,7	2,6
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	508	515	538	570	587	588	601	595	598	604
a smíšený důchod ¹⁾	růst v %	4,2	1,3	4,4	6,0	3,0	0,1	2,3	-1,0	0,5	1,0
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	mld. Kč	119	135	150	155	167	149	139	141	145	150
	růst v %	7,0	13,0	11,5	3,1	8,2	-10,9	-6,7	1,3	3,0	3,0
Sociální dávky	mld. Kč	368	386	422	471	495	536	547	561	576	597
	růst v %	3,7	5,1	9,1	11,6	5,1	8,4	2,0	2,5	2,7	3,7
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	mld. Kč	100	104	113	122	137	139	134	136	140	146
	růst v %	4,6	4,5	8,9	7,8	11,8	1,4	-3,3	1,8	3,0	4,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	mld. Kč	20	19	21	26	30	18	20	17	17	17
	růst v %	15,0	-6,6	10,6	26,5	12,8	-38,1	8,6	-14,0	-0,5	0,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	mld. Kč	141	144	144	160	146	141	141	144	146	150
	růst v %	7,9	1,7	0,4	11,0	-8,6	-3,8	-0,1	2,2	1,5	2,6
Sociální příspěvky ⁶⁾	mld. Kč	483	515	564	618	638	605	623	641	649	671
	růst v %	.	6,5	9,6	9,5	3,4	-5,3	3,1	2,8	1,3	3,4
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	mld. Kč	104	109	119	132	143	144	139	145	148	151
	růst v %	6,1	4,7	9,4	11,0	8,3	0,7	-3,7	4,3	2,0	2,0
Disponibilní důchod	mld. Kč	1569	1657	1771	1891	2025	2059	2074	2089	2129	2180
	růst v %	5,4	5,6	6,9	6,8	7,1	1,7	0,7	0,7	1,9	2,4
Výdaje na konečnou spotřebu	mld. Kč	1461	1516	1604	1720	1857	1852	1872	1900	1947	1989
	růst v %	6,8	3,8	5,9	7,2	8,0	-0,2	1,0	1,5	2,5	2,1
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	mld. Kč	17	19	23	26	24	17	15	15	15	15
Hrubé úspory	mld. Kč	125	160	190	197	193	224	218	204	197	207
Kapitálové transfery											
(příjem (-) / výdaj (+))	mld. Kč	-27	-31	-31	-36	-29	-26	-30	-33	-21	-21
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	140	158	178	203	209	193	212	210	202	194
	růst v %	4,8	13,2	12,4	14,2	3,0	-7,5	10,0	-0,9	-4,0	-4,0
Změna finančních aktiv a pasiv	mld. Kč	12	34	43	30	12	56	35	26	17	34
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	růst v %	2,5	3,7	4,3	3,8	0,7	0,6	-0,7	-1,2	-1,2	0,0
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	8,0	9,7	10,7	10,4	9,5	10,9	10,5	9,7	9,3	9,5

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
									Odhad	Predikce	Predikce
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	3	86	108	106	100	161	129	184	196	214
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	-13	49	59	47	26	87	54	115	128	142
— z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-72	-110	-139	-124	-166	-106	-138	-177	-211	-211
– bilance služeb	mld. Kč	17	38	49	59	74	74	75	69	68	73
Bilance výnosů	mld. Kč	-157	-128	-165	-255	-175	-250	-255	-258	-270	-291
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	-16	4	3	-4	-19	-11	-1	-4	-8	-13
– investiční výnosy	mld. Kč	-141	-132	-168	-251	-156	-239	-254	-254	-262	-278
Bilance převodů	mld. Kč	6	11	-11	-8	-6	-1	9	4	10	10
Běžný účet	mld. Kč	-147	-31	-67	-157	-81	-89	-116	-71	-64	-67
Kapitálový účet	mld. Kč	-14	6	10	22	27	51	32	10	12	14
Finanční účet	mld. Kč	177	160	100	125	92	143	183	.	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	102	280	90	179	36	38	97	.	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	53	-81	-27	-57	-9	159	157	.	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	23	-38	36	3	65	-53	-71	.	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	7	93	2	16	40	61	41	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-825	-837	-1084	-1418	-1545	-1728	-1849	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1012	1144	1196	1377	1630	1639	1789	1854	1885	1917
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	0,1	2,8	3,2	2,9	2,6	4,3	3,4	4,8	5,0	5,3
Běžný účet / HDP	%	-5,0	-1,0	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,1	-1,9	-1,6	-1,7
Finanční účet / HDP	%	6,1	5,1	3,0	3,4	2,4	3,8	4,9	.	.	.
Mez. inv. pozice / HDP	%	-28,2	-26,9	-32,3	-38,7	-40,2	-46,2	-49,0	.	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	34,5	36,7	35,7	37,6	42,3	43,8	47,4	48	48	48

Od roku 2005 jsou na běžném účtu vykazována tzv. národní data platební bilance.

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob od května 2004

³⁾ Dovoz v metodice cif (v cenách na hranici ČR včetně nákladů na přepravu a pojištění)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

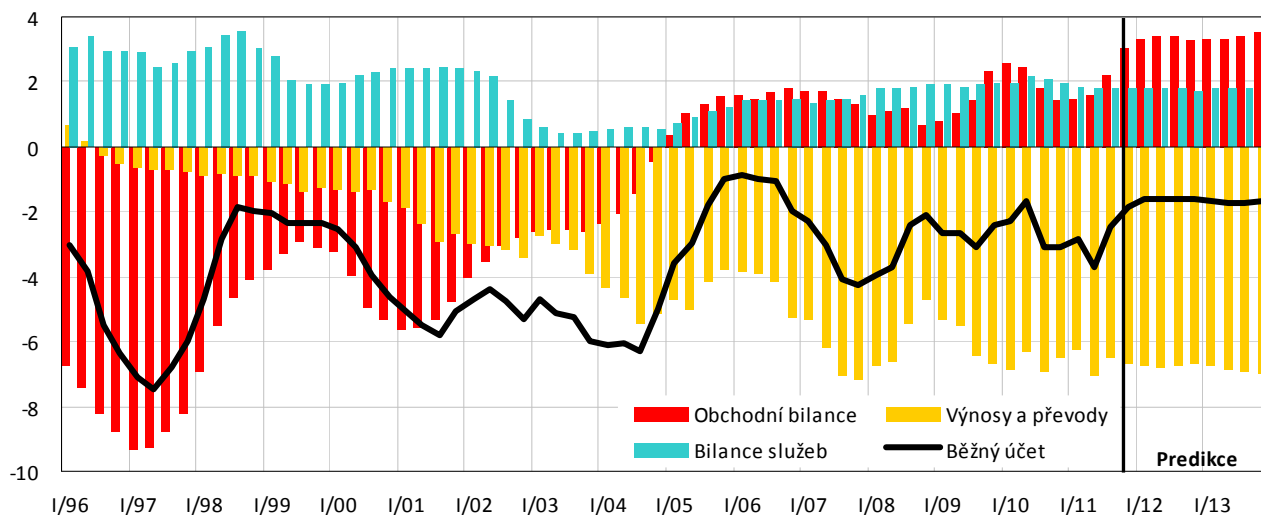
⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance** – čtvrtletní
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce	Predikce
Výkonová bilance	<i>mld. Kč</i>	128	128	153	184	197	201	199	196
– obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	57	61	85	115	128	132	131	128
— z toho minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-150	-159	-165	-177	-188	-198	-205	-211
– bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	71	67	68	69	69	69	68	68
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-246	-276	-256	-258	-261	-264	-267	-270
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	-2	-3	-4	-4	-5	-6	-7	-8
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-244	-273	-253	-254	-256	-258	-260	-262
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	10	8	8	4	3	0	5	10
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-109	-140	-95	-71	-62	-63	-63	-64
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	31	21	9	10	10	11	11	12
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	188	254	104	.	.	.	.	.
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	80	96	31	.	.	.	.	.
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	99	71	-9	.	.	.	.	.
– ostatní investice	<i>mld. Kč</i>	9	87	82	.	.	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	21	20	-45	.	.	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1895	-1971	-1972	.	.	.	.	.
Zahraniční zadluženost	<i>mld. Kč</i>	1749	1782	1863	1854	1835	1871	1894	1885

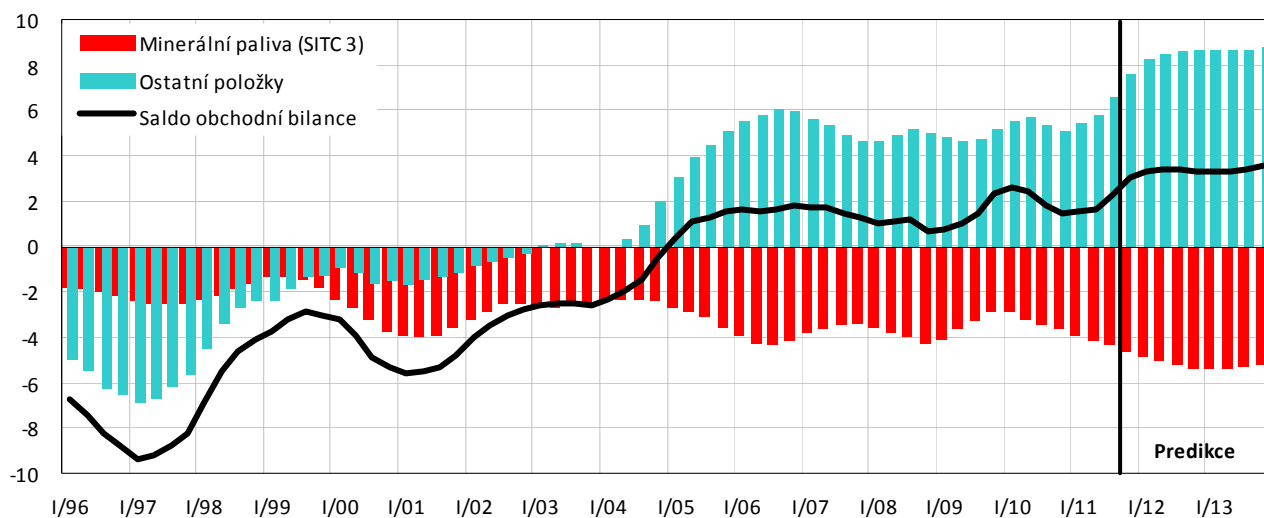
Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

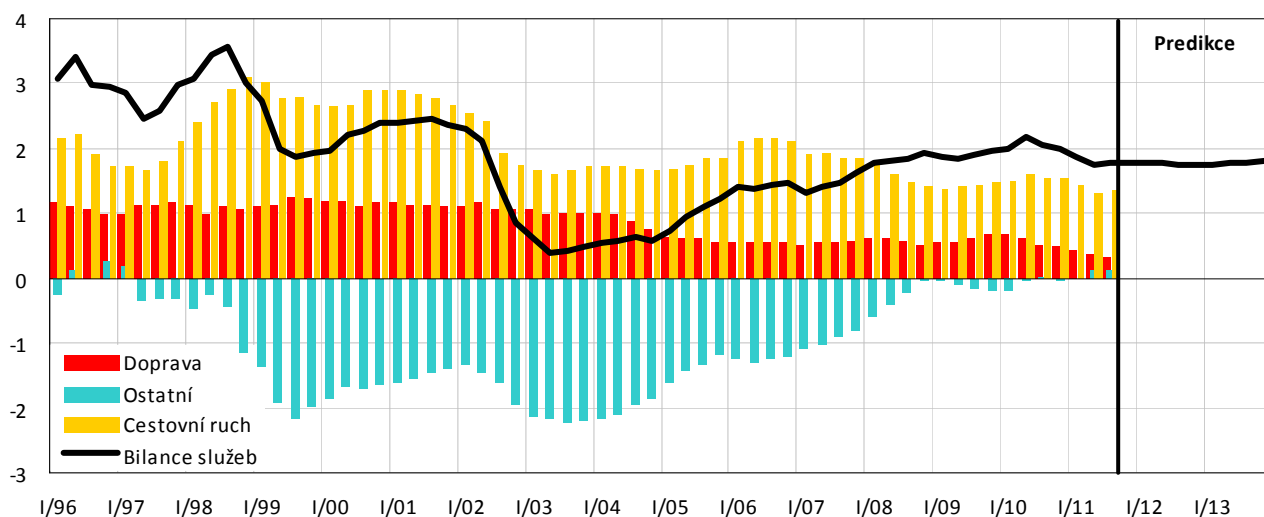
Graf C.4.2: **Obchodní bilance** (metodika platební bilance)

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

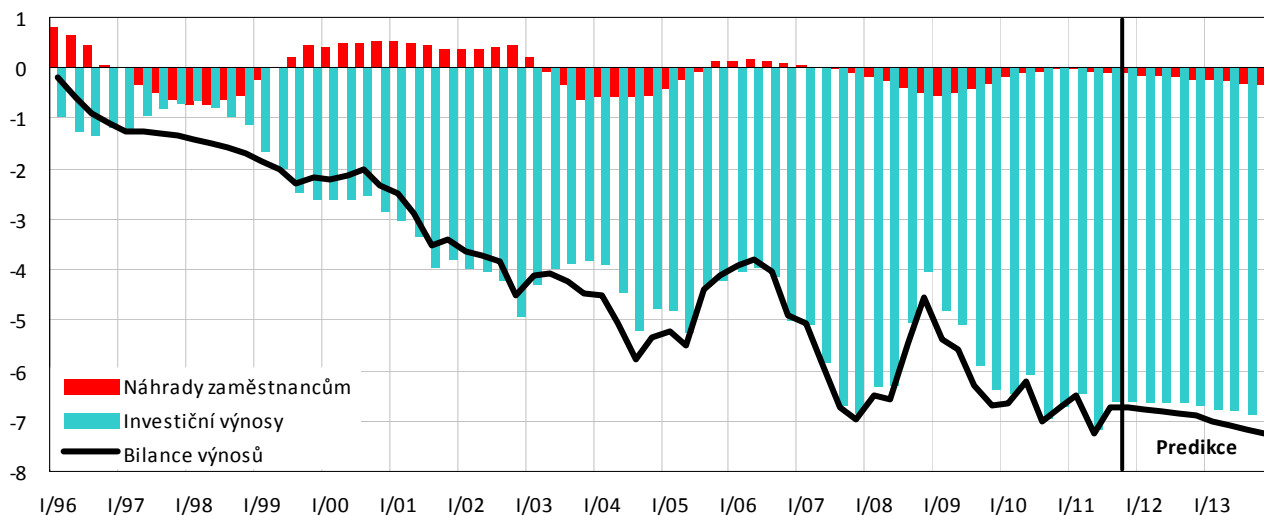
Graf C.4.3: **Bilance služeb**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf C.4.4: **Bilance výnosů**

v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
		Odhad									Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	98,0	100,0	104,5	109,1	110,7	106,2	109,6	113	113	115	
	<i>růst v %</i>	2,0	2,0	4,5	4,4	1,5	-4,1	3,2	2,8	0,7	1,1	
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	94,4	100,0	107,6	110,0	109,8	102,0	110,6	115	117	119	
	<i>růst v %</i>	6,2	5,9	7,6	2,1	-0,1	-7,1	8,5	4,2	1,7	1,6	
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	92,6	100,0	112,5	120,0	121,6	108,3	121,2	130	133	137	
	<i>růst v %</i>	8,4	8,0	12,5	6,6	1,4	-10,9	11,9	7,1	2,4	2,7	
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	97,6	100,0	101,3	105,8	107,5	106,6	111,5	117	118	119	
	<i>růst v %</i>	5,0	2,5	1,3	4,5	1,6	-0,8	4,6	5,2	0,4	0,7	
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	90,3	100,0	114,0	126,9	130,7	115,5	135,2	152	157	162	
	<i>růst v %</i>	13,8	10,7	14,0	11,4	3,0	-11,7	17,1	12,7	2,8	3,4	
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	106,8	100,0	95,8	93,4	83,3	85,6	84,3	82	85	84	
	<i>růst v %</i>	0,0	-6,3	-4,2	-2,5	-10,8	2,9	-1,6	-2,6	3,3	-1,3	
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	96,2	100,0	102,7	105,6	112,7	110,0	110,4	113	114	116	
	<i>růst v %</i>	2,3	4,0	2,7	2,8	6,7	-2,4	0,4	2,7	0,2	2,0	
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	102,7	100,0	98,4	98,6	93,8	94,2	93,0	93	96	97	
	<i>růst v %</i>	2,3	-2,6	-1,6	0,2	-4,9	0,4	-1,3	0,1	3,5	0,7	
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	92,8	100,0	112,2	125,1	122,7	108,6	125,8	142	151	157	
	<i>růst v %</i>	16,4	7,7	12,2	11,6	-2,0	-11,4	15,8	12,7	6,4	4,1	

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.4.1.

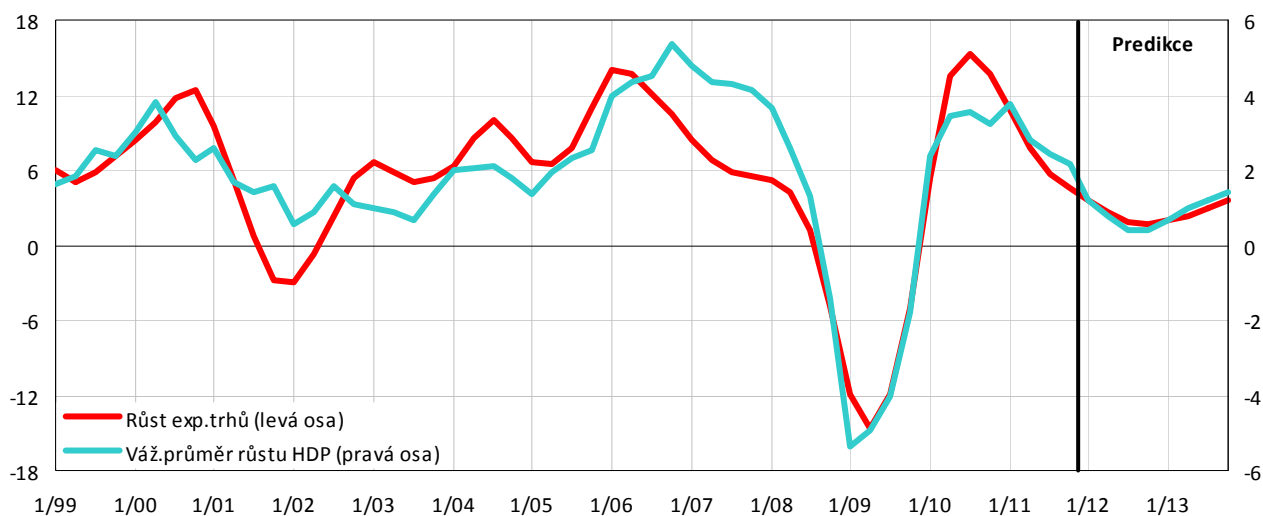
⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

		2011				2012			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad				Predikce Predikce Predikce Predikce			
HDP	<i>průměr 2005=100</i>	111,9	112,4	113,0	113	113	113	113	114
	<i>růst v %</i>	3,8	2,8	2,4	2,2	1,2	0,8	0,4	0,4
Dovozní náročnost	<i>průměr 2005=100</i>	114,0	115,1	115,8	116	117	117	117	118
	<i>růst v %</i>	6,8	4,9	3,1	2,3	2,4	1,8	1,5	1,2
Exportní trhy	<i>průměr 2005=100</i>	127,6	129,4	130,8	132	132	133	133	134
	<i>růst v %</i>	10,9	7,8	5,6	4,5	3,6	2,6	1,9	1,6
Exportní výkonnost	<i>průměr 2005=100</i>	118,7	119,7	113,2	118	119	120	114	118
	<i>růst v %</i>	8,9	6,6	3,8	1,8	0,4	0,4	0,4	0,4
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	151,4	154,9	148,0	155	157	160	151	158
	<i>růst v %</i>	20,7	15,0	9,6	6,4	4,0	3,0	2,3	2,0
Směnný kurz	<i>průměr 2005=100</i>	83,6	80,8	80,4	83	85	85	85	84
	<i>růst v %</i>	-1,3	-4,1	-6,5	1,8	1,9	5,1	5,3	1,0
Dosahované ceny na zahr. trzích	<i>průměr 2005=100</i>	110,3	114,7	115,7	113	111	115	116	114
	<i>růst v %</i>	1,1	2,3	7,2	0,5	0,4	-0,1	-0,2	0,7
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	92,2	92,7	93,0	94	94	97	98	96
	<i>růst v %</i>	-0,3	-1,9	0,2	2,3	2,3	4,9	5,1	1,7
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	139,7	143,7	137,7	146	149	155	148	152
	<i>růst v %</i>	20,4	12,7	9,8	8,8	6,4	8,1	7,5	3,8

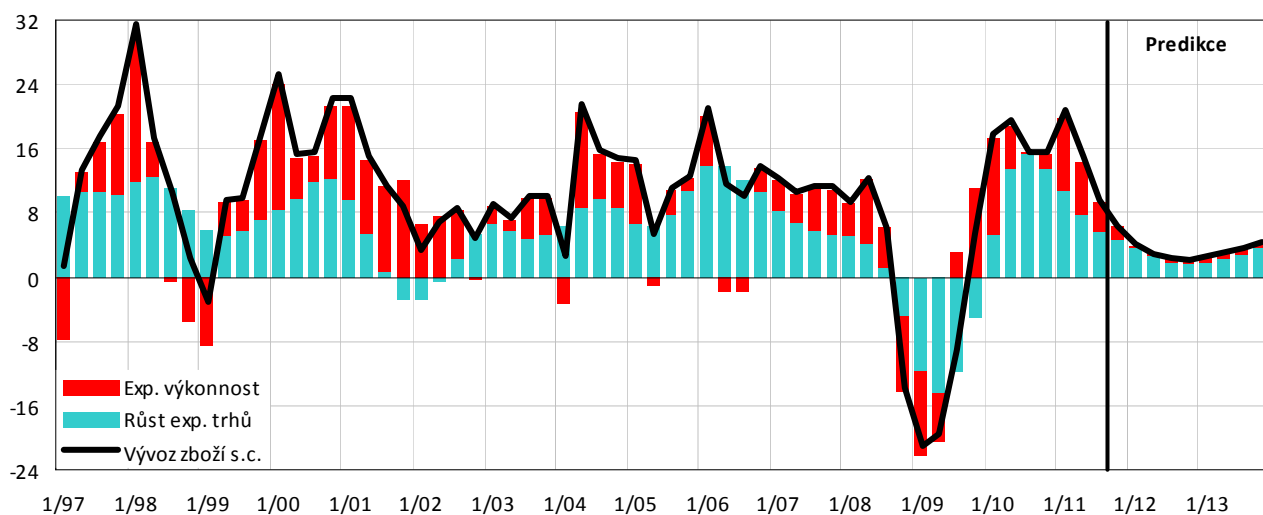
Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

meziroční tempa růstu v %

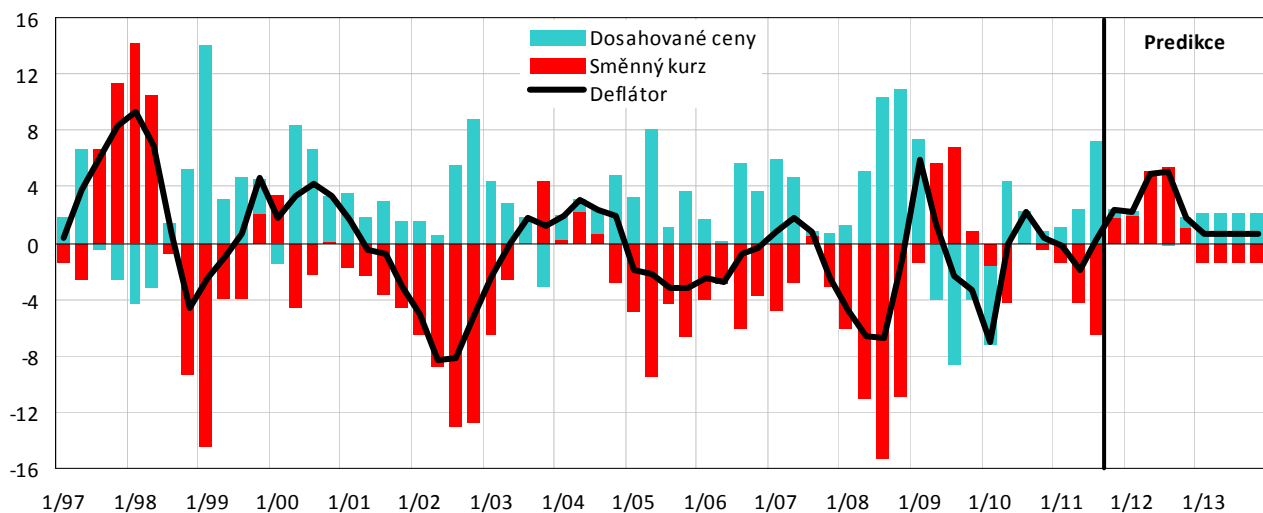
Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

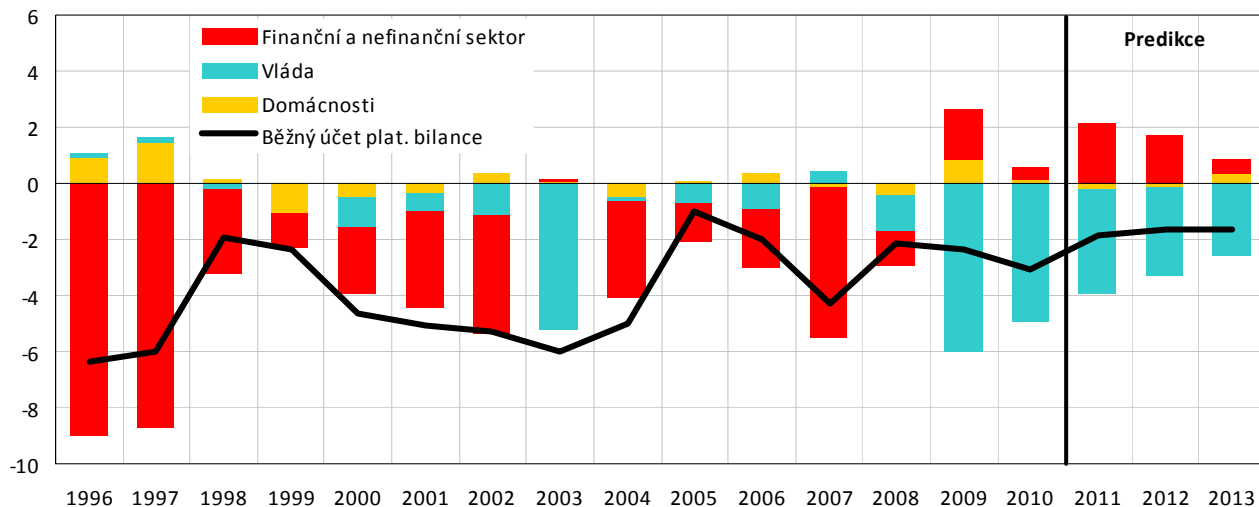
Tabulka C.4.5: Úspory a investice – roční

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
										Odhad	Predikce
Tvorba hrubého kapitálu	% HDP	27,1	26,5	27,7	29,8	28,9	24,0	25,1	24,4	24,5	24,5
– fixní kapitál	% HDP	25,9	25,8	25,7	27,0	26,8	24,8	24,4	24,1	24,3	24,4
– změna zásob a rezerv	% HDP	1,2	0,7	2,0	2,8	2,1	-0,8	0,6	0,4	0,2	0,1
– vládní sektor	% HDP	4,0	4,2	4,5	4,1	4,6	5,1	4,3	4,3	4,2	4,0
– domácnosti	% HDP	4,8	5,1	5,3	5,5	5,4	5,2	5,6	5,5	5,2	4,8
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	18,3	17,2	17,9	20,2	19,0	13,7	15,1	14,7	15,1	15,6
Hrubé národní úspory	% HDP	23,0	24,5	25,1	24,7	26,0	20,7	20,7	22,6	22,9	22,8
– vládní sektor	% HDP	3,9	3,5	3,5	4,5	3,2	-0,9	-0,6	0,5	1,0	1,5
– domácnosti	% HDP	4,3	5,1	5,7	5,4	5,0	6,0	5,8	5,3	5,0	5,2
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	14,9	15,9	15,9	14,8	17,8	15,5	15,5	16,8	16,8	16,1
Finanční bilance											
– vládní sektor	% HDP	-0,2	-0,7	-0,9	0,4	-1,3	-6,0	-4,9	-3,8	-3,2	-2,5
– domácnosti	% HDP	-0,5	0,1	0,4	-0,2	-0,4	0,8	0,1	-0,2	-0,1	0,3
– nefinanční a finanční sektor	% HDP	-3,4	-1,3	-2,1	-5,4	-1,2	1,8	0,4	2,1	1,7	0,6
– metodologická diference ¹⁾	% HDP	-0,9	1,0	0,6	0,8	0,8	1,0	1,3	0,0	0,0	0,0
Běžný účet platební bilance	% HDP	-5,0	-1,0	-2,0	-4,3	-2,1	-2,4	-3,1	-1,8	-1,6	-1,7

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf C.4.8: Finanční bilance sektorů

rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech, v % HDP

Pozn.: Rozdíl mezi součtem finančních bilancí a běžným účtem je způsoben metodologickou diferencí mezi národními účty a statistikou platební bilance.

C.5 Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, MMF, propočty MF ČR

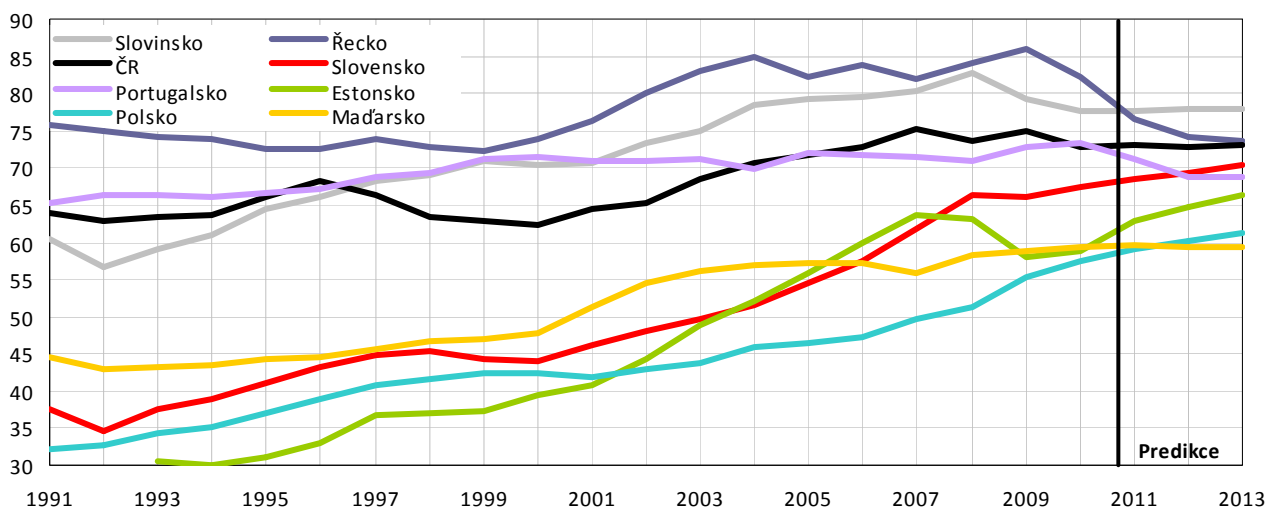
Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
									Odhad	Predikce	Predikce
Slovinsko	PPS	18 800	19 600	20 700	22 100	22 700	20 500	20 700	21 200	21 700	22 300
	EA12=100	78	79	79	80	83	79	78	78	78	78
Řecko	PPS	20 300	20 400	21 800	22 500	23 100	22 100	21 900	20 900	20 600	21 000
	EA12=100	85	82	84	82	84	86	82	77	74	74
Česká republika	PPS	16 900	17 800	18 900	20 700	20 200	19 300	19 400	19 900	20 200	20 800
	EA12=100	71	72	73	75	74	75	73	73	73	73
Slovensko	PPS	12 300	13 500	15 000	16 900	18 200	17 000	18 000	18 700	19 300	20 100
	EA12=100	52	55	57	62	66	66	67	69	69	70
Portugalsko	PPS	16 700	17 900	18 700	19 600	19 500	18 800	19 500	19 400	19 100	19 600
	EA12=100	70	72	72	71	71	73	73	71	69	69
Estonsko	PPS	12 400	13 800	15 600	17 500	17 300	14 900	15 700	17 100	18 000	19 000
	EA12=100	52	56	60	64	63	58	59	63	65	66
Polsko	PPS	11 000	11 500	12 300	13 600	14 100	14 300	15 300	16 100	16 700	17 500
	EA12=100	46	46	47	50	51	55	57	59	60	61
Maďarsko	PPS	13 600	14 200	14 900	15 400	16 000	15 200	15 800	16 300	16 500	17 000
	EA12=100	57	57	57	56	58	59	59	60	59	59
Litva	PPS	11 000	11 900	13 100	14 800	15 400	12 800	14 000	15 400	16 300	17 300
	EA12=100	46	48	50	54	56	50	53	56	59	60
Lotyšsko	PPS	9 900	10 800	12 200	13 900	14 100	12 000	12 500	13 300	14 000	14 900
	EA12=100	41	44	47	50	51	47	47	49	50	52

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2012.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12 = 100

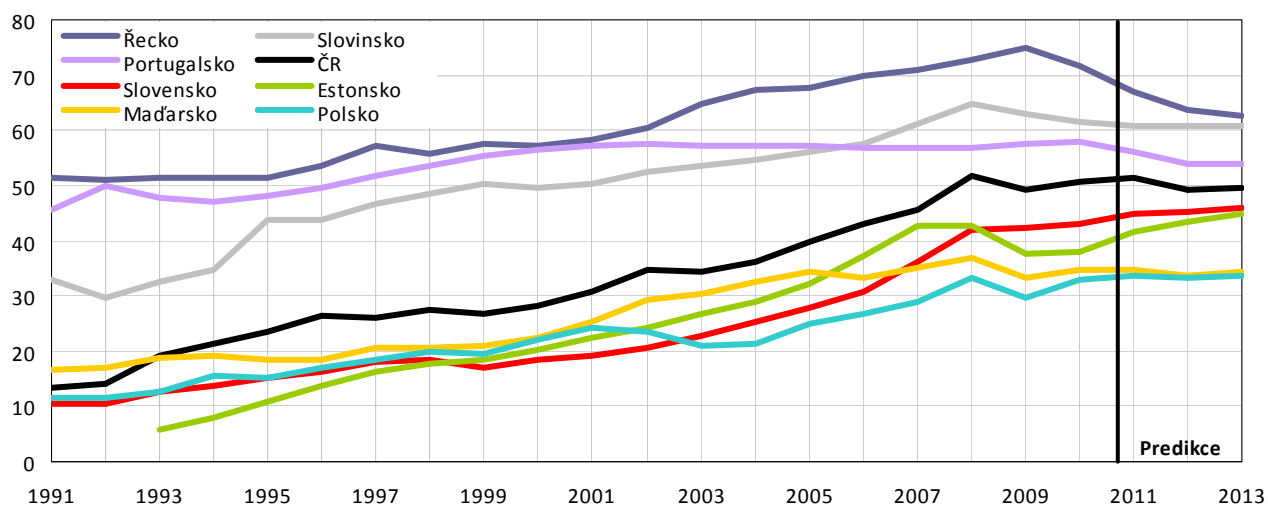
Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
		Odhad Predikce Predikce									
Řecko	EUR	16 700	17 400	18 700	19 900	20 700	20 500	20 100	19 200	18 700	18 800
	EA12=100	67	68	70	71	73	75	72	67	64	63
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	79	83	84	87	86	87	87	87	86	85
Slovinsko	EUR	13 600	14 400	15 400	17 100	18 400	17 300	17 300	17 500	17 800	18 300
	EA12=100	55	56	57	61	65	63	62	61	61	61
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	70	71	72	76	78	79	79	78	78	78
Portugalsko	EUR	14 200	14 600	15 200	16 000	16 200	15 800	16 200	16 100	15 800	16 200
	EA12=100	57	57	57	57	57	58	58	56	54	54
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	82	79	79	80	80	79	79	79	79	79
Česká republika	EUR	9 000	10 200	11 500	12 800	14 800	13 500	14 200	14 800	14 400	14 900
	EA12=100	36	40	43	46	52	49	51	51	49	50
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	51	56	59	61	70	66	69	70	68	68
Slovensko	EUR	6 300	7 100	8 200	10 100	11 900	11 600	12 100	12 900	13 200	13 900
	EA12=100	25	28	31	36	42	42	43	45	45	46
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	49	51	54	59	63	64	64	65	65	65
Estonsko	EUR	7 200	8 300	10 000	12 000	12 200	10 300	10 700	11 900	12 700	13 500
	EA12=100	29	32	37	43	43	38	38	42	43	45
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	55	58	62	67	68	65	65	66	67	68
Litva	EUR	5 300	6 100	7 100	8 500	9 700	8 000	8 400	9 400	10 100	10 900
	EA12=100	21	24	27	30	34	29	30	33	35	36
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	46	50	53	56	61	58	57	58	59	60
Maďarsko	EUR	8 100	8 800	8 900	9 900	10 500	9 100	9 700	10 000	9 900	10 300
	EA12=100	33	34	33	35	37	33	35	35	34	34
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	57	60	58	63	63	56	58	58	57	58
Polsko	EUR	5 300	6 400	7 100	8 100	9 500	8 100	9 300	9 700	9 700	10 200
	EA12=100	21	25	27	29	33	30	33	34	33	34
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	47	54	57	59	65	54	58	57	55	55
Lotyšsko	EUR	4 800	5 600	7 000	9 300	10 100	8 200	8 000	8 800	9 300	9 800
	EA12=100	19	22	26	33	35	30	29	31	32	33
	Index cenové hladiny HDP EA12=100	47	50	56	66	69	64	61	63	63	63

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2012.

Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA12 = 100

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA12 = 100

